

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1956

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
Του, υπό την Ύψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 11ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1956 — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβηττοῦ) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1091

Διευθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα 8' Ἰσθρία 22

Διευθυνσις Τυπογραφείου: ΦΑΡΟΣ — Ἰερά Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1,50 — Ἐτησίαν συνδρομὴ ἑσπ. Δρχ. 12, ἑξ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια
Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικοῦ νὰ στέλλωνται με ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγὴ ἀπροσώπως
«Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήνας

Ἡ Συντακτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποφαινεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποσπερμασμένων χειρογρά-
φων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς
τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, διὼς ἐπισπεύσουν ταύτην.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, Ε. Π. Φωτιάδου.....	σελ. 1
Ἑβδομάς Αἰμοδοσίας, β) Α. Βύρων, Δ. Σο- λωμοῦ.....	2—4
Ἀχαιοί, Γ. Ι. Κουρμούλη.....	5
Α. Τραυλιαντῶνης καὶ Ι. Γρυπάρης, Μ. Νικολαΐδη	6
Ἀγ. Γεώργιος, Κ. Παπαπαναγιώτου.....	7
Λεβάδεια, Π. Καλονάρου.....	8
Οἱ μεγάλοι ποταμοί, Ν. Δημητροκάλλη.....	9
Τὰ Βίλλια, Π. Γρίσπου β) Ἐνα κρινάκι, Σ. Κα- τσαρίδη.....	10
Οἱ δύο ἀλεπούδες β) Ἀπριλιάτικο Βράδυ, Σ. Γρανίτσα.....	11
Φωτογραφίαι δράσεως.....	12—13
Οἱ Ἐρυθροσταυρίται τῆς Φτελιάς, Β. Οἰκονομίδη 6) Ἡλίας Βασιλείου.....	14
Ἀστραπή καὶ Κεραυνός, Γλ. Πρωτοπαπᾶ β) Ἡ- λεκτροπληξία (Ὁδηγίες).....	15
Χρήσιμες Σύμβουλες, β) Ἀπρίλης, Ι. Γρυπάρη γ) Τὸ ἀσύγκριτο δῶρο.....	16
Οὐάλτερ Νταίβις, Σπ. Αὐλωνίτη.....	17
Ὁ φυσικὸς Ἀνθράξ, β) Ὑγεία, Χρ. Ἀλιπράντη Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.....	18
Δράσις Ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν.....	19
Μαθητικὴ Συνεργασία.....	20—21
Ἀνοιξίς, ΑΝ. ΒΩ.....	22—24
Ἐξώφυλλο: Ἡ Ἀνάστασις (Μωσαϊκὸν Μονῆς Δαφνίου Ἀττικῆς)	25
Ἑσωτερικὴ ἐξώφυλλο: Τὸ Μεσολόγγι, ποίημα Στ. Σπεράντσα	
Ὁπισθόφυλλο: Χριστὸς Ἀνέστη, στίχοι Α. Πα- παδήμα Μουσικὴ: Ἀλ. Παναγιωτοπούλου	

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Στῆς ἀγωνίας τὴν ὥρᾳ σκιὰς ἀνθρώπων
βαδίζοντας πρὸς τὰ ἄχραντα μυστήρια,
τῆς ἀνοιξίς ὡς γέλαε τ' ἀνθοβάλι,
σημάδευαν τὸ δρόμο τῆς θυσίας
ἀμίλητες, ὡ θεῖα τοῦ θρύλου πόλη.
Κι ἦρθε ἡ στιγμή τοῦ βέβαιου τοῦ θανάτου.
Ἀθάνατοι οἱ νεκροὶ οἱ τρανοὶ ἀπομείναν
κι ὑψώθηκαν σὲ δόξας Γαλαξία.
Τὸ θεῖο σὰν ἡ ζωὴ μας δὲν ἀγγίξει,
ποτέ δὲ θάχη νόημα, μήτ' ἀξία.

Σύγκορμη ἡ γῆ σου ἐσείστηκε, ὡς ἡ φλόγα
φρικτὴ στοῦ ἐπίσκοπου ἄστραψε τὸ χέρι.
Δῶρο Θεοῦ ἡ ἐλευθερίᾳ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους.
Μιά νίκη τ' ὀλοκαύτωμα. Κι οἱ δάφνες
βλαστήσανε βουνὸ στοὺς ἔρμους τόπους.
Τῶν ἡμιθέων τὴν ἐξοδο, τῆς μάχης
τὸ σάλαγο, ὡς μιὰ μπρούντζινη καμπάνα
ὁ ἀντίλαλος ἀκόμα, ἀκόμα βόγγει,
ὡς νῆλεγεν: Ἡ Ἑλλάδα ἀπολογήθη.
Κι ἐδῶ εἶναι τῆς θυσίας τὸ Μεσολόγγι.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Δ) τοῦ τῆς Ἑθν. Βιογραφίας

Ὁ Ἀπρίλιος εἶναι ὁ μὴν τοῦ Με-
σολογγίου: Μᾶς ἐνθυμίζει πάντοτε
τὴν ἱστορίαν τῆς ἐνδόξου πόλεως, ἡ
ὁποία με τὰς πολιορκίας τῆς, τὸ πυ-
ροτέχνημά τῆς καὶ τὴν Ἑξοδον, συ-
νετέλεσεν ὅσον τίποτε ἄλλο εἰς τὴν
ἐλικτὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἐπαναστά-
σεως.

Ἀλλ' ἂν τὰ γεγονότα εἶναι γνω-
στὰ καὶ γίνονται καθημερινῶς γνω-
στότερα με τὴν ἐκδόσιν νέων
κειμένων, — ὅμως δὲν εἶναι
τολὺ γνωστὰ μερικὰ χαρακτη-
ριστικὰ ἐπεισόδια, ποὺ δι-
δουν τὴν ψυχὴν τῶν ἀγω-
νιστῶν τῆς ἱεράς πόλεως.

Ἰδοὺ αἴφνης ἡ μεγάλη ἀρ-
χόντισσα, ἡ χήρα τοῦ Διονυ-
σίου Ρώμα. Τῷ 1878, ἐνῶ ἐ-
ξακολουθοῦσε ὁ Ρωσοτουρ-
κικὸς πόλεμος καὶ ἀνεμινύ-
οντο εἰς τὸν ἀγῶνα ἑλληνικὰ
ἀνταρτικὰ σώματα, ἡ γραῖα
κόμισσα, ἀνυπόμονος, ὅπως
ἦτο, εἶπεν εἰς τὰ παιδιὰ τῆς
ποῦ ἐστρατολόγουσαν ἀντάρ-
τας καὶ προετοιμάζοντο νὰ
φύγουν:

— Στὰ χρόνια τῆς ἐπανα-
στάσεως ἤμουν ἐγὼ πρὶν πλού-
σια, ἀπὸ ὅ,τι εἶναι τώρα ἡ ἀ-
φεντιά σας. Καὶ ὅμως ἦρθε
στιγμὴ, ποὺ δὲν εἶχα νὰ δώ-
σω τίποτα στὸ Μεσολόγγι.
Τότε ἔβγαλα τὰ σκουλαρίκια
μου καὶ τὰ ἔδωσα. Τί ἀργεῖτε
σεῖς; Πηγαίνετε με τὴν εὐχή
μου.

Ἐσκυψαν τὰ παιδιὰ καὶ τῆς
ἐφίλησαν τὸ χέρι...

Ἐνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότε-
ρους ἥρωας τοῦ Μεσολογγίου,
ὁ στρατηγὸς Μακρῆς, προη-
σθάνθη τὸν θάνατόν του τὸν
Αὐγουστον τοῦ 1841. Ἐφό-
ρεσε τὰ ἄρματα του, ἐκάθισε εἰς τὸ
στρώμα καὶ λέγει εἰς τὴν γυναῖκα
του:

— Ὀλιμμένη γυναῖκα! Ἐρχεται
ὁ χάρος νὰ με πάρῃ. Μοιρολόγα τὸν
ἀγωνιστή!

Ἡ γυναῖκα του ἔκαμε τὴν ψυχὴ
τῆς σίδερο καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδῇ
τὸ κλέφτικο τραγούδι, ποὺ ἀγαποῦ-
σε ὁ ἥρωας.

Καὶ ἐκεῖνος τὴν ἐκοίταξε εἰς τὰ
μάτια καὶ ἔβλεπε με τὸν νοῦν τὰ πε-
ρασμένα... Καὶ ἐξεψύχησε!

Ἰδοὺ μία παλαιὰ προφορικὴ πα-
ράδοσις: «Στὸ Μεσολόγγι, ἐνῶ με-
ρικοὶ Σουλιῶτες ἀπὸ τὸ πρόχωμά
τους εἶχαν φιλοκουβέντα με τοὺς ἀν-
τικρὺ ἐχθρούς, — Ἀρβανῖτες καυχῇ-

κάρια του τί νὰ κάμουν. Καὶ ἐκίνησε
με τὸ μακρὺ του τσιμποῦκι στὸ στό-
μα, χωρὶς ἄρματα. Ἀμέσως τὸν ἀ-
κολουθοῦν οἱ Σουλιῶτες: Μιὰ ντου-
φεκιά, — ἔξω τὰ γιγαταγάνια καὶ
μπροστά! Οἱ Ἀρβανῖτες μιὰ μόνον
ντουφεκιά ἐπρόφθασαν νὰ ρίξουν,
ἔπεσαν δύο, τρεῖς Σουλιῶτες, ἀλλὰ
οἱ ἄλλοι, με τὸν Γκόγκα ἐμπρός,
δὲν τοὺς ἔδωσαν καιρὸ νὰ ξαναγεμί-
σουν.

Ἀμα ἔφθασε ὁ Γκόγκας
κοντὰ στὴ θέσι, ρίχνει μέσα
τὸ τσιμποῦκι του. Μ' ἓνα πῆ-
δημα βρέθηκαν κι οἱ Σουλιῶ-
τες μέσα...». Καὶ ἔτσι ὁ Τζα-
βέλλας κατέλαθεν, ὅπως ὑπε-
σχέθη, τὴν θέσιν: με τὸ τσι-
μποῦκι!!

Εἶχαν ὅμως καὶ τὰς διασκε-
δάσεις των οἱ ἐλεύθεροι πολ-
ιορκημένοι, καθὼς τοὺς ὠ-
νόμασεν ὁ Σολωμός, ὁ ἐθνικὸς
μας ποιητὴς καὶ ὕμνητῆς των.
Ὅταν ἔκαμναν μικρὰς ἐξό-
δους καὶ ἐνικοῦσαν, ἐπέστρε-
φαν καὶ διεσκέδαζαν. Ἐπίσης
δὲν ἦσαν σπάνιοι οἱ ἀρραβῶ-
νες καὶ οἱ γάμοι μέσα εἰς ἐκεῖ-
νην τὴν ἐνδοξον δυστυχίαν.

Ἐνα πρῶν ἐγιναν οἱ γάμοι
τοῦ στρατηγοῦ Μακρῆ καὶ
συγχρόνως οἱ ἀρραβῶνες τοῦ
φρουράρχου Μήτρου Ντελη-
γιώργη. Μεγάλῃ χαρᾷ ὄλην
τὴν ἡμέραν. Ντουφεκίδι, χο-
ρὸς, βιολιά. Οἱ πολιορκοῦντες
Ἀλβανοὶ τὸ ἄλλο πρῶν ἐφώ-
ναξαν:

— Τὶ καλὰ χαμπέρια λά-
βατε καὶ κάνατε ἔτσι;

— Παντρέψαμε τὸν καπετά-
νιο μας!

— Νὰ σὰς ζήση καὶ καλὴ
προκοπή, νύχληθησαν οἱ Ἀλ-
βανοί. Καὶ ἤρχισαν καὶ ἐκεῖ-
νοι νὰ πυροβολοῦν πρὸς τὴν
τῶν γάμων τοῦ ἀντιπάλου των!

Ἑθνικοὶ Ἀγωνισταὶ ποὺ ἐκλείπουν

Ὁ ἐκλείπων Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Σπυρίδων Βλάχος

Ἑθνικὸς Ἱεράρχης πρωτοστατήσας εἰς ὅλους
τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904 μέχρι σήμερα ἀγῶ-
νας. Ὑπῆρξε ἐπὶ μακρὰ ἔτη Πρόεδρος τοῦ ἐν
Ἰωαννίνοις τμήματος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἀπὸ
τοῦ 1949 Ἐπίτιμος Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ.

σιάρηδες, — γυρίζει ὁ Γκόγκας
Τζαβέλλας, ἓνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς
Τζαβελλαίους, ποὺ ἐπολεμοῦσαν ἐ-
κεῖ, καὶ τοὺς λέγει:

— Αὔριο θὰ ἔρθω νὰ πάρω ἐγὼ
τὴ θέσι σας καὶ νὰ μέ καρτερήτε.
Ὅμως δὲν θὰ ἔρθω με τὰ ἄρματα.
Μὲ τὸ τσιμποῦκι μου θὰ ἔρθω. Καὶ
θὰ σὰς πάρω!

Καὶ ὁ Γκόγκας ὁδηγεῖ τὰ παλλη-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ἙΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΡΕΛΙΝΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

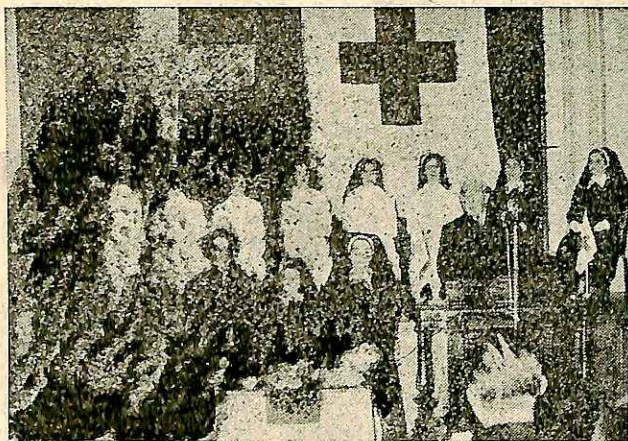
ΗΜΕΡΑ

ΑΡΙΘ. 36199

**ΤΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ
"ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ"**

Μὲ τὴν παρουσίαν τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Σοφίας, τῆς Ὑπουργοῦ Προνοίας Κας Τσαλδάρη, τοῦ Ὑφυπουργοῦ κ. Ψαρέα, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Ναυτικοῦ Ναυάρχου Λάμπρα, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στόλου Ναυάρχου Τσάτσου, τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κων(τίνου) Γεωργακοπούλου καὶ πολλῶν ἐπιστῆμων, ἔγινε τὴν 4ην Μαρτίου ἔ. ἐ. εἰς τὸν Πανρῶσσόν, ἡ τελετὴ ἐνάρξεως τῆς «ἐβδομάδος αἰμοδοσίας» τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ποῦ τελεῖται ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης.

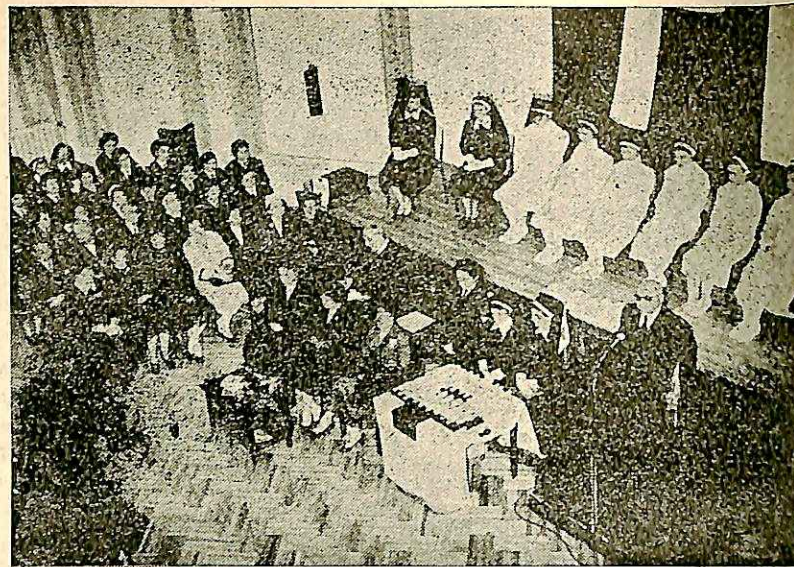
Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγένετο ἡ ἀπονομὴ τιμητικῶν διακρίσεων καὶ μεταλλίων εἰς ἐβελοντάς αἰμοδότας, ὠμίλησε πρῶτος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀφ’ οὗ ὀλίγων ἐξέθεσε τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ε.Ε.Σ. ὑπὲρ τῆς αἰμοδοσίας ἐν Ἑλλάδι προσέθεσεν. «Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι ὑμεῖς, οἱ ὁποῖοι συνεκεντρώθητε ἐδῶ σήμερον, ἐὰν ἀποδεχθῆτε ὅσα ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σὰς εἰπῶ, καὶ ὅσα ἐν συνεχείᾳ θὰ ἀκούσετε, πρέπει νὰ γίνετε οἱ Ἀπόστολοι τῆς Ἰδέας, οἱ προπαγανδισταὶ τοῦ Χριστιανικοῦ αὐτοῦ καθήκοντος, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπικοινωνήσετε μὲ τὰς μεγάλας μάζας τοῦ λαοῦ καὶ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃτε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ Χριστιανικοῦ τούτου καθήκοντος. Μὲ τὴν ἐλπίδα

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας Ε.Ε.Σ. κα-
θηγητῆς κ. Μ. Μακκάς ὁμιλῶν.

The president of GRC Bloodgiving Committee,
Prof. Maccas speaking.

αὐτήν, ἀφοῦ ἀπειθύνω θερμὸν χαίρετισμὸν καὶ εὐχαριστίας εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῶν Ἑθελόντων Αἱμοδοτῶν, τὰ ὁποῖα θὰ κληθοῦν μετ' ὀλίγον διὰ νὰ λάβουν ἀπὸ τὸ χέρι τῆς Ὑψηλοτάτης Πριγκιπίσσης μας τὴν ὀφειλομένην πρὸς αὐτὰ διάκρισιν, θὰ παρακαλέσω τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐφορείας Αἱμοδοσίας κ. Μαθιὸν Μοσκάκω ὅπως μετ' ἐμὲ διαδεχθῇ εἰς τὸ ἔργον καὶ ἐκθέσῃ, μετ' τὴν ἐπιστημονικὴν πνοὴν ἧς ὁποῖα τὸν διακρίνει, ἄλλὰ καὶ μετ' ἕνα δικαίωμα ἀναφαίρετον καὶ μετὰ σεβασμοῦ γενικῶς ἀναγνωρίζομε-

Ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ὁμιλῶν.
Ἀριστερὰ ἡ Α.Β.Υ. ἡ Πριγκίπισσα Σοφία μεταξὺ
τῆς Κας Λ. Τσαλδάρη Ὑπουργοῦ Προνοίας (ἀριστε-
ρὰ) καὶ τῆς Μεγάλης Κυρίας ἐπὶ τῶν τιμῶν Κας
Καρόλου (δεξιὰ).

The President GRC Mr. Georgacopoulos speaking. Left is seen H. R. H. Princess Sophia between Mrs. L. Tsaldari, Minister of Social Welfare (left) and Mrs Karolou, Grand Misterss of the Court.

νον, τὸ δικαίωμα τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς αἰμοδοσίας ἐν Ἑλλάδι, τὰ τῆς αἰμοδοσίας καὶ νὰ ὁμιλήσῃ περισσότερο κατάτοπιςμένα ἀπ' ὅτι ἐγὼ ὡς ἀπλοῦς Προϊστάμενος τοῦ Ε.Ε.Σ. ὠμίλησα πρὸς ὑμᾶς».

Ἀκολουθῶς ὠμίλησε ὁ Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας Καθηγητὴς κ. Μαϊκκάς ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

«Τὸ 1935 ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εἰσήγαγε καὶ ὥργάνωσε τὴν αἰμοδοσίαν παρ' ἡμῖν, ἐγκατέστησε δὲ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν εἰς τὸν Σταθμὸν Α' Βοηθειῶν.

Ἀπὸ τότε ἀκόμη ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς προσεπάθησε νὰ προσελκύσῃ ἐθελοντὰς αἰμοδότας, οἵτινες θὰ ἦσαν δαπεθειμένοι νὰ δώσουν, ἄνευ θλάβης τῆς ὑγείας των, ὀλίγον αἷμα διὰ νὰ βελτιώσουν τὴν κατάστασιν θαρῶς πασχόντων, πολλάκις ὅμως καὶ διὰ νὰ σώσουν ἓνα ἄρρωστον ἢ τραυματίαν, ὁ ὅποιος εἶχε χάσει πολλὸν αἷμα, ἀπὸ βλάβαν θάνατον. Εἰς τὰς πλείους χώ-
ρας, ὅπου τότε ὠργανώθη ἡ αἰμοδοσία, οἱ αἰμοδόται ἦσαν ἐθελονταί, δίδοντες δωρεὰν τὸ αἷμα των. Ἡμεῖς δὲν τὸ κατωρθώσαμεν καὶ ἡσυχάσθημεν νὰ καταφύγω-
μεν εἰς αἰμοδότας ἀμειβομένους διὰ τὸ ὀλίγον αἷμα, τὸ ὅποιον προσέφεραν. Εἶχαμεν ὀρίσει ὠρισμένην λο-
γικὴν τιμὴν, ἀναλόγως τῆς ποσότητος τοῦ προσφερο-
μένου αἵματος.

Ἡ ὀργάνωσίς μας ἐπέτυχε καὶ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἡ αἰμοδοσία διεξήχθη ὁμαλῶς. Ἄλλως τε τότε αἱ ἀνάγκαι τοῦ αἵματος δὲν ἦσαν μεγάλας. Μόνον εἰς περιπτώσεις μεγάλης ἀπωλείας αἵματος, ὅπως κατόπιν βαρέων τραυματισμῶν, ἡ κατόπιν μεγάλης αἱμορραγίας ἐξ ἀσθενείας, ὅπως ἔλκους τοῦ στομάχου, καταφεύγουμεν εἰς τὴν μετὰγγισιν αἵματος.

Ἡ ἐπὶ πληρωμῇ προσφορά αἵματος ἔχει καταδικασθῇ εἰς ὅλας τὰς χώρας ὡς ἡθικῶς ἀπαράδεκτος.
Ὅλα τὰ διεθνή συνέδρια αἱμοδοσίας τὴν ἔχουν κατα-

δικάσει, ὁ δὲ ειδικῶς ἐπὶ τῆς αἰμοδοσίας συνάδελφος κ. Παϊδούσης τὴν ἔχει χαρακτηρίσει ὡς εἶδος σωμα-
τεμπορίας. Ὁ διακεκριμένος φυματιολόγος κ. Διονύσι-
ος Τουλιάτος εἰς τὸ ὥραϊόν του βιβλίον, «Ἀρρώ-
στειες γιανοὶ καὶ φάρμακα» γράφει γιὰ τὴν ἐβελοντι-
κὴν αἰμοδοσίαν ὅτι εἶναι Χριστιανικὸν καθήκον, ὅχι μόν-
ον ὡς μικρὰ εἰσφορά τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ κοινωνικὸν
σύνηλον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν καταπολέμησην τῆς ταπει-
νῆς ἐμπορίας τοῦ αἵματος, ἡ ὁποία δὲν εἰμπορεῖ πα-
ρὰ νὰ ἀποτελῇ στίγμα διὰ κάθε πολιτισμένον.

Ἡμεῖς ἔχομεν πολὺ ὀλίγους ἐθελοντὰς αἰμοδοτὰς. Εἰς τοὺς καταλόγους μας τῶν μονίμων ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν Ἀθηνῶν εἶναι ἀναγεγραμμένοι 500 περίπου αἰμοδοτὰν, ἀριθμὸς βέβαια πολὺ μικρὸς, ἂν τὸν παραβάλωμεν μὲ τὸν ἀριθμὸν αἰμοδοτῶν ἄλλων χωρῶν, οὐχὶ μεγαλυτέρων τῆς Ἑλλάδος. Ὅπως ἡ Ὀλλανδία ἡ ὁποία ἔχει 80.000 ἐθελοντὰς αἰμοδοτὰς, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ἑλβετία, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐκάστη ἄνω τῶν 60.000. Καὶ μὲ τὸν μικρὸν αὐτὸν ἀριθμὸν εἴμεθα εὐχαριστημένοι, διότι νομίζομεν ὅτι ἔγινεν ἡ καλὴ ἀρχὴ καὶ ἐλπίζομεν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν νὰ μὴ ὑπολείπεται ἡ Ἑλλὰς καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἡ γενομένη πρόοδος καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν στατιστικὴν τῶν τελευταίων τριῶν ἐτῶν.

Οὕτω ἐνὼ τὸ 1953 ἐγένετο ἐν Ἀθήναις δωρεὰν με-
τάγγισις 172 χιλιόγραμμων αἵματος εἰς 571 ἀπο-
ρους ἀσθενεῖς, τὸ 1954 ἐδόθησαν 278 χιλιόγραμμα
εἰς 886 ἀρρώστους καὶ τὸ 1955, 609 χιλιόγραμμα εἰς
1770 πάσχοντας. Ἦτοι ἡ πὸς μιᾶς διητίας ἡ ποσότης
τοῦ δωρεὰν μεταγγισθέντος αἵματος σχεδὸν ἔτε-
τραπλασιάσθη.

Πέρσται ἔκαμιν ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τὴν πρώτην
του μεγάλῃν ἐξόρμησιν διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ
τῶν ἐβελοντῶν αἰμοδοτῶν. Ἐπὶ κεφαλῇς τῆς ἐξορμή-
σεως ταύτης ἠυδόκησεν νὰ τεθῇ ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα
μας, ἥτις ὡς κάθε αἰμοδοτὴς προσήλθεν εἰς τὸν Στα-
υρὸν Α' Βοηθειῶν καὶ ἔδωκεν τὴν κανονικὴν ποσότητα
αἵματος.

Γενική Συνέλευσις Μελών Ε.Ε.Σ.: Ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ.
κ. Κ. Γεωργακόπουλος ὁμιλῶν. Καθήμενοι (ἐξ ἀριστε-
ρῶν πρὸς τὰ δεξιὰ) ἡ Κα. Λ. Τσαδάρη Ὑπουργὸς
Προνοίας, ὁ κ. Λ. Ἀπέργης Σύμβουλος Ταμίας Ε.Ε.Σ.,
καὶ ὁ κ. Γ. Μίνδλερ Γεν. Γραμματεὶς Ε.Ε.Σ.

General Assembly GRC. Mr. Georgacopoulos, president GRC speaking. Sitting (from left to right) Mrs Lina Tsaldari, Minister of Social Welfare, Mr. I. Apergis, Advisor Treasurer GRC and Mr. G. Mindler, Gen. Secretary GRC.

Ἡ ἐξόρμησις μας αὐτὴ
ἔδωκεν ἀρκετὰ καλὰ ἀ-
ποτελέσματα. Ἐδῶ ἐν
Ἀθήναις ἐνεγράφησαν
περὶ τοὺς 3.000 ἄτομα,
ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὡς
ἐθελοντὰ αἰμοδοτὰι. Οἱ
πλεῖστοι τούτων ἔδωσαν
μίαν φορὰν αἷμα ἀλλ' οἱ
περισσότεροι ἐξ αὐτῶν,
ὅταν μετὰ πάροδον μη-
νῶν προσεκλήθησαν νὰ
δώσουν καὶ πάλιν αἷμα
δὲν προσήλθον. Οὕτω
δὲν ἠυξήθη ὅπως ἀνεμέ-
νομεν ὁ ἀριθμὸς τῶν μο-
νίμων ἐθελοντῶν τῶν κα-
ταλόγων μας. Θὰ χρεια-
σθῇ μακρὰ καὶ ἐπίμονος
προσπάθεια διὰ νὰ τε-
θῶμεν εἰς ἴσην μοῖραν μὲ
ἄλλα Κράτη, ὅσον ἀφορᾷ
τὴν ἐθελουσίαν προσφοράν αἵματος.

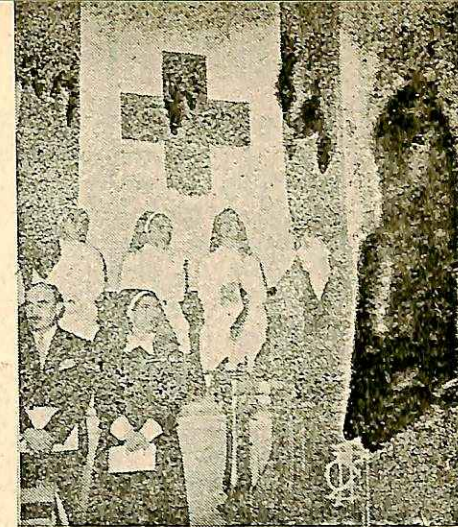
Πρέπει να έχετε υπ' όψιν σας ότι όσον παρέρχεται
ό χρόνος, θα χρειαζόμεθα πολύ μεγαλύτερας ποσότη-
τας αίματος από όσον διαθέτομεν σήμεραν....

Ἄλλὰ πρέπει νὰ σκεφθῶμεν καὶ νὰ ἐτοιμασθῶμεν καὶ γιὰ τὴν περίπτωσιν πολέμου. Ἀπὸ τοὺς τελευταίους πολέμους ἀπεδείχθη ὅτι μέγας ἄρθμος τραυματιῶν σώζεται ἂν εἶναι δυνατόν νὰ λάβουν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον αἷμα, κάποτε πολὺ αἷμα. Διὰ νὰ ἐκτιμῆσετε τὴν ἀνάγκην τῶν μεγάλων ποσοτήτων αἵματος τῶν ἀναγκαίων ἐν καιρῷ πολέμου, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον μέγαν πόλεμον αἱ Η.Π.Α. ἐχρησιμοποίησαν 6.000.000 χιλιογράμμων αἵματος διὰ 15.000.000 περίπου μεταγγίσεις.

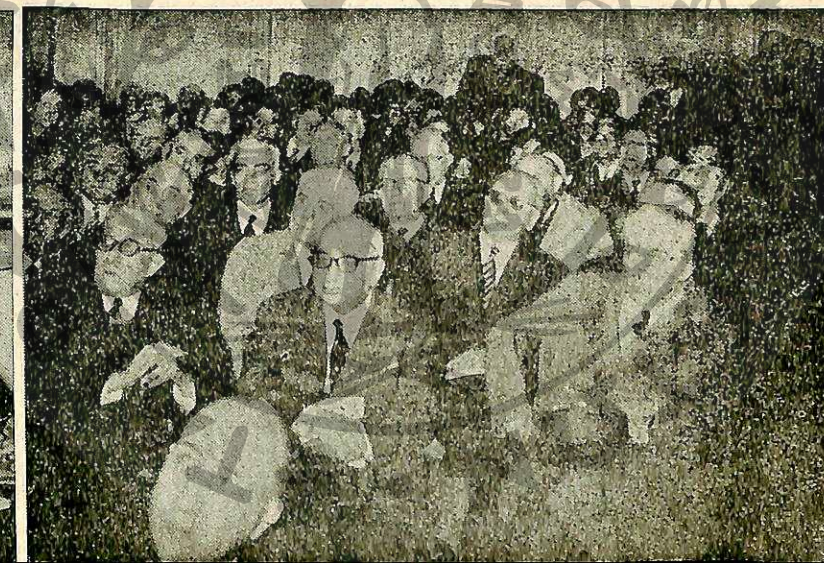
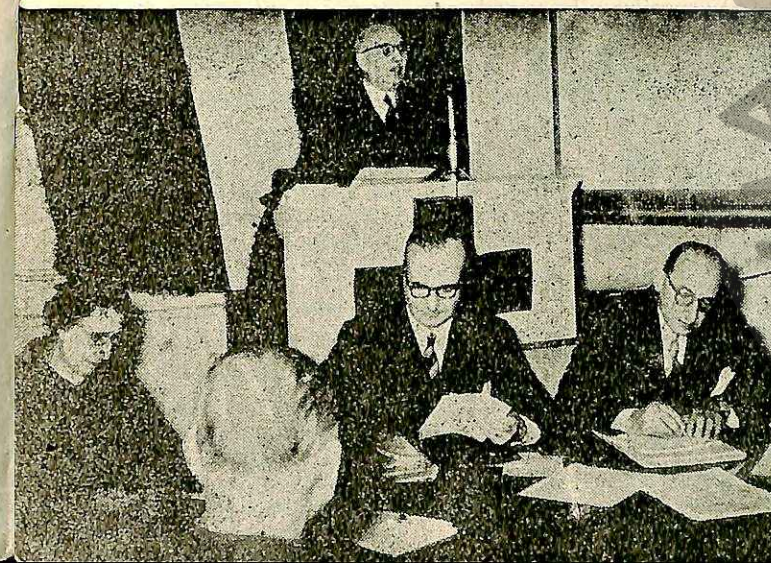
Ἐξ ὧν οὖν εἶπα ἐκαταλάβατε πόσον μεγάλα ποσότητες αἵματος χρειάζονται καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ἀκόμη περισσότερο ἐν καιρῷ πολέμου. Αὐτὸ ὅμως τὸ ἀναγκαῖον αἷμα δὲν τὸ ἔχομεν καὶ πρέπει νὰ κά-

Μία άποψις τής Γεν. Συνελεύσεως τών μελών του
Ε.Ε.Σ., παρακολουθούντων την υπό του Προέδρου κ.
Κων. Γεωργακοπούλου έκθεσιν τών πεπραγμένων.

Partial view of the Assembly: Senior members GRC listening to the report of GRC activity by Mr. C. Georgacopoulos.

Ἡ Α.Ε. Ὑπ. Προνοίας Κα.
Λίνα Τσαλδάρη ὁμιλοῦσα.
H.E. the Minister of Sosial
Welfare Mrs. Lina Tsaldari,
speaking.

μῶμεν τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ τὴν αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰμοδοτῶν μας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὀργανώσαμεν τὴν δευτέραν μᾶς αὐτὴν ἐξόρμησιν πρὸς προπαγανδισμόν τῆς ἐθελουσίας αἰμοδοσίας. Ἡ προσπάθειά μας θὰ δι-
αρκέσῃ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 11ης Μαρτίου καὶ ἐλπίζομεν νὰ μᾶς δώσῃ τὰ ἀναμε-
νόμενα ἀποτελέσματα.

Ἡ προσπάθεια μας ὅμως θὰ ἐξακολουθήσῃ ἕως οὔτου ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀναγνωρίσῃ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ σώσῃ ἢ τουλάχιστον νὰ βοηθήσῃ κινδυνεύοντας συνανθρώπους του διὰ τῆς προσφορᾶς ἀκινδύνως καὶ ἄνευ πόνων μικρᾶς ποσότητος αἵματος.

Ἀποτείνομαι τώρα εἰς ὅλους τοὺς πρῶτους μας ἐθελοντὰς αἰμοδοτὰς οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι μὲν πολλοί, ἀλλ' εἶναι πιστοὶ καὶ σχηματίζουν τὸν πυρῆνα δι' ἓν καλύτερον μέλλον. Οἱ πρῶτοι μας αὐτοὶ αἰμοδοτὰι ὀργανώθησαν εἰς τὸ «Σῶμα Ἑθελοντῶν αἰμοδοτῶν» τοῦ Ε.Ε. Σταυροῦ καὶ μᾶς βοηθοῦν εἰς τὰς προσπάθει-
ας μας διὰ τὴν αὐξήσιν τῶν αἰμοδοτῶν καὶ τὴν τελειοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς αἰμοδοσίας.

Εἰς τοὺς πρῶτους αὐτοὺς αἰμοδοτὰς, ἐκ

τῶν ὁποίων πολλοὶ θὰ λάβουν σήμερον τιμητικὰς διακρίσεις καὶ ἠθικὰς ἀμοιβὰς διὰ τὰ φιλόφρονά αὐτῶν αἰσθήματα, ἐκφράζω σήμερον τὰς θερμότερας εὐχαριστίας τοῦ Ε.Ε.Σ. Εὐχομαι μὲ τὴν βοήθειάν των νὰ κάμωμεν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν αἰμοδοσίαν, ἐφάμιλλον μὲ τὰς καλυτέρας ξένας τοιαύτας καὶ νὰ μὴ παρέλ-
θῃ πολὺς χρόνος ὅταν θὰ ἔχω νὰ εὐχαριστήσω οὐχὶ 500 ἐθελοντὰς αἰμοδοτὰς ὅπως σήμερον, ἀλλὰ 50.000.

Τὸν κ. Μακκᾶν διεδέχθη εἰς τὸ βῆμα ἡ Ὑπουργὸς Προνοίας καὶ Λίνα Τσαλδάρη, ἡ ὁποία ἐξήρῃ τὴν ση-
μασίαν τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας καὶ τὴν καταβαλ-
ομένην προσπάθειαν τοῦ Τμ. Αἰμοδοσίας τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔρ-
γου τούτου καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκεϊαν αὐτῆς πρὸς τοὺς ἐθελοντὰς αἰμοδοτὰς καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ πα-
ράδειγμα των θὰ εὐρὴ πολυαριθμῶς μιμητὰς, εἰς τρό-
πον ὥστε ἡ Ἑλλάς καὶ εἰς τὸν τομέα τοῦτον, νὰ βελ-
τιώσῃ τὴν θέσιν της μεταξὺ τῶν ἄλλων χωρῶν.

Ἀκολουθῶν ἡ Α.Β.Υ. ἡ Πριγκίπισσα Σοφία ἀπέ-
νευμεν ἰδιοχείρως τὰ μετάλλια καὶ τὰς τιμητικὰς δια-
κρίσεις, συγχαίρουσα ἕνα ἕκαστον τῶν τιμωμένων.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΣΝ ΕΙΣ Η.Π.Α., ΚΑΝΑΔΑΝ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΝ

(Ἄνω ἀριστερά) Ὁ κ. J. Nicholson (πρῶτος ἐκ δεξιῶν) Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀμερ. Ἐρ. Στ. καὶ οἱ μετασχόντες τοῦ ἐν Κίνγκστον τοῦ Καναδᾶ δαπάναις τῆς Οὐνέσκο συνεδρίου τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν ἀντιπρόσω-
ποι τῆς Γιουγκοσλαβίας, Ἰαπωνίας καὶ Ἑλλάδος (Δίς Μ. Ἀναγνωστο-
πούλου τρίτη ἐξ ἀριστερῶν) εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἀμερ. Ε.Σ.Ν. κατὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ταξίδιον τῶν τελευταίων εἰς Ἡν. Πολιτείας, Καναδᾶ καὶ Γαλλίαν, περὶ οὗ γράφομεν εἰς τὸ Περιοδικὸν μηνὸς Φεβρουαρίου. (εἰς τὸ μέσον) Οἱ ὡς ἄνω ἀντιπρόσωποι εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Καναδ. Ε.Ε.Ν. μετὰ τῆς Δ)τρίας αὐτοῦ δ. Χέρμαν, (τρίτη ἐκ δεξιῶν) καὶ λοι-
πῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Καναδ. Ε.Σ.Ν. Εἰς τὸ μέσον ἡ Δ)τρια τοῦ Ε.Σ.Ν. τοῦ Τορόντο Δίς Manning (Κάτω ἀριστερά) Οἱ ὡς ἄνω ἀντιπρόσωποι εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Γαλλικοῦ Ε.Σ. Δεύτερος ἐκ δεξιῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ Γαλλικοῦ Ε.Σ. κ. François Poncet.

Left above: Mr. J. Nicholson (first from right) Executive, Vice President American Red Cross and the Unesco travel grantees, representatives of Yugoslavian, Japanese and Greek J. R. C. (left to right) at the ARC Headquarters during their study visit of the AJRC in the U.S.A. Middle: The same representatives at the CJRC Headquarters in Mon-

treau with members of CJRC staff. Third from right Miss Hermann, National Director CJRC and in the middle Miss Manning, Director of J. R. C., Toronto Branch. Left below: Mr. François Poncet, President F.R.C. at the Headquarters of F. R. C. in Paris talking with the above representatives.

Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

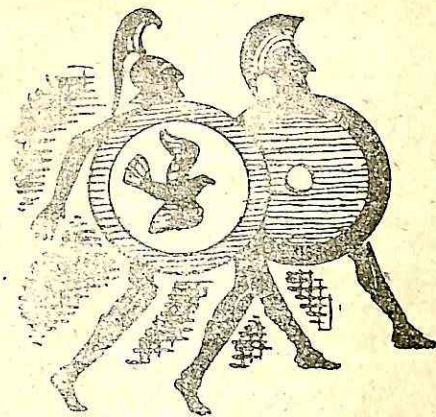
Εἰς τὸν θάνατον τοῦ Λόρδου Μπά'ν'ρον

Λευθεριά, γιὰ λίγο πᾶψε νὰ χτυπᾷς μὲ τὸ σπαθί·
τώρα σίμωσε καὶ κλάψε εἰς τοῦ Μπά'υρον τὸ κορμί.

Φλάμπουρα, ὅπλα τιμημένα,
ὡς γυρθοῦνε κατὰ τὴ γῆ,

καθὼς ἦταν γυρμένα
εἰς τοῦ Μάρκου τὴ θανή.

Ἄκου, Μπά'υρον, πόσον θρῆνον
κάνει, ἐνὼ σὲ χαιρετᾷ,
ἡ πατρίδα τῶν Ἑλλήνων
κλαίγει, κλαίγει, Ἑλευθεριά.

Τὸ ἀρχαιότατον λογοτεχνικὸν μνημεῖον τοῦ Ἑθνους, ἡ Ἰλιάς, γινώ-
ρίζει καὶ ἐξυμνεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς. Οἱ πολιορκηταὶ τῆς Τροίας φέρουν τὰ ὀνόματα Ἀχαιοὶ καὶ Ἀργεῖοι. Ὅλοι οἱ ὀνομαστοὶ ἀρχηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ὁ «ἄ ν α ξ ἄ ν δ ρ ῶ ν» Ἀγαμέμνων, ὁ «δ ῖ ο ς» Ἀχιλλεύς, ὁ «Π ο λ ῦ μ η τ ι ς» Ὀδυσσεύς, ὁλος γενικῶς ὁ εὐγενὴς ὁμηρικὸς κό-
σμος τῶν ἡρώων τῆς Φυλῆς εἶναι Ἀχαιοί. Οἱ Ἰῶνες καὶ οἱ Δωριεῖς παίζουσιν ἀσήμερον τὸν ρόλον εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν σύγκρουσιν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων.

Ἡ ὑπεροχὴ αὐτῆ τῶν Ἀχαιῶν ἐ-
ναντι τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν φυ-
λῶν, ἐξηγεῖται εὐκόλως. Ὁ ἔθνικὸς ποιητὴς περιγράφει τὰ ἡρωϊκὰ κα-
τορθώματα μιᾶς ἐποχῆς, κατὰ τὴν ὁ-
ποίαν τὸ Ἀχαικὸν στοιχεῖον ἐκυρι-
άρχει ἐφ' ὅλοκληρον τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ὀνομά-
ζετο Ἑλλάς ὀλόκληρος ἡ Χώρα, ἀλ-
λὰ μόνον τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς Θεσ-
σαλίας, τοῦ ὁποίου ἐβασίλευε ὁ Ἀ-
χιλλεύς. Ἕλληνες ἐπίσης ἐκαλοῦντο μόνον οἱ πολεμισταὶ τοῦ Ἀχιλλέως.

Οἱ Ἰῶνες εἶχαν παραμερισθῇ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τὸ δὲ κύριον σῶμα τῶν Δωριέων δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπιχειρή-
σει τὴν γνωστὴν θριαμβευτικὴν κά-
θοδόν του.

Οἱ Ἀχαιοὶ ἦσαν κύριοι τοῦ πλεί-
στου μέρους τῆς χώρας. Μνημεῖα ἀ-
θάνατα τῆς ἀπολύτου ἰσχύος των εἶναι αἱ περίφημοι ἀκροπόλεις τοῦ λεγομένου Κρητομικηναϊκοῦ πολιτι-
σμοῦ.

Περιώνυμος Ἀχαικὴ ἀκρόπολις ὑπῆρξεν ἡ τῶν Μυκηνῶν, τῆς ὁποίας τὰ ἑρείπια θαυμάζομεν. Ὁ σημερι-
νὸς ἐπισκέπτης της δὲν γνωρίζει τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ. Τὴν ἔξοχον ὠραι-
ότητα τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, τὴν ἀνωτέραν τεχνικὴν, μὲ τὴν ὁποί-
αν κατορθώθη νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ ἀπόρρητον τοῦ φρουρίου καὶ ἡ ἀνε-
τος ἐντὸς αὐτοῦ διαμονὴ τῶν ἡγε-
μόνων ἢ οἱ καταπληθυσσοῦσες μεγα-
λοπρεπεῖαι ἐπιβλητικοὶ βασιλικοὶ

ΟΙ ΑΧΑΙΟΙ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ Καθηγητοῦ Παν. Ἀθηνῶν

τάφοι, οἱ ὅποιοι ἀπεκαλύφθησαν εἰς τοὺς πρόποδας τῆς ἀκροπόλεως. Εἰς τὸ ἄλλο, τὸ νοτιοανατολικὸν ἄ-
κρον τῆς Πελοποννήσου, ὑψοῦντο μεγαλοπρεπῆ τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Νέστορος, τὸν συνετοῦ Βασιλέως τῆς Πύλου, τὴν γνῶμην τὸν ὁποίου ἤκουον μετὰ σεβασμοῦ πάντες οἱ «μ ε γ α λ ῆ τ ο ρ ε ς» Ἀχαιοί.

Πλὴν τῆς Θεσσαλίας Ἀχαιοὶ ἦ-
σαν ἐγκατεστημένοι καὶ εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ εἰς τὰς νήσους Λέσβον καὶ Τένεδον. Οὗτοι ὀνομάζοντο Αἰο-
λεῖς προήρχοντο δὲ ἀπὸ τὴν Αἰολίδα, ἡ ὁποία εὕρισκετο εἰς τὴν ἐνδοχώ-
ραν τῆς Θεσσαλίας εἰς τὰς ὑπαρεῖ-
ας τῆς Πίνδου. Ὁ Ὀμηρὸς τοὺς ἀ-
γνοεῖ, διότι οὗτοι ἔφθασαν εἰς Μ. Ἀσίαν εἰς χρόνους νεωτέρους τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Ἀχαιοὶ ἀνάμει-
κτοὶ μετὰ Δωριέων ἦσαν καὶ οἱ κά-
τοικοι τῆς Βοιωτίας.

Ἀχαιοὶ τῆς Πελοποννήσου ἀπώκι-
σαν τὴν μακρινὴν Κύπρον. Ὁ-
ταν ἔφθασαν εἰς τὴν μεγαλόνησον

αὐτὴν οἱ Ἀχαιοὶ ἀποικοῖ, τὸ ἀλφά-
θητον δὲν εἶχεν ἀκόμη εἰσαχθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο εἰς αὐτοὺς ἄγνωστον. Δι' οὗτον τὸν λόγον ἐχρησιμοποιοῦν μέχρι τοῦ Δ' αἰῶνος π.Χ. ἕνα ἐπιχώριον συλ-
λαβογραφικὸν ἀλφάθητον, τὸ ὁποῖ-
ον εὗρον εἰς τὴν Κύπρον, ὅταν ἦλ-
θον.

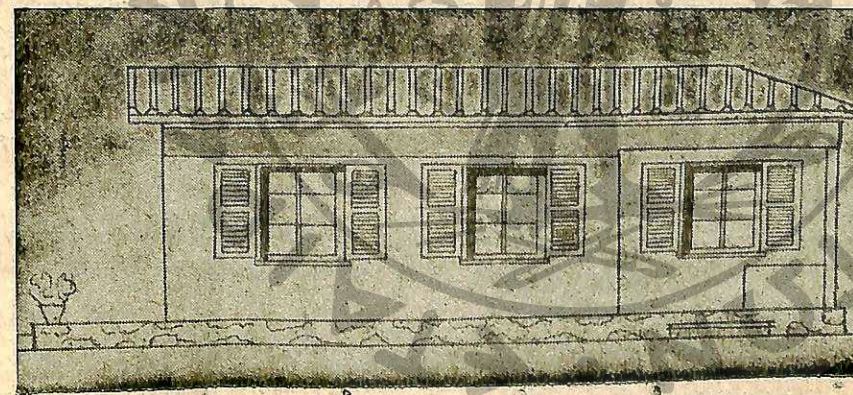
Τέλος εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς κα-
τατάσσονται καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παμφυλίας τῆς νοτιοδυτικῆς Μ. Ἀ-
σίας. Οἱ Πάμφυλοι οὗτοι ὅπως καὶ τὸ ὄνομα φανερῶναι, ἀπετέλουν πλη-
θυσιμὸν ἀνάμεικτον ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὸ κυριαρ-
χοῦν στοιχεῖον ἦτο τὸ Ἀχαικόν.

Ἡ δευτέρα χιλιετοῖς π.Χ. καλύ-
πτεται σχεδὸν ἐξ ὀλοκληροῦ ἀπὸ τὴν δοαστηριότητα τοῦ Ἀναῖκου στοιχείου. Κατὰ τὴν διαδοχὴν τῆς πολυταράχου αὐτῆς προϊστορικῆς περιόδου, οἱ Ἀναῖοι πρῶτοι ἐξ ὅ-
λων τῶν Ἑλλήνων, ἀνέπτυ-
ξαν ἴδιον ὑψηλὸν πολιτισμὸν, ὁ ὁποῖ-
ος ἀποκαλύπτεται ἐπὶ τῶν ἡμεῶν μᾶς διὰ τὴν ἀρναολογικὴν σκαπτά-
νης καὶ παραοδίδεται εἰς τὸν θαυ-
μασιμὸν τοῦ πεπολιτισμένου κό-
σμου.

Ἡ ἐν Γενεύῃ Ἑλληνοελβετικὴ Ἑνωσις «Ἰωάννης Εὐνάδοις» διέθεσε 13.100 ἑλβ. φράγκα (Δρχ. 93.000 προίπου) συλλεγμένα κατ'ὅπιν ἐράνου διὰ τὴν ἀνέγερσιν οἰκίας εἰς τὴν θαρῶς πληνεῖσαν κομόπολιν Κάτω Λεχώνια. Μαγνησίας ποδὸς κατοικίον τοῦ Διδασκά-
λου τοῦ ἐκεῖ Δημοτικοῦ Σχολείου. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἐστὼλν εἰς τὸν ἐνταῦθα Πρεσβευτὴν τῆς Ἑλβετίας κ. Ἐδ. Φέρο, ὅστις τὸ πα-
ρέδωκεν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ.ταυροῦ. Τὸ συνέδιον τῆς ἀνενα-
θησομένης οἰκίας συνετάχθη ὑπὸ τῆς Τεχν. Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουρ-
γεῖου Παιδείας.

Σημειοῦμεν ὅτι ἡ δωρεὰ αὕτη στέλλεται ἐν συνεχείᾳ πλείστων ἄλλων, ἐν αἷς καὶ τὸ ποσὸν τῶν Δρχ. 2.300.000, δι' οὗ ἀνεγείρεται τὸ Γυμνάσιον Ἰθάκης.

The Greek-Swiss Union in Geneva «John Einhard» disposed of 13.100 swiss francs (about 93.000 drachmas) gathered by a collection, for the construction of a house at the heavily stricken town of Kato Lechonia (volos) in order to be used as a residence for the teacher of the Primary school. The above amount was sent to the Swiss Minister in Greece Mr. Ed. Fero who handed it over to the President of the Greek Red Cross. The plan for the house which is going to be built was prepared by the Technical Service of the Ministry of Education. It is to be noted that this donation comes after many others such as the amount of the 2.300.000 drachmas with which the Gymnasium of Ithaki is being built.

Α. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΙ Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Οί περισσότεροι λογοτέχνες, που έχουν γράψει σχολικά βιβλία ή άλλα σκόρπια κομμάτια ειδικά για τα παιδιά, δεν είναι εκπαιδευτικοί. Καί αντίθετα, οί περισσότεροι εκπαιδευτικοί, που έχουν γράψει τέτοια βιβλία ή κομμάτια, δεν είναι λογοτέχνες. Σπάνια συμβαίνει να συμπίπτουν σ' αυτές τις περιπτώσεις ο λογοτέχνης και ο εκπαιδευτικός, που είναι βέβαια ο καλύτερος και αποδοτικότερος συνδυασμός.

Υπάρχουν όμως και μερικές, σπανιότερες, περιπτώσεις, κατά τις οποίες, μολοντί ο εκπαιδευτικός είναι συγχρόνως και λογοτέχνης, δεν έγραψε ούτε σχολικά βιβλία ούτε και μικρότερα ειδικά έργα για τα παιδιά. Οί ειδικοί του γνώσεις και το φυσικό του ενδιαφέρον για τα παιδιά εξαντλήθηκαν κυρίως στην άμεση και ζωντανή διδασκαλία στα σχολεία, ή και σε επιστημονικά συγγράμματα και εκπαιδευτικές μελέτες χρήσιμες για την Παιδεία και τους εκπαιδευτικούς.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις ανήκουν και δύο έκλεκτοι λογοτέχνες, που ήταν συγχρόνως και εκπαιδευτικοί: ο Αντώνης Τραυλάντωνης και ο Ιωάννης Γρυπάρης.

Ο πρώτος, έσπουδασε στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και, αφού έδιδασκε με σπάνια ευσυνειδησία και αφοσίωση και με θερμό ένθουσιασμό και πίστι στα ιδανικά και στην αποστολή της Παιδείας σε διάφορες σχολές μέσης Παιδείας, κατέλαβε κατόπιν ανώτερες διοικητικές θέσεις και έφθασε στον ανώτατο βαθμό του Προέδρου του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου. Έτσι, παράλληλα με την εμπνευσμένη διδασκαλία του και την πιστή εκπλήρωσή του καθήκοντός του, έγραψε διάφορες εκπαιδευτικές μελέτες, εισηγήσεις και άρθρα, με τα οποία έπρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες στην σπουδάζουσα Νεότητά και στην εκπαίδευση γενικότερα της χώρας.

Ο Ιωάννης Γρυπάρης έσπουδασεν επίσης στο Έθνικό Πανεπιστήμιο, αλλά είχε την ευκαιρία να κάμει και ανώτερες εκπαιδευτικές σπουδές, ως υπότροφος του Έλλη-

νικού Κράτους, στην Ιταλία, στη Γερμανία και στη Γαλλία. Έτσι, αφού έδιδασκε και αυτός σε διάφορα εκπαιδευτήρια μέσης παιδείας με ανώτερη αντίληψη καθήκοντος και ευθύνης, έπρόσφερε κατόπιν και στο Κράτος τις υπηρεσίες του ως επιθεωρητής της Μέσης Εκπαιδευτικής και αργότερα ως διευθυντής του τμήματος Γραμμάτων και Τεχνών του Υπουργείου Παιδείας. Με τις ιδιότητές του αυτές έγραψε διάφορες εκπαιδευτικές (λιγοστές αυτές) και άλλες (φιλολογικές προπάντων, λογογραφικές και κριτικές) μελέτες.

Ούτε ο ένας όμως ούτε ο άλλος έγραψαν ειδικότερα για το παιδί.

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΩΝ

Σκορπίζετε όσο μπορείτε χαρά γύρω σας. Η χαρά είναι μία ιερή φλόγα, ή όποια ελχνη στή ζωή ένα λαμπερό φώς. Wagner

Στον δροσερό αέρα της φύσεως νοιώθουμε τον έαυτό μας πλησιέστερα προς τον Θεό. Γκαίτε

Έπρόσφεραν μόνο με το εκπαιδευτικό τους έργο και με την εκπαιδευτική τους δράση έμμεσα και άποτελεσματικά στα Έλληνόπουλα την αξιόλογη και σημαντική συμβολή τους για την πνευματική και ψυχική τους καλλιέργεια.

Ο Τραυλάντωνης μάλιστα, με εκτενείς και διαφωτιστικές μελέτες του σχετικές με την διδασκαλία των Συνθέσεων και των Νεοελληνικών Αναγνώσμάτων, έφρόντισε και ιδιαίτερα για την καλύτερη και αποδοτικότερη έπαφή των παιδιών με τον καλλιτεχνικό λόγο.

Λογοτεχνικά όμως κείμενα, γραμμένα αποκλειστικά για τα παιδιά, δεν έδωσε ούτε ο Τραυλάντωνης ούτε ο Γρυπάρης, μολοντί και οί δύο έπρόσφεραν στην Έλληνική Λογοτεχνία πλούσιο και έκλεκτο λογοτεχνικό έργο.

Αυτό όμως δεν σημαίνει βέβαια ότι οί δύο αυτοί ξεχωριστοί λογοτέ-

χνες, που ήσαν συγχρόνως και εκπαιδευτικοί, δεν έδωσαν λογοτεχνικό έργο κατάλληλο για τα παιδιά. Απεναντίας, ένα μεγάλο μέρος του λογοτεχνικού τους έργου, έστω και αν δεν είναι γραμμένο εκ των προτέρων για παιδιά, ανταποκρίνεται βαθύτατα στις πνευματικές και ψυχικές ανάγκες των παιδιών και πρό πάντων των νέων.

Λογοτέχνες και οί δύο με ανώτερα πνευματικά ιδανικά, με υγιείς ένθικές και ήθικές αρχές, με υψηλή αντίληψη ανθρωπισμού και πολιτισμού, δεν ήταν δυνατόν παρά να δημιουργήσουν ανάλογα έργα, που να μπορούν να καλλιεργούν το πνεύμα, να εξυψώνουν την ψυχή και να πλατύνουν τους διανοητικούς και ήθικούς ορίζοντες της Νεολαίας. Γι' αυτό πολλά από τα πεζογραφήματα του Τραυλάντωνη (διηγήματα, χρονογραφήματα και αποσπασματα μυθιστορημάτων του), καθώς και αρκετές ιστορικές και λογογραφικές μελέτες του, είναι απόλυτα ταιριασμένα με την νοοτροπία και την ψυχοσύνθεσή των νέων και κινούν ζωηρότατα το ενδιαφέρον τους. Έπομένως και τους εξυπηρετούν αποτελεσματικά και βαθύτατα.

Από τα λογοτεχνικά κείμενα του Τραυλάντωνη, που στη βάση τους είναι όλα ήθιογραφικά και απεικονίζουν με ζωντάνια και παραστατικότητα και χιούμορ την Έλληνική ζωή και την Έλληνική ψυχή, ξεχωρίζουν ιδιαίτερα τα ιστορικά του διηγήματα, όπου, με εξαιρετική τέχνη και δύναμη αναπλάθει τους ήρωάς του, ζωντανεύει την ατμόσφαιρα της εποχής και αποδίδει με βεβαιότητα γνώση και καθαρή κρίση τα ιστορικά γεγονότα. Και συγχρόνως, με τον παλμό της αγάπης, που τα δονεί όλα, συγκινεί βαθύτατα.

Γι' αυτό και αρκετά από τα κείμενα αυτά στολίζουν και θερμαίνουν από χρόνια τώρα, τους τόμους των Νεοελληνικών Αναγνώσμάτων, που διδάσκονται στα σχολεία της Μέσης Παιδείας.

Τό ίδιο συμβαίνει και για αρκετά ποιήματα του Γρυπάρη, προπάντων (Συνέχεια εις σελ. 16)

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Υ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Γεν. Επιθεωρητού Μ. Ε.

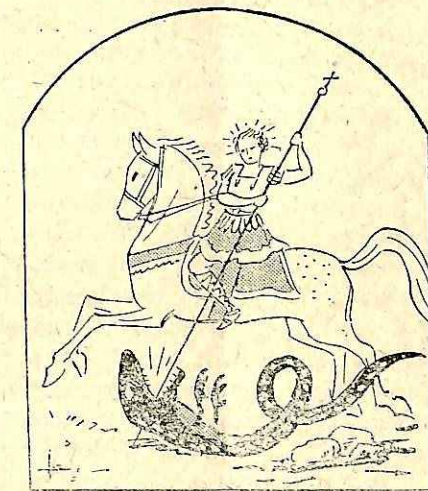
Η διδασκαλία του Θεανθρώπου μετεφέρθη με τον φλογερών ένθουσι-σμών και την βαθυτάτην πίστιν των Αποστόλων και διαδόχων των και με τεφυτεύθη σ' όλες τις περιοχές ως τις πιό απόμερες και απόμακρες γωνίες του πλανήτου μας. Σε πολλές πόλεις των διαφόρων χωρών της Γης είχαν ύψωθεί καλλιμάρμαροι χριστιανικοί ναοί.

Ο Διοκλητιανός δεν ενόχλησε τους Χριστιανούς στην αρχή της εξουσίας του. Η Αυτοκράτειρα Πρίσκα και η εύσπλαχνη κόρη του Βαλερία, έσυμπαθούσαν τους όπαδούς του Ναζωραίου. Ο σύζυγος όμως της καλής Βαλερίας Γαλέριος, διωρισμένος Κάισαρ στην Ανατολή, έμισούσε θανάσιμα τους χριστιανούς. Τό μίσος του αυτό τό είχαν φυτεύσει στην καρδιά του οί Νεοπλατωνικοί φιλόσοφοι. Ο μα-νιώδης αυτός Κάισαρ έγύρισε τα μυαλά του πανισχύρου πενθερού. Και τότε άρχισε ή πιό αιματηρή και φονική περίοδος των διωγμών εναντίον των χριστιανών. Τά έξοντωτικά διατάγματα διαδέχονται τό ένα τό άλλο.

Αί άγιοι Γραφαί έκαίνοντο, αί εκκλησίαι και τά μοναστήρια κατε-δαφίζοντο. Ο Διοκλητιανός και ο Γαλέριος έπίστευαν ότι θά άπαλλά-ξουν έτσι τον Έθνισμό από τό χρι-στιανικό μίσος.

Τί εποχή εκείνη στο Ρωμαϊκό στρατό υπηρετούσε ως χιλιάρχος ένας ώραϊος, γενναίος και άθλητικός άξιωματικός, ο Γεώργιος. Είχε γεννηθή στην Καισάρεια της Καππαδο-κίας και οί γονείς του ήταν πολύ πλούσιοι και μορφωμένοι. Γι' αυτό του έδωσαν σπανία μόρφωση. Έτσι νεαρός ακόμη έφθασε στα μεγαλύτερα αξιώματα του Ρωμαϊκού στρα-τού. Ήταν ή πιό επίζηλη θέσις για την εποχή εκείνη. Ο θαυμασίος αυτός νέος έχασε έννοις τους καλούς γονείς του. Έμειναν έτσι μοναδικός κληρονόμος μεγάλης περιουσίας.

Κάθε άλλος στη θέση του θά ζούσε μέσα σε χλιδή και εύ-μάρεια. Ο Γεώργιος όμως ήταν χριστιανός και δεν ξιππαζόταν από τά υλικά αγαθά. Μοίρασε όλη την περιουσία του στους πτωχούς, έλευ-

θέρωσε τους πολλούς δούλους του και ζούσε ζωή λιτή και άπλη.

Ός Ρωμαίος άξιωματικός έπρο-στάτευεν όσο μπορούσε τους χρι-στιανούς και είχε προσελκύσει στη νέα θρησκεία πολλούς Έθνικούς, μεταξύ των οποίων και μερικούς στενούς συγγενείς του Διοκλητιανού.

Ο Αυτοκράτωρ, όταν τά έμαθεν όλα αυτά, δοκίμασε μεγάλη έκπλη-ξι. Του ήταν άγαπητός για την άν-δρεία του και την άρετή του και γι' αυτό θέλησε να τον σώσει από τον θάνατο. Τον έκάλεσε ιδιαίτέρως, τον συνεβούλευσε και του υπέσχετο μεγάλες άμοιβές και σαγηνευτικά ά-ξιώματα, αν άπληνείτο τον Χριστόν.

Ο Γεώργιος τά άκουσεν όλα αυτά άτάραχος. Μεγαλειότατε, του είπε, ο Χριστός είναι ο Θεός και δεν μπο-ρώ να τον άπληνηθώ χάριν ενός άν-θρώπου, έστω και αν είναι αυτοκρά-τωρ μου.

Αχάριστε, του απήντησεν ο Διο-κλητιανός, θά διατάξω να σε θανα-τώσουν έπειτα από φρικτά μαρτύ-ρια.

Δεν φοβούμαι, Μεγαλειότατε, ου-τε τον θάνατο ούτε τά μαρτύρια, που μόνο τό σώμα ήμπορούν να σκοτώ-σουν και όχι την ψυχή.

Ο Διοκλητιανός στην αρχή έμει-νε σάν κεραυνόπληκτος. Καμάρωνε τη δροσερή νεότητα και την άφθα-στη λεβεντιά του. Έμοιαζε με υπέροχον άρχαίον Θεόν ο Γεώργι-ος και όχι με άνθρωπον. Τον λυπή-θηκε και του είπε:

Γεώργιε σε συγχωρώ για τά ά-πρεπα λόγια σου. Σου τό ζητώ και πάλιν ως χάριν να άρνηθής τον άνύ-παρκτο Χριστό σου.

Άλλ' ο Γεώργιος έμεινε άμετέπει-στος. Ο Διοκλητιανός τότε προσ-βεβλημένος στον έγωισμό του έγινε τρελλός απ' την όργη. Διέταξε να τον οδηγήσουν εις τον τόπον των βασανιστηρίων όπου τον υπέβαλαν στα πιό ανατριχιαστικά μαρτύρια. Καί στο τέλος άπεκεφαλίσθη. Όλα σ' αυτά έγιναν τό 303 μ.χ.

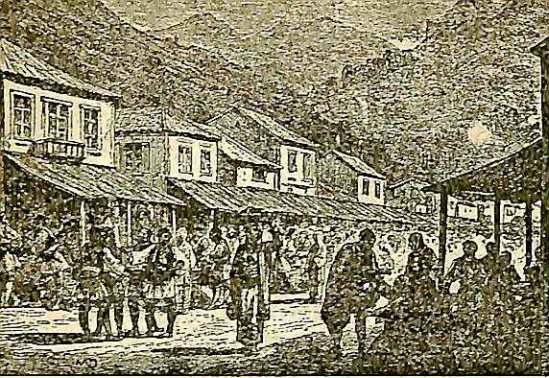
Τό λείψόν του ένεταφιάσθη στη Λύδδα, έπάνω δε στον τάφο του λί-γο αργότερα ο Μ. Κωνσταντίνος έ-κτισε μεγαλοπρεπέστατο Ναό.

Η φήμη του έφθασε σε όλο τον κόσμo. Ζωγραφίζεται άοματωμένος καθάλλαρης και εικονίζει τον άλκι-μο, πανώριο, ένθουσιώδη και άθλητι-κό πρόμαχο της πίστεως. Πίσω από τό άλογό του παριστάνεται πάντα και ένα παιδί, διότι ο Άν. Γεώργιος έσωσε πολλά παιδιά από την αίχμα-λωσία γι' αυτό θεωρείται και προστάτης των παι-διών.

Η εκκλησία μας εορτάζει τη μνή-μη του στις 23 Απριλίου μέσα στην άυθι της φύσεως, τη χαρμόσυνη αλ-θούα και την ειδυλλιακή τή- έπονης ατμόσφαιρα.

Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολ. Καλοσκοπής, Φωκίδος εις τον σχολικόν κήπον Juniors of Elem. School Kaloskopi in their school garden.

Το παζάρι της Λειβαδιάς.
(κατά χαλκογραφίαν τοῦ 1850).

Ἡ Λεβαδέεια κοινῶς Λειβαδειά, ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας 115 χιλιόμετρα μετὰ αὐτοκίνητο καὶ 132 μετὰ τρένιν. Τὸ ταξίδι γίνεται μέσῳ Θηβῶν. Μετὰ τὰς Θήβας θὰ περάσωμε τὸν κάμπο τῆς Βοιωτίας, ἀφίνοντας ἀριστερὰ τὴν ἱστορικὴ Πέτρα, ὅπου ἔγινεν ἡ τελευταία μάχη τοῦ Ἰεροῦ Ἀγῶνος (12 Σεπτεμβρίου 1829) καὶ δεξιὰ μας τὰ Λειβάδια τῆς Κωπαΐδος, ποὺ ἔχουν ἀποξηρανθῇ, γιὰ νὰ φθάσωμε στὴν πρωτεύουσα τῆς Βοιωτίας, ποὺ τὴν ὑμνεῖ καὶ τὸ παλιὸ δημοτικὸ τραγούδι :

«Ὡμορφὴ ποῦ ᾿σαι Λειβαδιὰ
καὶ κοίτεσαι στὸ ρέμα...».

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἡ Λειβαδιὰ, ἂν καὶ ὑπέστη πολλὰς δοκιμασίας ἀπὸ τοὺς Γότθους καὶ ἄλλους ἐπιδρομεῖς εἶχεν ἀκμὴν, τὴν ὁποίαν διετήρησε μέχρι τὴν ἐποχὴ τῶν Καταλανῶν ἐπιδρομῶν. Οἱ Καταλανοὶ ἱδρυσαν στὴν Ἀκρόπολιν τῆς Λειβαδιάς (Μιδείας) ἕνα ἰσχυρότατο κάστρο καὶ ἔκαμαν τὴν πόλιν δευτέρην πρωτεύουσά τους. Μετὰ τοὺς Καταλανοὺς ἡ Λειβαδιὰ ἔγινε κτῆμα τῶν Φλωρεντινῶν δυναστῶν Ἀτζαΐωληδων μέχρι τοῦ ἔτους 1460, ὁπότε κατεκτήθη ἀπὸ τὸν Σουλτάνον Μωάμεθ Β΄ τὸν Πορθητὴν.

Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ Λειβαδιὰ ἦταν ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Ρούμελης, ἔδρα Βοεβόδα καὶ κτῆμα τοῦ Σουλτανικοῦ ἀνακτόρου, ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ κάτοικοι πολλὰ ὑπέφεραν κατὰ καιροὺς ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι ἀγανακτοῦσαν γιὰ τὸν πατριωτισμὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ ἀδύναστα φρονήματά τους. Γι' αὐτὸ ἐσυνήθιζαν νὰ τὴν λένε : «Γκιανούρ Λειβαδιὰ» (ἄπιστη). Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς Τουρκοκρατί-

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΛΕΒΑΔΕΙΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

ας ἡ Λειβαδιὰ εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ σπουδαίους ἄνδρες, ὅπως τὸν Λάμπρο Κατσώνη, τὸν διάσημο καταδρομέα τῆς Μεσογείου, τοὺς Νάκους, καὶ τὸν περίφημο Γιαννάκη Λογοθέτη, ποὺ ἦταν πλουσιώτατος καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους ὁπαδοὺς τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Τὸν ἀναφέρουν ἐπαινετικὰ ὅλοι οἱ ξένοι περιήγηταί, ποὺ ἐπέρασαν ἀπὸ τὴ Λειβαδιὰ, ὡς ἀξιόλογο πατριώτη καὶ φιλόφθωπο.

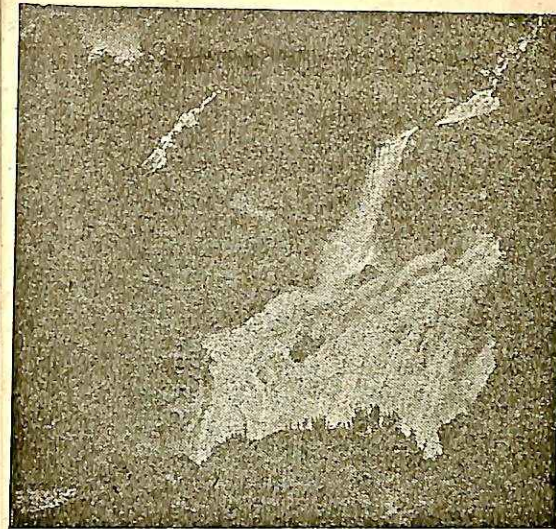
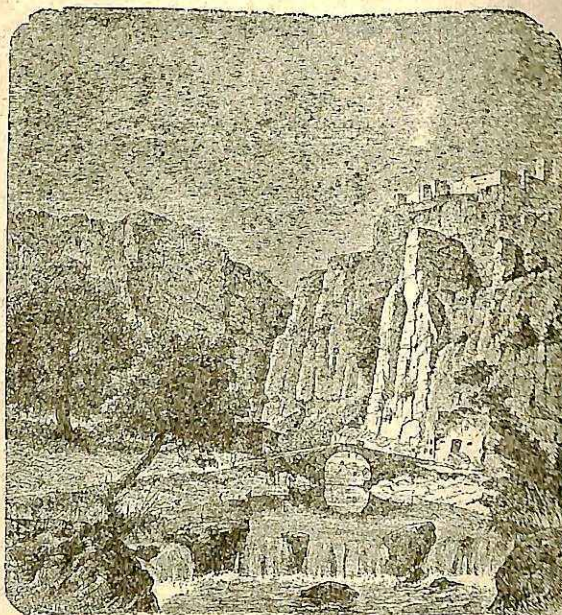
Ἡ Λειβαδιὰ εἶναι ἀκουμπισμένη στὴ ρίζα τῶν λόφων τοῦ Λοφιστίου ὄρους καὶ στὴ χαράδρα ἀπ' ὅπου ἀναβλύζει ἡ πηγὴ τῆς Ἐρκύνας, ἡ ὁποία καὶ σχηματίζει τὸ ποτάμι τῆς Λειβαδιάς (Χιλιά), ποὺ τὰ νερά του δίνουν ζωὴ καὶ πλοῦτο στοὺς κατοίκους. Ὁ μόνιμος πληθυσμὸς τῆς Λειβαδιάς εἶναι σήμερὰ ἑνδεκα χιλιάδες, ὡλὰ ἡ κίνησις τῆς πόλεως εἶναι πολὺ μεγάλη, γιὰτὶ ἐξυπηρετεῖ τὴν ἐκτεταμένη γεωργικὴ περιφέρεια τῆς Βοιωτίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἡ πρωτεύουσα καὶ τὸ μοναδικὸ διοικητικὸ καὶ οἰκονομικὸ κέντρον.

Ἡ Λειβαδειά ἐξάγει βαμβάκι, καπνὸ, κτηνοτροφικὰ προϊόντα, νήματα καὶ ὑφάσματα τῶν ἐργαστηρίων τῆς, τὰ ὁποῖα κινούνται μετὰ τὰ νερά τῆς Ἐρκύνας. Ἐκτὸς ὅμως τῆς πρακτικῆς χρησιμότητός της, ἡ πηγὴ αὕτῃ ἔχει καὶ τὴν ἱστορίαν της, ἡ ὁποία σχετίζεται μετὰ τὸ πανάρχαιο Μαντεῖο τοῦ Τροφωνίου τῆς Λειβαδιάς, τὸ ὁποῖον ἦταν τόσο σημαντικόν, ὅσον σχεδὸν τῆς Δωδώνης καὶ τῶν Δελφῶν, ἀφοῦ εἶχε πελάτες τοὺς τὸν περίφημο βασιλεῖα τῆς Λυδίας Κροῖσον καὶ τὸν στρατηγὸν τῶν Περσῶν Μαρδόνιον. Ὅσοι ἐξήτουσαν τὴ συμβουλὴ τοῦ Μαντείου αὐτοῦ, ἔπρεπε πρῶτα νὰ ὑποστούν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καθαρμὸν στὴν πηγὴ τῆς Ἐρκύνας. Αὕτῃ ἀναβλύζει κοντὰ στὴ χαράδρα, ὅπου δένδρα πανύψηλα καὶ βράχοι γύρω ὁρθονται πρὸς τὸ νότιον μέρος τῆς Λειβαδιάς. Τὰ νερά της συγκεντρώνονται σὲ μιὰ δεξαμενὴ καὶ ἀπ' ἐκεῖ κατηφορίζουν πρὸς τὸ ρέμα, τὸ ὁ-

ποῖον εἶναι πολὺ δυνατὸ καὶ ὀρμηγικόν, ἰδίως τὸν χειμῶνα. Ἐκεῖ κοντὰ σώζεται ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους καὶ μιὰ σπηλιὰ λαξευτὴ μετὰ θύρα γύρω, πιστεύεται δὲ ὅτι στὸ μέρος αὐτὸ ἦταν ἄλλοτε τὸ ἄλσος τοῦ Τροφωνίου μετὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀγαθοῦ Δαίμονος καὶ τῆς Τέχνης. Πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ ταξιδιώτου ὑψώνονται βράχοι πανύψηλοι καὶ ὑπόκρημνοι, καὶ δεξιὰ εἶναι ὁ ἀνήφορος τοῦ κάστρου, ὅπου οἱ ἀρχαιοῦχοι τοποθετοῦν τὸ Μαντεῖον τοῦ Τροφωνίου.

Ὁ Τροφώνιος ἦταν κατ' ἀρχὰς ἥρως ἐπώνυμος, τοπικὸς τῆς ἀρχαίας Λεβαδείας, κατόπιν ὅμως ὡς Τροφώνιος ἐλατρεῦετο ὁ Ζεὺς καὶ μαζί με αὐτὸν ἐλατρεῦοντο ἐπίσης ἡ Κυβέλη, ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Κόρη της, καθὼς καὶ ἄλλαι θεότητες. Πάνω ἀπ' τὸ Κάστρο, ὅπου σώζονται τὰ τεῖχη καὶ αἱ ἐπάλξεις μετὰ τοὺς πύργους τῶν Καταλανῶν καὶ Τούρκων, ὀληθινὴ χαρὰ παρουσιάζει τὸ θέαμα τοῦ κάμπου τῆς Βοιωτίας, ποὺ εἶναι ἀπέραντος σὰν θάλασσα καὶ ἀμέτρητα εἶναι τὰ χωριά του. Καὶ δίπλα στὰ πόδια μας, καμαρώνομε τὸ μαγικὸ πανόραμα τῆς ὀμορφῆς Λειβαδιάς, μετὰ τὰ κάτασπρα σπιτία, ποὺ ἀποτελοῦν ἀντίθεσιν θαυμαστὴ μέσα στὸ ὀλοπράσινο φόντο τοῦ Βοιωτικοῦ κάμπου.

Ἡ Ἐρκυνα καὶ τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωνίου.

Μακεδονία: Καταρράκται Ἐδέσσης

Τὰ νερά τῶν βροχῶν, ποὺ πέφτουν ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, ἀκολουθοῦν, ὅπως εἶναι φυσικόν, τὴν κλίση τοῦ ἐδάφους καὶ κυλοῦν διαρκῶς πρὸς τὰ χαμηλότερα μέρη, γιὰ νὰ χυθοῦν τέλος στὴ θάλασσα ἢ σὲ κάποια λίμνη.

Τὰ νερά ὅμως αὐτά, ὅσο κατεβαίνουν χαμηλότερα, συνενώνονται μετὰ ἄλλα, ποὺ κυλοῦν ἀπὸ ἄλλα σημεῖα τῆς ἴδιας περιοχῆς. Ἔτσι στὴν ἀρχὴ ἀποτελοῦν ἕνα μικρὸ αὐλάκι, ποὺ διαρκῶς, ὅσο ἐνώνεται μετὰ ἄλλα μεγαλύτερα σχηματίζει ρυάκια, ποταμάκια καὶ στὸ τέλος δημιουργεῖται ἕνα τεράστιον αὐλάκι νεροῦ, πολὺ πλατὺ καὶ πολὺ βαθύ, ποὺ παίρνει τὴν ὀνομαζομένην ποταμὸς.

Ὅλοι οἱ ποταμοὶ δὲν ἔχουν οὔτε τὸ ἴδιον μᾶκρος, οὔτε καὶ τὴν ἴδια ποσότητα νερῶν. Καὶ τὸ μὲν μῆκος τοῦ ποταμοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν, ποὺ χωρίζει τὴν ἀρχὴν του, τὴν πηγὴν του, ὅπως λέμε συνήθως, ἀπὸ τὴν ἐκβολὴν του, ἀπὸ τὸ σημεῖον δηλαδὴ ὅπου τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ χύνονται στὴ θάλασσα ἢ στὴ λίμνη. Ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀπόστασις αὕτη, τόσο καὶ τὸ μῆκος τοῦ ποταμοῦ θὰ εἶναι μεγαλύτερον.

Ἡ ποσότητα ὅμως τῶν νερῶν ἐνὸς ποταμοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἄλλους παράγοντες. Πρῶτα-πρῶτα ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τῆς περιοχῆς, τῆς ὁποίας τὰ νερά μαζεύνονται στὸν ἴδιον ποταμό. Ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ περιοχή αὕτη — ἡ ποταμία χώρα ἢ λεκάνη ὑδατοσυλλογῆς, ὅπως λέγεται στὴ γεωγραφία — τόσο τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ θὰ εἶναι περισσότερα.

Δὲν φθάνει ὅμως αὐτό. Διότι ἡ ποσότητα τῶν νερῶν ἐνὸς ποταμοῦ ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντες. Τέτοιοι δὲ εἶναι, τὸ ποσὸν

Εἰς τὸ περὶ ὁρίων τῆς γεωγραφίας

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ ΚΑΙ Ἡ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

ΝΙΚ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

τῆς βροχῆς, ποὺ πέφτει στὴν ποταμία χώρα, ἡ κανονικότητα τῶν βροχῶν ὅλο τὸ χρόνο, ἡ μικρὴ ἢ ἡ μεγάλη ἐξάτμησις, ἡ ἀπορροφητικότης τοῦ ἐδάφους καὶ ἄλλοι.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶναι δυνατόν ἕνας ποταμὸς μετὰ μεγαλύτερον μῆκος, νὰ ἔχῃ πολὺ ὀλιγότερα νερά ἀπὸ ἕνα ἄλλον μικρότερον. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἀποτελοῦν οἱ δύο μεγαλύτεροι ποταμοὶ τῆς γῆς : ὁ Μισισσιππὴς καὶ ὁ Ἀμαζόνιος. Ὁ πρῶτος ἔχει τὸ μεγαλύτερον μῆκος (6970 χλμ.), ὁ δεύτερος ὅμως ἔχει τὰ περισσότερα νερά, ἂν καὶ στὸ μῆκος ἔρχεται τρίτος (5500 χλμ.).

Τὸ ρεῦμα ἐνὸς ποταμοῦ δὲν ἔχει παντοῦ τὴν ἴδια ταχύτητα. Κοντὰ στὴν πηγὴν του, ὅπου τὸ ἔδαφος ἔχει συνήθως τὴν μεγαλύτερη κλίση, εἶναι ὀρμητικὸ καὶ συχνὰ σχηματίζει καταρράκτες. Ὅσο ὅμως προχωρεῖ χαμηλότερα καὶ ἰδίως ὅταν ὁ ποταμὸς περνᾷ μεγάλες πεδιάδες, τὸ νερὸ κινεῖται πολὺ ἀργά, ὥστε σχηματίζει κανεὶς τὴν ἐντύπωσιν πὼς μένει ἀκίνητος.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐλάτρευναν τοὺς ποταμούς, γιὰτὶ τοὺς ἐθεωροῦσαν θεοὺς. Ὅπως οἱ ἄλλοι θεοὶ ἤμπορουσαν νὰ τοὺς κάμουν καλὸ ἢ κακόν, ἔτσι ἐπίστευαν ὅτι καὶ οἱ ποταμοὶμποροῦσαν νὰ τοὺς ὠφελήσουν ἢ νὰ τοὺς ζημιώσουν.

Καὶ ὅσο γιὰ τὸ τελευταῖον δὲν εἶχαν ἄδικο. Ὅχι βέβαια, ὅτι οἱ ποταμοὶ ἦσαν θεοί, ἀλλὰ μετὰ τὰ νερά, καὶ πρὸς παντὸς ὅταν ἐπλημμύριζαν, ἤμπορουσαν νὰ προκαλέσουν καταστροφές, ἀλλὰ συγχρόνως εὐνοοῦσαν καὶ τὴν παραγωγὴ καὶ τὴν καρποφορίαν τῆς γῆς.

Ὅχι ὅμως μόνο στὴν ἀρχαία ἐποχὴ, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς δικῆς μας, ἡ σημασία τῶν ποταμῶν, ἰδίως γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξιν ἐνὸς τόπου εἶναι πολὺ μεγάλη.

Ἔτσι, στὴς ὀρεινὲς ἰδίως χώρες, κατὰ μῆκος τῆς κοίτης τῶν ποταμῶν κατασκευάζονται δρόμοι, μετὰ ὀλιγωτέρους κόπους καὶ μικρότερες

δαπάνες. Γιὰ τὴν πατρίδα μας χαρακτηριστικὰ παραδείγματα ἀποτελοῦν ὁ Βουραϊκὸς στὰ Καλάβρυτα καὶ ὁ Λούρος στὴν Ἠπείρο. Ὁ ὀδοντωτὸς σιδηροδρόμος, ποὺ ὀδηγεῖ ἀπὸ τὸ Διακοφτὸ στὰ Καλάβρυτα, ἀκολουθεῖ τὴν κοίτην τοῦ Βουραϊκοῦ καὶ ὁ ἀμαξωτὸς δρόμος, ποὺ ἐνώνει τὴν Ἄρτα καὶ τὴν Πρέβεζα μετὰ τὰ Ἰωάννινα, ἀκολουθεῖ τὴν κοίτην τοῦ Λούρου.

Τὰ νερά τῶν ποταμῶν χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης γιὰ τὴν κίνησιν μεγάλων ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστασίων. Εἶναι ὁ λεγόμενος λευκὸς ἐνθραξ. Ὅλοι μας δὲ ξέρομε, ὅτι ἐνὸς τοῦ τόπου μας, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει οὔτε κάρβουνο, οὔτε πετρέλαιον, γίνεταί μετὰ μεγάλη προσπάθειαν νὰ κατασκευάσῃ ὑδροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα θὰ κινῶνται μετὰ τὰ νερά τῶν ποταμῶν καὶ θὰ παράγουν φθινὸ καὶ ἀφθονὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Τέτοια ἐργοστάσια ὑπάρχουν κοντὰ στὴν Πάτρα, κοντὰ στὴ Σπάρτη, στὸ Λάδωνα ποταμό, στὸ Λούρο τῆς Ἠπείρου καὶ τελευταῖα ἀρχίσει νὰ κατασκευάζεται καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη, πολὺ μεγάλον στὸν Ἀχελῷο. Ἀλλὰ καὶ μικρὰ ὑδροκίνητα ἐργοστάσια ἀποτελοῦν καὶ οἱ γνωστοὶ σὲ ὅλους μας νερόμυλοι.

Τὰ νερά τῶν ποταμῶν χρησιμοποιοῦνται ἀκόμη γιὰ τὴν ὑδρευσιν καὶ τὴν καθαριότητα τῶν μεγάλων πόλεων. Ὅλες σχεδὸν οἱ μεγάλες πόλεις τοῦ κόσμου εἶναι χτισμέναι ἐπὶ ὄχθους μεγάλων ποταμῶν, διότι μόνον ἐπὶ μποροῦν νὰ ἔχουν τὸ νερό, ποὺ τοὺς χρειάζεται. Τὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνον, ἡ Βιέννη, ἡ Βουδαπέστη, τὸ Βερολῖνον καὶ πολλὰς ἄλλας διασχιζοῦνται ἀπὸ μεγάλους ποταμούς.

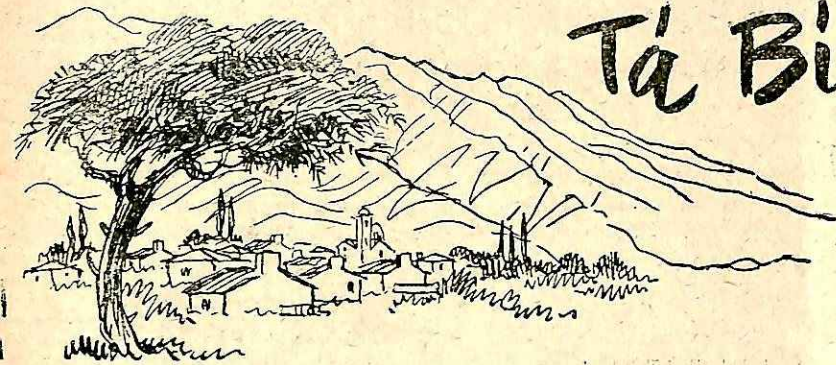
Ἐξαίρεσις ἴσως ἀποτελεῖ ἡ Ἀθή-

(Συνέχεια εἰς σελ. 16)

Ποταμὸς τῆς Ἠπείρου.

Τά Βίλλια

Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

Εἰς τὴ μεσημβρινή πλαγιά τοῦ Κιθαιρώνα, σὲ ὕψος 600 περίπου μέτρων ἀπὸ τὴ θάλασσα, μεταξὺ Ἐλευσίνος καὶ Θηβῶν, βρίσκεται τὸ χωριὸ Βίλλια τῆς Μεγαρίδος. Σὲ χρόνια ὄχι καὶ πολὺ παλιά, ὅλη ἡ περιφέρεια τῶν Βιλλίων ἦταν σκεπασμένη ἀπὸ ὠραία πευκοδάση, ποὺ ἔφταναν μέχρι καὶ πέραν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου. Οἱ Βιλλιώτες εὗρισκαν μέσα εἰς τὰ δάση τους ἐπικερδὴ ἐργασία καὶ ζούσαν ὡς ρετινάδες καὶ ξυλοκόποι, ἐνὺ παράλληλα ἐργάζονταν καὶ ὡς ἀμπελουργοὶ κλπ. Ἀλλὰ μετὰ τὸν καιρὸ, οἱ Βιλλιώτες κατέστρεφαν λίγο λίγο τὰ δάση τους, εἴτε μετὰ τοκούρι, εἴτε μετὰ τὴ φωτιά καὶ κατέληξε νὰ στερηθοῦν τὸ μεγαλύτερο ἔσοδο, ποὺ εἶχαν γιὰ νὰ ζήσουν. Ἔτσι ἀναγκάσθηκαν, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους, νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ χωριὸ τους γιὰ νὰ ζητήσουν ἐργασίαν εἰς τὰ γειτονικά δάση.

Ἡ οικονομικὴ κατάσταση, λοιπόν, τῶν κατοίκων ὅλο καὶ χειρότερει καὶ τὸ χωριὸ ὅσο πῆγαινε κι ἐρημωτόταν. Τὴν κατάστασιν αὕτη τοῦ ξεπεσμοῦ ἤλθε νὰ σώσῃ ὁ τουρισμός. Γιατὶ σὲ μικρὴ ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ Βίλλια συμβαίνει νὰ ὑπάρχῃ μ' ἄγραφικὴ παραλία, κατάφυτη ἀπὸ τὰ πεύκα, ποὺ τὴν σχηματίζει ὁ κόλπος τῶν Αἰγιοσθένων καὶ ποὺ τὴν ἀγάπουν πολὺ οἱ ἐκδρομεῖς τῶν Ἀθηνῶν: τὸ Πόρτο Γερμενὸ.

Βλέποντας τὸ Κράτος αὕτη τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου πρὸς τὸ Πόρτο Γερμενὸ κατασκεύασε μιὰ διακλάδωσιν τοῦ δρόμου Ἀθηνῶν—Θηβῶν, πρὸς τὰ Βίλλια καὶ ἔτσι ἐνίσχυσε σημαντικὰ τὴν ἐκδρομικὴ κίνησιν. Αὐτὸ ἐβοήθησε τὰ Βίλλια σημαντικῶς νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ ἕνα καλὸ παραθεριστικὸ κέντρο τῶν Ἀθηνῶν καὶ

τοῦ Πειραιῶς, με ἀποτέλεσμα νὰ σωθῇ τὸ χωριὸ ἀπὸ τὸν μαρασμόν, ποὺ τὸ ἀπειλοῦσε. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως αὐτὸ δὲν θὰ ἐγένετο ποτὲ ἂν οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι δὲν καταλάβαιναν τὸ συμφέρον τους καὶ δὲν ἐφρόντιζαν νὰ ἐκπολιτίσουν τὸ χωριὸ τους με μέτρα ἀτομικῆς φύσεως, μέσα εἰς τὸ πλαίσιο τῶν ὁμαδικῶν μέτρων, ποὺ πῆρε ἡ Κοινότης. Τὰ ὁμαδικὰ αὐτὰ μέτρα, εἶναι ἂν ἐξαίρεσώμε τὸ δη-

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ

ΕΝΑ ΚΡΙΝΑΚΙ

Ἔνα κρινάκι σιγαλὰ
κι εὐγενικὰ πολὺ μιλὰ
στ' ἀθύρνο τ' ἀγέρι
Καὶ τί τοῦ λέει, ποίος ξέρει;
Ἰσως τοῦ λέει: σ' εὐχαριστῶ,
μετὰ τὸ δικό σου φυσητὸ
κινουμαι καὶ κοιτάζω
τὸν κόσμον ποὺ θαυμάζω.

μόσιο δρόμο, ὁ ἠλεκτροφωτισμός, ἡ ὑδρευσις, ἡ δημοτικὴ καθαριότης καὶ ἄλλα.

Ἀπὸ τὰ ἀτομικὰ μέτρα, τὸ πρῶτο καὶ κυριώτερον εἶναι τὰ καλοκτισμένα σπιτία. Πατώματα καὶ ταβάνια εἰς τὰ δωμάτια. Τζάμια καὶ φύλλα εἰς τὰ παράθυρα. Ἐπειτα κάθε σπιτί ἔχει τὸν ἰδιαιτέρου βόθρου του, τὸ νερὸ μέσα εἰς τὴν αὐλὴν του, τὰ ζῶα, τὸ σταυλὸ καὶ τὸ κοτέτσι, μακριὰ ἀπὸ τὰ δωμάτια καὶ ἀπόλυτη καθαριότητα, χάρις εἰς τὸ ἄφθονο νερὸ καὶ τὸν ἀσβέστι.

Ἐκεῖνο ὅμως, ποὺ ξεπερνάει κάθε ἀπαιτήσιν, εἶναι τὸ θαῦμα τῆς αὐλῆς.

Δὲν ὑπάρχει σπιτί χωρὶς τὴν αὐλὴν του καὶ δὲν ὑπάρχει αὐλὴ, ποὺ

νὰ μὴν πνίγεται μέσα στὸ πράσινο καὶ τὸ ἄνθος.

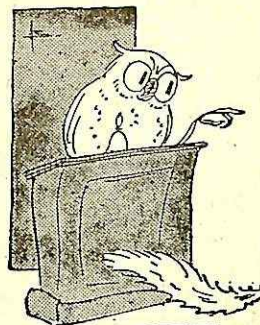
«Συμφωνία σὲ κόκκινο καὶ σὲ πράσινο» Κι ἀλήθεια, ὕστερα, ἀπὸ τὸ πράσινο, τὸ χρῶμα ποὺ κυριαρχεῖ εἶναι τὸ κόκκινο. Τὸ κόκκινο εἰς ὅλους τοὺς τόνους καὶ εἰς ὅλες τὰς ἀποχρώσεις. Δὲν λείπει οὔτε τὸ λευκὸ τῆς Ἀκακίας, οὔτε τὸ κίτρινο τῆς Μιμόζας, οὔτε τὸ λιλὰ τῆς Πασχαλιάς. Τὸ κόκκινο ὅμως τὰ σκεπάζει ὅλα. Εἶναι τόσο μαγευτικὸ τὸ θέσμιον τῶν ὁλόασπρων αὐλῶν μετὰ τὰ ποικιλόχρωμα λουλούδια, ὥστε δίκαια τὸ χωριὸ βραβεύθηκε ἀπὸ τὸν Τουρισμὸ γιὰ τὰς αὐλὰς του καὶ δίκαια πολλὰ ἀπὸ αὐτὰς βραβεύθηκαν ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν ἀνθοκομίαν τους.

Τὸ χωριὸ, λοιπόν, χάρις εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν τοῦ ἐπιβλήθηκε σὰν παραθεριστικὸ κέντρο, καὶ συγκεντρώνει πολὺ κόσμον κάθε καλοκαίρι. Ποιῆς εἶναι οἱ οἰκονομικὲς συνέπειες τοῦ γεγονότος αὐτοῦ εἶναι φανερό. Ὅποιος κάμει ἕνα γύρω εἰς τὸν κεντρικὸ ἀσφαλτοστρωμένον δρόμον του, θὰ ἰδῇ ὅλα τὰ καταστήματα γεμάτα κόσμον, ποὺ ψωνίζει.

Τὰ Βίλλια, ἕνα ἀσήμαντο χωριὸ κτισμένον ἐπάνω σὲ ἐντελὴς ἄγρον ἔδαφος, βρῆκε τὸν τρόπο νὰ ἀναλάβῃ ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν του ξεπεσμόν, μετὰ τὸν ἐκπολιτισμὸν του. Σήμερα εἰς τὴν περιφερειακὴν ζώνην τοῦ χωριοῦ ὑπάρχουν βουστάσια, πτηνοτροφεῖα, μελισσοτροφεῖα, ποὺ δὲν προφθαίνουν νὰ τροφοδοτοῦν τὴν ἀγοράν, με κρέας, γάλα, πουλερικὰ αὐγὰ καὶ μέλι.

Πόσα ἄλλα χωριά, σὰν τὰ Βίλλια δὲν θὰ ἤμπορούσαν νὰ ἐκμεταλλεῖσθαι τὴν προνομιοῦχον θέσιν τους καὶ νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ κέντρα παραθερισμοῦ, λύοντας ἔτσι τὸ οἰκονομικὸν τους πρόβλημα!

Ε.Σ.Ν. μαθητὰ τοῦ Δημ. Σχολ. Καλυβίων, Μεσογείων ἐτοιμάζουν ἐργόχειρα διὰ λαχάρια γορᾶν ὑπὲρ ἀποπερατώσεως τῆς ἐκκλησίας. Juniors of Elem. School Kalivia working for the bazaar, they organize to raise money for the reconstruction of the village church.

—Ἐμπρός. Μεταβολή...

γεννημένη γιὰ δικηγορίαν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πὼς ὅλοι οἱ μαθητὰί της θὰ βγοῦν δικηγόροι ἀπὸ τοὺς λίγους».

Καὶ πρώτη - πρώτη ἔτρεξε κ' ἐγράφηκε στὴ σχολὴ ἡ κυρὰ Λουλοῦ.

—Καλῶς τὴν, καλῶς τὴν, τῆς εἶπε ἡ κυρὰ Μαριώ μόλις τὴν εἶδε. Ἐσύ, μετὰ τὴν ἐξυπνάδα ποὺ εἶχες, κυρὰ Λουλοῦ μου, θὰ τὸ πάρῃς γρήγορα τὸ δίπλωμα. Ἐχεις ὅμως χρήματα γιὰ νὰ μοῦ πληρώῃς τὰ μαθήματα;

—Ὅχι, τῆς ἀποκρίθηκε ἡ κυρὰ Λουλοῦ. Λεφτὰ δὲν ἔχω, καὶ γι' αὐτὸ σκέφτηκα νὰ σοῦ προτείνω μιαν ἄλλη συμφωνία.

—Λέγε, τῆς εἶπε ἡ δασκάλει.

—Ἀκουσε, κυρὰ Μαριώ μου. Ἐπειδὴ λεφτὰ δὲν ἔχω, θὰ με διδάξῃς χάρισμα. Κι ὅμα τελειώσω καὶ μοῦ δώσῃς τὸ δίπλωμα, στὴν πρώτη δίκη, ποὺ θάχω, ἂν κερδίσω, θὰ σοῦ πληρώσω ἀμέσως ὅλα τὰ μαθήματα. Ἄν ὅμως χάσω, θὰ πῇ πὼς δὲ μ' ἐδί-
δαξες καλὰ καὶ δὲν θὰ σοῦ τὰ πληρώσω ποτέ.

—Ἄχου, εἶπε ἀπὸ μέσα ἡ κυρὰ Μαριώ. Τούτῃ εἶναι πολὺ κατεργάρα, ἀλλὰ νὰ δῇς κ' ἐγὼ τί θὰ τῆς φτιάξω.

—Λοιπόν, κυρὰ Μαριώ μου, συμφωνεῖς;

—Καλὰ, κυρὰ Λουλοῦ μου, συμφωνῶ. Θὰ με πληρώσῃς μόνο ἂν κερδίσῃς τὴν πρώτη δίκη.

Συμφώνησαν ἀμέσως καὶ τὸ ποσὸ τῆς πληρωμῆς, ἔδωσαν τὰ χέρια, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἀρχισαν τὰ μαθήματα.

Ἐ, ὅπως καταλαβαίνετε, μετὰ τὴν ἐξυπνάδα τῆς ἡ Λουλοῦ σ' ἕνα χρόνον εἶχε πάρει τὸ δίπλωμα καὶ μάλιστα μ' ἕνα μεγάλο-μεγάλον ἄριστα!

Καὶ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἡ ἀριστοῦχα κυρὰ Λουλοῦ εὐθὺς τὴν ἄλλη μέρα τρέχει στὸ δικαστήριον, βρίσκει τὴν κουκουβάγια, τὴ μεγάλη δασκάλει, τῆς ἐκθέτει μετὰ τὸ νὶ καὶ μετὰ τὸ σῖγμα τὴ συμφωνία τους καὶ στὸ τέλος λέει:

—Ἀλλὰ τώρα, κυρὰ δασκάλει, δὲν εἶμαι καθόλου σύμφωνη μ' ἐκείνη τὴ συμφωνία μας. Κάλεσε, σὲ

ΟΙ ΔΥΟ ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ

παρακαλῶ, τὴν κυρὰ Μαριώ τ' ἀπόγευμα ἐδῶ, νὰρθῶ κι ἐγὼ, νὰ μὰς δικάσῃς καὶ νὰ βρῇς τὸ δίκην.

Τ' ἀπόγευμα λοιπὸν οἱ δύο ἀρχικατεργάρες συναντήθηκαν στὸ δικαστήριον.

Ἡ κυρὰ κουκουβάγια, καθισμένη στὴ θέσιν τοῦ δικαστῆ, ἔδωκε τὸ λόγο στὴ Λουλοῦ. Κ' ἐκείνη ἀρχισε:

—Τὴ συμφωνία ποῦχα μετὰ τὴ δασκάλει μου, τὴν κυρὰ Μαριώ, σοῦ τὴν εἶπα κυρὰ δασκάλει μου.

—Ναί, λέει ἡ κουκουβάγια. Ὅτι ἂν στὴν πρώτη σου δίκη, κερδίσῃς, θὰ τὴν πληρώσῃς τὴν κυρὰ Μαριώ. Ἀλλοῦς...

—Ὡραία. Ἡ πρώτη μου δίκη εἶναι τούτῃ ἡ σημερινή. Τώρα λοιπὸν σὰς λέω, πὼς εἴτε τὴ χάσω εἴτε τὴν κερδίσω, δὲν θὰ τὴν πληρώσω τὴ δασκάλει μου.

—Γιατὶ; Ἐκάνε με ἀπορία ἡ κουκουβάγια.

—Γιατὶ ἂν ἐσύ, κυρὰ δασκάλει, πῆς ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὴν πληρώσω, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπόφασίν σου, δὲν θὰ τὴν πληρώσω.

Ἄν πάλι μοῦ δώσῃς ὅδικο καὶ πῆς νὰ τὴν πληρώσω, πάλι δὲν θὰ τὴν πληρώσω, γιατί θάχω χάσει τὴν πρώτη δίκη.

Ἡ κουκουβάγια ρωτᾷ τότε τὴν κυρὰ Μαριώ:

—Ἐσύ τί λές, κυρὰ δασκάλει;

—Εγὼ, κυρὰ δασκάλει μου, λέω πὼς ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ ἀπόφασιν, ποὺ θὰ βγάλῃς, ἡ κυρὰ Λουλοῦ πρέπει νὰ με πληρώσῃ.

—Γιατὶ;!! Ἐκάνε με διπλὴ ἀπορία τώρα ἡ κουκουβάγια.

—Γιατὶ ἂν πῆς πὼς πρέπει νὰ με πληρώσῃ, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπόφασίν σου, θὰ με πληρώσῃ. Ἄν πάλι πῆς, πὼς ἔχει δίκην καὶ δὲν πρέπει νὰ με πληρώσῃ, τότε τὴν κέρδισε τὴ δίκη καὶ κατὰ τὴν συμφωνία μας πάλι πρέπει νὰ με πληρώσῃ.

Ἐ αὕτῃ τῇ φορᾷ ἡ κουκουβάγια, ἀφοῦ τὴν λοξοκοίταξε, τινάζοντας τὸ γιᾶκὰ τῆς εἶπε:

—Πωπωπω... Εἴσατε κ' οἱ δύο σας... σωστὲς ἀλεπούδες. Ἐμπρός, ἀδειάζετε μοῦ γρήγορα τὴ γωνιά, γιατί δὲν μπορῶ νὰ σὰς βλέπω. Κι οὔτε σὺ νὰ κάνῃς ποτὲ τὸ δικηγόρον, οὔτε σὺ πιά τὴ δασκάλει. Γιατὶ ἀλλοίμονο τί θὰ τραβήξῃ ἀπὸ σὰς ἡ δικαιοσύνη. Ἐμπρός! Μεταβολὴ καὶ μὰρς.....

Σ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ

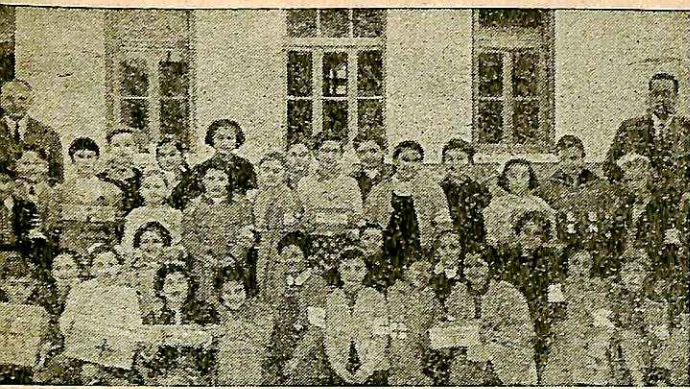
ΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΟ ΒΡΑΔΥ

Ἀπόψε λές καὶ ἐγείμισον τὴν κάθε θρύση μάγια κ' ἤπιον οἱ ράθυμοι βοσκοὶ κι ἀγῶλλισαν τὰ πλάγια.

Χορὸς στὸ κάθε ἀνὰ ραχὸν, ἀχὸς στὸ κάθε ρέμα· χίλιες μορφὲς ὑφαίνονται σὲ μεταξένιον γυνῆμα πάνω στοὺς λόγγους τοὺς γλαροὺς καὶ στὰν γκρεμῶν τ' ἀπὸσκια.

Καὶ τὰ λιοβασιλέματα στερνοφιλοῦν τὰ μῶσκιαι. Ὡς καὶ τὰ κυπριοκίδουνα κ' οἱ γκιώνηδες κ' οἱ γρύλοι ἐμέθυσαν ἀπ' τὴ χορὰ τ' ἀποψινοῦ τ' Ἀπριλίου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΕΣΝ

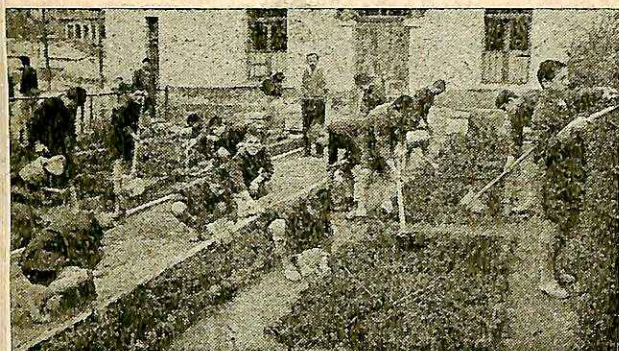

ΕΣΝ μαθ. 52ου δημ. Σχολ. Γ' Περ. Ἀθηνῶν
ἔψαλαν τὰ κάλαντα ὑπὲρ τῶν ἀπόρων τοῦ
Νυκτερινοῦ Σχολείου.

Juniors of 52nd Elem. School Athens sang
the carols to raise money for the poor of
the night school.

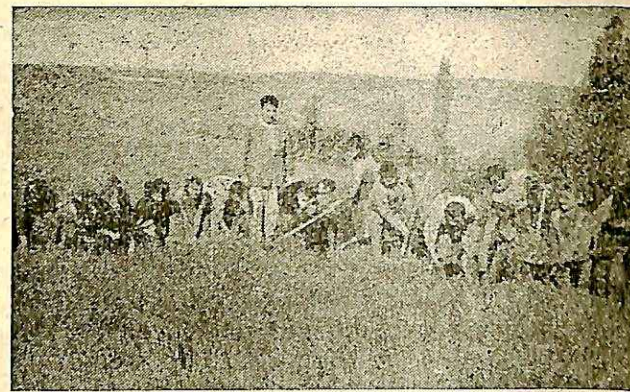

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ.
Ἐζώνων, Παιονίας κα-
τασκευάζουν τὸν μαν-
δρότοιχον τοῦ σχολείου.
Juniors of Elem.
School Evzonon ma-
king the wall of their
school yard.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ.
Ἐθνικοῦ Οἰκοτροφείου
Φλωρίνης εἰς τὸν Σχολ.
κῆπον.

Juniors of Elem.
Boarling School Flo-
rina in their school
garhen.

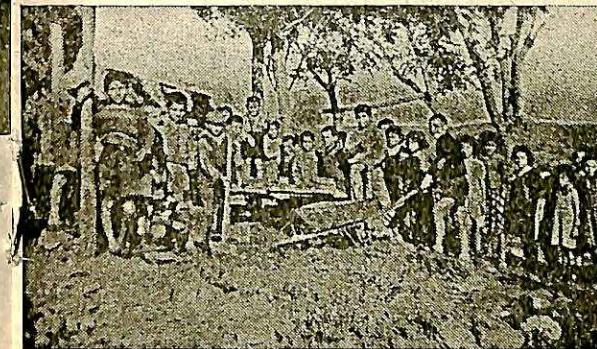

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ. Κυψέλης, Ξάνθης καθαρι-
ζουν τὰ πεύκα ποὺ ἐφύτευσαν ἐπὶ ἐκτά-
σεως 15 στρεμμάτων.

Juniors of Elem. School Kypseli, Thrace
attending to the pine trees they planted on
an area of 15 acres.

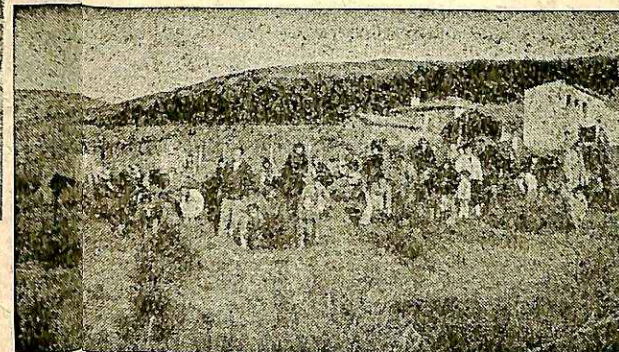

ΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ 11ου δημ. Σχολ. Β'.
Δράμας εἰς τὸ Γηροκομεῖον.
Juniors of 11th Elem. School Drama
at the Home for the Aged.

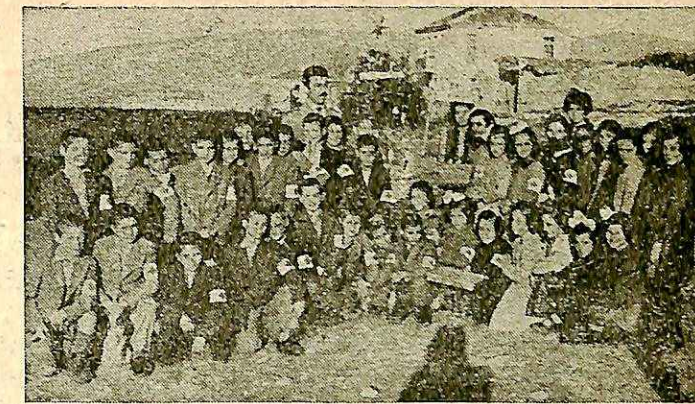
ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ. Κολχικίου φυτεύουν
πεύκα.

Juniors of Elem. School Kolchicon plan-
ting trees.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ.
Μεγαπλατάνου, Ἀλμα-
πίας, εἰς τὸν Σχολ.
κῆπον.

Juniors of Elem.
School Megaplatanon
Almopia in their
school garhen.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ. Πρώτης, Σερρών ἔψαλαν
τὰ κάλαντα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν.

Juniors of Elem. School Protis, Serrhes sang
the carols to raise money for the poor.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ.
Φουρφουρά, Ρεθύμνης
καθαρίζουν τὴν αὐλὴν
τοῦ σχολείου.

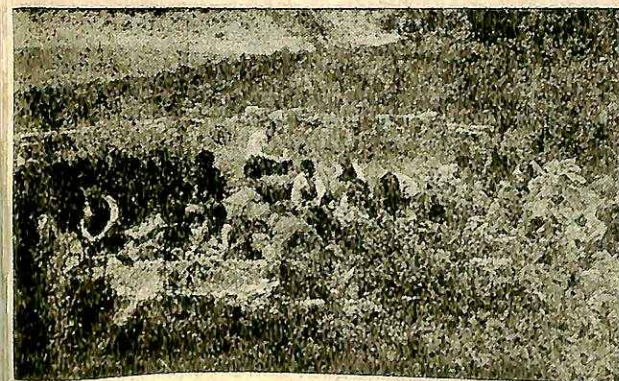
Juniors of Elem.
School Fourfoura,
cleaning their play-
ground.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ. Ρεπετίστης εἰς τὸν
Σχολικὸν κῆπον.

Juniors of Elem. School Rhepetista, in
their school garden.

ΕΣΝ μαθ. δημ. Σχολ. Πατέρου, Ἰωαννίνων
εἰς τὸν Σχολ. κῆπον.
Juniors of Elem. School Pateron, Epirus
in their school garden.

ΕΣΝ μαθ. Σχολ. Μεγάρου, Γρεβενῶν καθαρι-
ζουν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου.
Juniors of Elem. School Megaron, Grevena
cleaning the village roads.

ΕΣΝ μαθ. ΣΤ' τάξεως δημ. Σχολ. Μαΐστρου,
Ἀλεξανδρουπόλεως καθαρίζουν τὸ Νεκροταφεῖ-
ον τοῦ χωρίου.
Juniors of Elem. School Maistron, Thrace
cleaning the village cemetery.

ΕΣΝ μαθ. τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Σχολ. Θηλέων
Ἀθηνῶν εἰς τὸν Σχολ. κῆπον.
Juniors of Reformatory school Athens in
their school garden.

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ ΤΗΣ ΦΤΕΛΙΑΣ

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ Τ. 'Επιθεωρητού Δημ. Σχολείων

ΗΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
(1904 — 1956)

Με βαθειά λύπην ἀγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῶν Δημοτ. Σχολείων Ἀργολίδος Ἡλίου Δ. Βασιλείου, ἐπισυμβάντα εἰς Ἀθήνας τὴν 2.3.1956.

Ὁ ἀειμνήστος Βασιλείου, ὑπῆρξεν εἰς ἕκ τῶν ἐνθουσιωδεστέρων συνεργῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του. Ἀξία ἰδιαίτερης μνείας εἶναι ἡ συμβολή του εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ἐρ. Σταυροῦ Νεότητος μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὅτε καὶ ὑπηρέτει εἰς τὴν Β' Περιφέρειαν Δημοτ. Σχολείων Ἀθηνῶν.

Ὡς μέλος τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀττικῆς, ἀπὸ τοῦ 1947 — 1954, ὅτε μετετέθη εἰς Ναύπλιον, προσέφερε θετικὰς ὑπηρεσίας μετὰ χαρακτηριστικὴν προθυμίαν διὰ τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ὡς ἄνθρωπος ὑπῆρξεν ἄριστος. Τὸν διέκρινε καλὸς χαρακτήρ, εὐγένεια καὶ προθυμία εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινῶν καὶ ὁράτου. Ἐσημείωσεν λαμπρὰν ἐκπαιδευτικὴν ἐξέλιξιν καὶ ὁ πρόωρος θάνατός του ἐστέρησε τὴν παιδείαν τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν του.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος ἀπευθύνει θερμὰ συλλυπητήρια πρὸς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀειμνήστου συνεργάτου του.

τῇ Φτελίᾳ, ἄφιν ἕνα μέρος τῆς ψυχῆς μου στὸ χωριουδάκι αὐτό, ποὺ εἶχε τέτοιον ἐμπνευσμένο Δάσκαλο καὶ τέτοιους διαλεχτοὺς Ἐρυθροσταυρίτες.

Ἦταν Ἀπρίλης καὶ ὁ καιρὸς γλυκὸς ἀνοιξιάτικος, ὅταν μιὰ μέρα ἐξεκίνησα νὰ ἀνεβῶ στὴ Φτελιά, ἕνα μικρὸ χωριουδάκι, ποὺ ἦταν στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ. Ἀγωγιὰτῃ εἶχα τὸν Ἀντώνη.

Σὰν ἀφήσαμε τὸν κάμπο καὶ ἐπήραμε τὴν ἀνηφορίαν, τὸν ἀκούσα νὰ μοῦ λέει:

Πιὸ δροσερὸ χωριὸ ἀπ' τὴ Φτελιά, ἀφεντικὸ δὲν ξαναγίνεται. Σὲ πολλὰ χωριά ἐπῆγα, μὰ τὸ ἀεράκι τῆς Φτελιᾶς δὲν τὸ βρήκα πουθενά. Νὰ ἰδῇς νερά, νὰ ἰδῇς πρασινάδα καὶ δένδρα, ποὺ νὰ μείνῃ ἡ ψυχὴ σου.

Ὅσο ἀνεβαίναμε, τόσο δρόσιζε καὶ τότε ἀρχισὰ νὰ δικαιολογῶ τὸν Ἀντώνη. Ὁ τόπος αὐτός ἦταν καταπράσινος ἀπὸ ὄξυες, πλάτανια, ἀπὸ χαμόδενδρα καὶ λεύκες πανύψηλες. Νερά ἐξεχύνονταν ἀπὸ παντοῦ.

Τὸ ἀεράκι τοῦ βουνοῦ, ποὺ ἐφυσούσε μὰς ἔφερνε λογιῶν λογιῶν εὐχάριστες μυρωδιές, ποὺ τίς ἐσκορπούσαν τὰ ἀγριολούλουδα καὶ τὰ ἀνθισμένα δένδρα.

Ἀμέτρητες φωνίτσες πουλιῶν, ὀρχήστρα ὑπέροχη, μὰς ἐσυνόδευε σὲ ὅλο τὸ διάστημα, ποὺ ἀνεβαίναμε καὶ ἡ ψυχὴ μὰς ἐγέμιζε ἀπὸ μελωδία ἀφάνταστη.

Ὅταν πλησιάσαμε στὸ χωριὸ ὁ ἀγωγιὰτῃς μοῦ εἶπε:

—Τὰ παιδιὰ τῆς Φτελιᾶς, ἀφεντικὸ καὶ ὁ Δάσκαλός τους, εἶναι προκομμένοι. Θὰ ἰδῇτε πόσα πράγματα ἔκαναν, ὅταν φτάσωμε. Ἐρχομαι συχνὰ ἐδῶ καὶ τὸ ξέρω.

Καὶ ὁ Ἀντώνης εἶχε δίκιο. Ὅταν ἐφτάσαμε στὸ χωριὸ κι ἐπῆγα στὸ σχολεῖο ἀμέσως ἐκατάλαβα τὴ νοικοκυρῶσύν του. Τὸ κτίριο δὲν καὶ παλιό, ἦταν πολὺ περιποιημένο καὶ ἐμύριζε ἀσέβστη. Στὴ θύρα εἶχε μιὰ καλογραμμένη ἐπιγραφή.

ΜΟΝΟΤΑΣΙΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΤΕΛΙΑΣ

Στὴν αἴθουσα τὰ πράγματα ὅλα του ἦταν σὲ τάξη ὑποδειγματική. Ἐπάνω σὲ μιὰ ντουλάπα μιὰ ἐπιγραφή ἔγραφε:

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ὁ Δάσκαλος μοῦ τὴν ἀνοίξε. Ἦταν γεμάτη ἀπὸ βιβλία μαθητικά,

ὠραία τακτοποιημένα.

—Τὰ μελετοῦν οἱ μαθηταὶ σὲ ὧρες ἰδιαίτερες, μοῦ εἶπε ὁ Δάσκαλος.

Σὲ μιὰ ἄλλη ντουλάπα ἦταν τὰ χειροτεχνήματα τῶν παιδιῶν. Ἐπλησίασαν τὰ ἴδια τὰ παιδάκια καὶ με ἐμπληφόρησαν:

—Αὐτό, κύριε, τὸ ἔφτιασα ἐγώ. Τὸ ποτηράκι ἐκεῖνο εἶναι δικό μου, ἔλεγε ἄλλο παιδί καὶ τὸ καυένα ἔδειχνε τὸ χειροτέχνήμα του.

—Τὰ παιδιὰ μου ὅλα εἶναι Ἐρυθροσταυρίτες, μοῦ εἶπε ὁ Δάσκαλος. Ἡ μαθητικὴ βιβλιοθήκη μὲ ὅλα τὰ βιβλία τῆς ἀγοράστηκαν με χρήματα δικὰ τους.

—Ὡστε εἶναι τόσο εὐποροὶ οἱ γονεῖς τους καὶ προσφέρουν χρήματα;

—Δὲν τὰ προσφέρουν οἱ γονεῖς, ἀλλ' οἱ Ἐρυθροσταυρίτες μου βρίσκουν τρόπους καὶ τὰ ἐξοικονομοῦν. Κάνουν γιορτὲς σχολικῆς, τραγουδοῦν τὰ κάλλαντα καὶ οἱ εἰσπράξεις γίνονται γιὰ τὸ σχολεῖο. Πέρυσι ἐμαζέψαμε διακόσιες ὀκάδες βελανίδι ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δασάκι καὶ τὸ πουλήσαμε στοὺς κτηνοτρόφους. Τώρα θὰ μαζέψουμε χαμόμηλο ποὺ εἶναι ὠραία καὶ ἀφθονο ἐδῶ στὴ Φτελιά.

—Καὶ ποὺ θὰ τὸ πουλήσετε τὸ χαμόμηλο;

Ἦρθαμε σὲ συνεννόησι με φαρμακοποιούς στὴν Πολιτεία. Δέχονται νὰ τὸ ἀγοράσουν καὶ μὲ καλὴ τιμὴ. Μάλιστα ἔχομε ἐτοιμάσει καὶ τίς σακκούλες ποὺ θὰ τὸ βάλουμε.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγαμε στὸ σχολικὸ κῆπο.

—Ν' ἀγιάσουν τὰ χέρια σας εὐχήθηκα στὰ παιδάκια καὶ στὸ Δάσκαλο ἀπ' ὅσα εἶδα. Τὶ δένδρα ὠραία. Τὶ θραγιὲς περιποιημένες! Τὶ λουλούδια! Τὶ χαρὰ Θεοῦ!

Ἐπειτα ἐπῆγαμε στὸ μνημεῖο τῶν πεσόντων.

—Ὅσα εἶναι φυτεμένα ἐδῶ, ὅλα τὰ παιδιὰ μου τὰ ἐφύτεψαν. Αὐτὰ τὰ ποτίζουν, τὰ λιπαίνουν, τὰ περιποιούνται, ἐξήγησε ὁ Δάσκαλος.

Τὰ παιδιὰ μοῦ εἶπαν νὰ ἐπισκεφθῶμε καὶ τὸ γειτονικὸ δασάκι γιὰ νὰ μοῦ δείξουν τίς ἀγριελιὲς καὶ τίς ἀγριαχλαδιές, ποὺ ἐμπόλιασαν. Δὲν ἐπῆγα ὅμως γιὰτὶ ἤμουν κουρασμένος.

Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ἐφευγα ἀπὸ

Ὅταν ἀνάμεσα σὲ δυὸ σκοτεινὰ σύννεφα, σὲ στιγμὴ θύελλας καὶ κακοκαιρίας, δημιουργεῖται ἕνας ἠλεκτρικὸς σπινθήρας, μιὰ ξαφνικὴ καὶ γρήγορη λάμψις φωτός, ποὺ διασχίζει τὸν οὐρανὸ καὶ ἐξαφανίζεται μὲ φοβερὸ κρότο, τότε λέμε ὅτι ἔχομε τὸ φυσικὸ φαινόμενο τῆς Ἀστραπῆς, ποὺ τὸ ἀκολουθεῖ ἡ Βροντῆ.

Ἀλλὰ στὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία, ἀλλοιωτικά φαντάσθηκαν τὰ πράγματα οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι.

Τὸ θέαμα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ λές καὶ ἀνοίγεται καὶ σχίζεται στὴ μέση, τὴν ὥρα τῆς καταιγίδος, γιὰ ν' ἀφήσῃ πέρασμα στὴν ἀναπήδησι τῆς ἀστραπῆς, ἐδημιούργησε στὸ πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ξεπηδήματος μέσα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μιᾶς ἀστραφτερῆς θεότητος. Κι αὕτη ἦταν ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ποὺ οἱ ποιετὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου φαντάσθηκαν ὅτι ξεπετάχθηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὅταν ὁ Ἥφαιστος, ὁ θεὸς τῆς φωτιάς καὶ τοῦ σιδήρου, ἔσχισε μ' ἕνα χάλκινο πέλεκυ τὸ μέτωπο τοῦ Διός.

Ἡ σπινθηροδόλα αὕτη λάμψις τῆς θεᾶς φαίνεται καὶ στὰ περισσότερα ὀνόματα, ποὺ τῆς ἔδωσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Λεγόταν λοιπὸν ἡ Ἀθηνᾶ Γλαυκῶπις δηλαδὴ αὕτη ποὺ ἔχει γλαυκοὺς (=λαμπεροὺς) ὀφθαλμούς. Ἐπίσης λεγόταν Ὁ-

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΠΑΘΕΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ

Πάντοτε ὅταν ἀλλάζετε καμένες λάμπες, βεβαιωθῆτε ὅτι ἔχετε διακοπῇ τὸ ρεῦμα. Ποτὲ μὴ ἐγγίζετε τίς πρίζες καὶ τίς ἠλεκτρικὰς συσκευὰς μὲ βρεγμένα χέρια. Ποτὲ μὴ χρησιμοποιεῖτε συσκευή ποὺ σὰς «χτύπησε» μιὰ φορὰ, ἂν δὲν τὴν ἐξετάσῃ ἠλεκτρολόγος. Ποτὲ μὴ χρησιμοποιεῖτε ἠλεκτρικὰς συσκευὰς μέσα στὸ λουτρό σας. Ποτὲ μὴ ἐπεμβαίνετε στὸ ραδιοφῶνόν σας ἢ σὲ ἄλλη συσκευή ἐφ' ὅσον εἶναι στὴν πρίζα.

(Ὁδηγίαι τῆς Ἡλεκτρολογικῆς Ὑπηρεσίας Ὑπ. Βιομηχ.)

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

φθαλμίτις στὴν Σπάρτη καὶ στὸ Ἄργος Ὁξυδερκῆς.

Ὁ Κεραυνὸς πάλι στὴν παλαιότερη λατρεία τῶν Ἑλλήνων ἢ λατρεύονταν, σὰν ξεχωριστὴ θεότης, ὅπως στὴν Κύπρο, ὅπου εἶχε δύο μορφές καὶ λεγόταν Κεραυνίος καὶ Κεραυνίας, ἢ ταυτιζόταν μετὰ τὸν ἴδιον Δία, τὸν θεὸ ὅλων τῶν οὐρανίων φαινομένων. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Δίας ὀνομάζεται Ζεὺς Κεραυνὸς καὶ Ζεὺς Καταιβάτης καὶ Ζεὺς Τερπικέραυνος δηλ. αὐτὸς ποὺ χαίρει, τέρπεται μετὰ τοὺς κεραυνούς.

Πολὺ ἐνωρὶς ὅμως ὁ κεραυνὸς ἔχασε τὴν ξεχωριστὴν του θεϊκὴ ὑπό-

Μὲ τὸν κεραυνὸ ὁ Δίας τιμωρεῖ τὴν ἀσεβείαν καὶ τὴν κακίαν.

στασι καὶ θεωρήθηκε μονάχα μιὰ ἐκδήλωσις τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ Δία, ἢ ὅπλο φοβερὸ τοῦ θυμοῦ του καὶ τὸ κυριώτερό του σύμβολο.

Μὲ τὸν κεραυνὸ ὁ Δίας τιμωρεῖ τὴν ἀσέβεια καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι τὸ ὄργανο, μετὰ τὸ ὁποῖον δίνει τὸν θάνατον σ' ὅποιον πέσει σ' ἀμαρτία, ποὺ πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὴν θεῖαν δίκην.

Ἡ ἔδρα τοῦ κεραυνοῦ, ὅπως γράφει ὁ Ἡσίοδος, ἦταν στὰ βάθη τῆς

γῆς. Ἀλλὴ παράδοσις μὰς λέγει, ὅτι οἱ Κύκλωπες στὰ καταιγθόνια ἐργαστήρια τοῦ Ἡφαίστου, κατασκεύασαν γιὰ τὸν Δία αὐτὸ τὸ φοβερὸ ὄπλο γιὰ νὰ τιμωρῇ τοὺς ἐχθρούς του. Ὅταν ὁ Δίας ρίξῃ κάτω στὴ γῆ τὸν κεραυνὸ γιὰ νὰ

θανατώσῃ ὅσους ἀσέβησαν στὸ ὄνομά του, ὁ κεραυνὸς ἀφοῦ σταθῇ τὸ ὄργανο τῆς καταδίκης τοῦ πατέρα τῶν θεῶν, ἔρχεται καὶ πάλι κοντά του στοὺς οὐρανούς πάνω στὰ φτερά ἐνὸς αἵετος.

Στὴ μαντική τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὁ κεραυνὸς ἐθεωρεῖτο καλὸς οἰωνὸς γιὰ ὅποιο σχέδιο μελετοῦσε κανεὶς νὰ πραγματοποιήσῃ. Οἱ ἀνθρώποι, ποὺ τοὺς ἐκτυποῦσε ὁ κεραυνὸς, εἴτε ζοῦσαν, εἴτε πέθαιναν ἐθεωροῦντο εὐνοούμενοι ἀπὸ τὸν Δία. Τὰ σώματά τους τὰ τιμοῦσαν, σὰν νὰ ἦσαν ἱερά, κάποτε μάλιστα ἔκαναν σ' αὐτὰ καὶ λατρεία.

Ἱεροὶ ἀκόμη ἐθεωροῦντο οἱ χώροι, ποὺ τοὺς κτυποῦσε ὁ κεραυνὸς, «κεραυνοπλήγες», ὅπως τοὺς ἔλεγαν καὶ μετεβάλλοντο σὲ «ἄδυτα», «ἄβυσσος» ἢ σὲ ἱερά τοῦ Δία, ὅπως ὁ οἶκος τοῦ Οἰνομάου στὴν Ὀλυμπία.

Γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὸν κεραυνὸ οἱ ἀρχαῖοι συνήθιζαν νὰ σταυρώνουν νυχτερίδες μπρὸς ἀπὸ τίς θύρας τῶν σπιτιῶν καὶ θεωροῦσαν ἀλεξικέραυνα τὰ δέρματα τῶν ἀγρίων θηρίων, τῆς φώκιος, τῆς ὕαινας, τοῦ ἱπποπόταμου, ὅπως καὶ τὰ κοράλλια, τὰ φύλλα τῆς συκιάς, τῆς δάφνης κ. ἄ. Ὁ κεραυνὸς στὴν τέχνη τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, ποὺ καὶ πρῶτοι τὸν ἐλάτρευαν σὰν ξεχωριστὸ θεό, παριστάνεται μετὰ μορφὴν τρίαينات, ἢ καὶ τριῶν φλογῶν, ποὺ διασταυρώνονται σὲ σχῆμα ἀστεριοῦ, ἢ διπλῆς τρίαينات, ποὺ εἶχε μιὰ λαβή. Τὶς παραστάσεις αὐτὰς τίς πῆραν ἀπὸ τοὺς ἀνατολικούς λαούς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι.

Σῶζονται καὶ σημεῖρα τέτοιες ἐξεικονίσεις, ποὺ παριστάνουν τὸν κεραυνὸ σὰν βέλος ἀνάμεσα σὲ δυὸ φτερά, σὰν ἀπλὴ, ἢ διπλὴ δάδα κλπ. Στὶς παραστάσεις αὐτὰς ἦταν συνηθὼς τὸ σύμβολο τοῦ Δία. Ὑστερὰ ὅμως ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρινὴν ἐποχὴ ὁ κεραυνὸς ἔγινε τὸ σύμβολο διαφόρων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων, πρῶτα τῆς Ῥώμης καὶ ὕστερα τοῦ Βυζαντίου.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Τὰ νυχάκια σου, παιδί μου, κοίτα νάναι καθαρά.
Κάτασπρα σὰ χιόνι πάντα καὶ τὰ δέκα στὴ σειρά.
μὰ καὶ νὰ τὰ κόβης πρέπει μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα.
Πρόσεχε ὅμως μὴν τὰ κόβης καὶ βαθιά παραπολύ.

“Ὅχι σύρριζα κομμένα.

Μέτρια σὰν εἶναι, πάντα ἔχουν ὄψι πιὸ καλή,
καὶ τὰ δάχτυλα εἴν’ ἔτσι πιὸ καλὰ προφυλαγμένα.

Μὰ τὰ δικά σου μπέμπα μου, νὰ σοὺ τὰ κόβη ἄλλος.

“Ἄ, γιὰ ψαλίδι εἶσαι μικρή. Ὁ κίνδυνος μεγάλος.

Νὰ λὲς στὴ μητερούλα σου, σ’ ἀδέρφι σου κανένα,

γιατί δὲ θέλω νὰ σὲ ἰδῶ μὲ χέρια αἱματωμένα.

Ὁ παππούς

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 9)

να μας, γιὰ τὴν ὁποία, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε μεγάλος ποταμός, κατασκευάστηκε ἡ τεχνητὴ λίμνη τοῦ Μααραθῶνος.

Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ χρησιμεύουν ἀκόμη γιὰ τὴ συγκοινωνία. Εἰδικὰ πλοία τὰ λεγόμενα ποταμόπλοια, τὰ ὁποία δὲν ἔχουν καρίνα καὶ εἶναι ἀπὸ κάτω σχεδὸν ἐπίπεδα, μεταφέρουν διὰ τῶν ποταμῶν τεράστιες ποσότητες ἐμπορευμάτων ἀπὸ τὰ παραθαλάσσια λιμάνια στὸ ἐσωτερικὸ τῶν διαφόρων χωρῶν. Καὶ τοῦτο διότι ἡ μεταφορὰ μὲ τὰ ποταμόπλοια εἶναι εὐκολώτερη καὶ ἀπαιτεῖ μικρότερα ἔξοδα. Στὸ Παρίσι π.χ. ποὺ εἶναι μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες πόλεις τῆς γῆς, τὰ ποταμόπλοια μεταφέρουν κάθε χρόνο περισσότε-ρα ἀπὸ 10.000.000 τόνους ἐμπορευμάτων.

Τὰ ποταμόπλοια, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἔχουν καρίνα καὶ εἶναι σχεδὸν ἐπίπεδα ἀπὸ κάτω, δὲν ἔχουν καὶ κατάρτια, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ περνοῦν κάτω ἀπὸ τὶς γέφυρες. Εἶναι δὲ χαμηλά, μᾶλλον στενὰ καὶ ἀρκετὰ μακριά, μὲ τιμόνι πολὺ μεγάλο, γιὰ νὰ στρίβουν εὐκολὰ στὶς διάφορες καμπύλες τῶν ποταμῶν.

Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΤΟ ΑΣΥΓΚΡΙΤΟ ΔΩΡΟ

Μιὰ μέρα ἓνας φτωχὸς νέος ἔλεγε μὲ παράπονο:

—Σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεὸς δίνει τόσα ἀγαθὰ καὶ σὲ μὲνα τίποτε.

“Ἐνας ἡλικιωμένος, ποὺ τὸν ἄκουσε τὸν πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε.

—Θὰ ἤθελες νὰ στερηθῇς τὸ ἓνα σου χέρι γιὰ 100 λίρες;

—Ποτέ! ἀπήντησε ὁ νέος.

—Θὰ δεχόσουν ἐπίσης νὰ χάσης τὸ ἓνα σου μάτι γιὰ 1000 λίρες;

—Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάγῃ, οὔτε γιὰ 10.000 λίρες δὲν θὰ ἤθελα νὰ χάσω τὸ μάτι μου ἀπάντησε ὁ νέος.

—Βλέπεις λοιπόν, προσέθεσε ὁ ἡλικιωμένος κύριος, πόσα ἀγαθὰ σοὺ ἔδωκε ὁ Θεός, μὲ τὰ ὁποία μπορεῖς νὰ κερδίσης τὸ ψωμί σου καὶ νὰ χαίρεσαι τὴ ζωὴ σου καὶ σὺ παραπονεῖσαι.

—Μαμάκα, δὲν λὲς τοῦ μπμπᾶ ν’ ἀνοίξῃ ἓνα τέτοιο μαγαζί.

—Μὰ τί λὲς παιδί μου! Ὁ μπαμπᾶς σου εἶναι ἀξιωματικός. Πᾶς μπορεῖ νὰ πουλῇ παιχνίδια...

—“Ἐ, δὲν πειράζει. “Ἄς πουλῇ μονο στρατιῶτες καὶ τουφεκάκια.

(ὕπὸ Α. Β.)

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 6)

ὅμως γιὰ τὶς ὑπέροχες πραγματικὰ μεταφράσεις του ἀπὸ ἀρχαῖες Ἑλληνικὲς τραγωδίες καὶ ἄλλα ἔργα. Πρόκειται ὄχι μόνο γιὰ μιὰν εὐσυνείδητη, συστηματικὴ καὶ ἐπιμελημένη φιλολογικὴ ἐργασία, ἀλλὰ — καὶ προσπάτων — γιὰ μιὰν ἐμπνευσμένη ποιητικὴ ἀναδημιουργία, ἡ ὁποία δὲν φέρνει ἀπλῶς κοντὰ μας, ἀλλὰ τοποθετεῖ καὶ ριζώνει γιὰ πάντα στὴν ψυχὴ μας καὶ στὴ σκέψι μας τὸ πνεῦμα καὶ τὴν τέχνη τῶν ἀρχαίων ἀριστουργημάτων.

“Ἐχει μεταφράσει ἔτσι, μὲ τὴν ἰδια ἐπιτυχία, διάφορα ἔργα τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Πινδάρου, τοῦ Καλλιμάχου. Καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους τραγικούς ἔργα τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Αἰσχύλου. Τῶν δύο τελευταίων μάλιστα ἔχει μεταφράσει ὁλόκληρο τὸ ἔργο. Καὶ εἶναι πραγματικὰ οἱ ἀναδημιουργικὲς αὐτὲς μεταφράσεις — πρὸ πάντων τῶν τραγωδιῶν τοῦ Αἰσχύλου — μεγάλα πνευματικὰ ἐπιτεύγματα, ἀνώτερα ἀληθινὰ δημιουργήματα, ποὺ θ’ ἀποτελοῦν γιὰ πάντα πολὺτιμα πνευματικὰ ἀποκτήματα ὄχι μόνο γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Νεολαία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ παρακαταθήκη τοῦ ἔθνους.

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

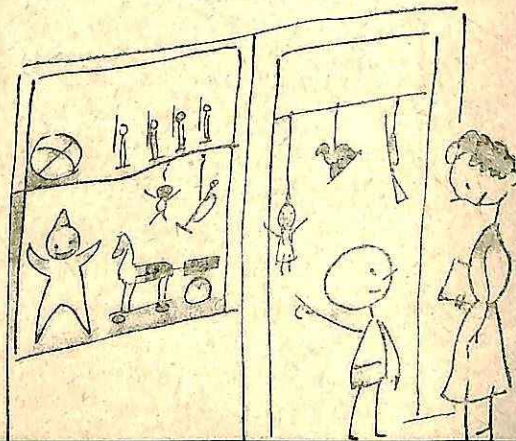
Ι. ΓΡΥΠΑΡΗ

ΑΠΡΙΛΗΣ

Ἀπρίλης, Κυριακή τοῦ Ἀη-Γεωργίου

γλεντάει ἀπολείτουργα ὁ λαὸς τοῦ Ἀσπρου Χωριοῦ, Λάμπει ὁ ναὸς τοῦ νιοῦ τοῦ Ἀη- Γεωργιοῦ, τοῦ καβαλάρη.

Ραίνουν οἱ ἀκακίες γύρα περίγυρα τὰ μύρα κι’ οἱ πασχαλιές, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ψάλλει στὸ βάθος πίσω ἀπ’ τὶς ἐλιές.

ΟΥΩΛΤΕΡ ΝΤΑΪΒΙΣ

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ, ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Μιὰ ἀπὸ τῆς ὠραιότερες ἀθλητικὲς ἱστορίες εἶναι τοῦ Ἀμερικανοῦ παγκοσμίου πρωταθλητοῦ, στοῦ ὄλμα εἰς ὕψος, Οὐώλτερ ΝταΪβις, τοῦ «ἀνθρώπου, ποὺ πήδησε πιὸ ψηλὰ ἀπ’ ὅλους», μὲ τὶς ἀτομικὲς του καὶ μόνο δυνάμεις, χωρὶς νὰ χρησιμοποίησῃ δηλαδὴ κανένα βοηθητικὸ μέσο, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸ ὄλμα ἐπὶ κοντῶ. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἱστορία, ὅπου ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου ἐπέτυχε τὴν πιὸ ἐντυπωσιακὴ νίκη ἐπάνω στὴ μεγαλύτερη ἀντιξοότητα.

Γιὰ τὸ Οὐώλτερ ΝταΪβις, σὲ ἡλικία 9 χρόνων, εἶχε προσβληθῇ ἀπὸ πολιομυελίτιδα καὶ ὅλοι πίστευσαν πὼς ἦταν καταδικασμένος νὰ μείνῃ ἀνάπηρος σ’ ὅλη του τὴ ζωὴ. Ὅμως αὐτός, ἀπὸ παιδάκι ἀκόμα, ἂν καὶ σακατεμένος, πίστευε στὴν ἐπιτυχία. Τὴν πρώτη του νίκη τὴν ἐπέτυχε, ὅταν σὲ λίγο καιρὸ ἄρχισε καὶ πάλι νὰ περπατᾷ. “Ἐτσι, σιγά-σιγά, κατάρθωσε νὰ τρέχῃ καὶ νὰ παίξῃ μὲ τοὺς συμμαθητὰς καὶ τοὺς συνομιλήκους του. Οἱ κινήσεις του δὲν ἦταν βέβαια καὶ τόσο εὐκολες, ἀλλὰ ὁ Οὐώλτερ ἦταν προικισμένος μὲ δυνατὴ θέλησι. Κάποια μέρα ἓνας προπονητὴς πρόσεξε τὸ μεγάλο ἀνάστημα καὶ τὸ λεπτὸ κορμὶ του καὶ τὸν κάλεσε νὰ παίξῃ μπάσκετ.

Ὁ Οὐώλτερ ἀγάπησε μὲ πραγματικὴ λατρεία τὸ ὥραιο αὐτὸ παιχνίδι, ποὺ καλλιιεργεῖ τέλεια τὴν εὐλυγισία τοῦ κορμιοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ διακρίθηκε σ’ αὐτὸ ἐξαιρετικά. “Ἐτσι ἦλθε ἡ μέρα, ποὺ ὁ προπονητὴς στίβου τοῦ Κολλεγίου τῶν Τεχνῶν τοῦ Ντάλλας, ὅπου σπούδαζε ὁ ΝταΪβις, τὸν ἔπεισε νὰ

Ε.Σ.Ν. Γ’ Δημ. Σμολ. Ἀγίου Μάρκου Βρον. τέδων, Χίος μεταφέρουν νερὸ διὰ τὸ Σχολεῖον. Juniors of Elem. School St. Marcus, Chios carrying water for the needs of their school.

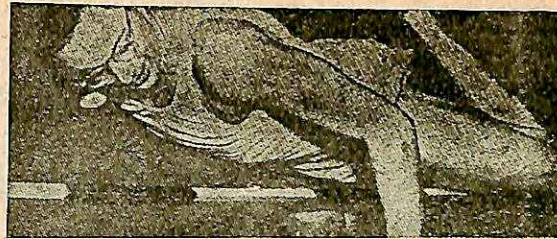
εἰδικευθῇ στοῦ ὄλμα εἰς ὕψος, χωρὶς ν’ ἀφήσῃ τὸ μπάσκετ. Μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Φράνκ Ἀντερσον — αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ προπονητοῦ — ὁ ΝταΪβις ἐπήδησε τὸ 1950 1,94 μ. καὶ ἀμέσως τὸν ἐπόμενον χρόνον πέρασε τὰ δύο μέτρα! Τὸ 1952 ἔγινε Ὀλυμπιονίκης μὲ ρεκόρ 2,04 μ. Ἡ προπόνησίς του στοῦ ὄλμα εἰς ὕψος εἶχε ἀρχίσει τὸ 1948. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ Οὐώλτερ εἶχε γίνῃ σωστὸς γίγας, ἀφοῦ τὸ ἀνάστημά του εἶναι 2,08 μ.!

Ἀπὸ τὸ Ἑλσίνκι ὁ ΝταΪβις γύρισε στὴν Ἀμερικὴ μὲ μιὰ ἐμμονή ἰδέα: Νὰ κατακτῇ τὸ παγκόσμιο ρεκόρ τοῦ ὄλματος εἰς ὕψος. Ἐν τῷ μεταξύ εἶχε τελειώσει τὶς σπουδὲς του καὶ τοῦ πρότειναν νὰ γίνῃ ἐπαγγελματίας παίκτης τοῦ μπάσκετ. “Ἄν καὶ ἡ πρότασις αὐτὴ ἦταν πολὺ δελεαστικὴ, γιὰ τὸν θὰ τοῦ ἀπέφερε μεγάλα κέρδη, ὁ γιγαντιαῖος πρωταθλητὴς μὲ τὴν παιδικὴ καὶ ἀθλητικὴ ψυχὴ, ἀρνήθηκε γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ συνεχίσῃ τὶς προσπάθειές του εἰς τὸ ὄλμα εἰς ὕψος καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ δεινὸν του — νὰ καταρρίψῃ τὸ παγκόσμιο ρεκόρ.

Ἡ στάσις του αὐτὴ ἐκτιμήθηκε ἀπὸ ὀρισμένους πλουσίους φιλάθλους, ποὺ τὸν προσέλαβαν σὲ μιὰ ἐταιρεία πετρελαίων καὶ τὸν ἔβιναν ἐλευθέρου νὰ γυμνάζεται ὅσο θέλει. Τότε γνωρίστηκε μ’ ἓνα χοροδιδάσκαλο ἀπὸ τὴν Νέα Ὀρλεάνη, ποὺ ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴν ἀθλητικὴ του ἐπίδοσι.

Ὁ Οὐώλτερ τοῦ ἐξήγησε ὅτι δὲν εἶχε κατορθώσει ἀκόμα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀρρώστειάς του, νὰ κατακτῇ μιὰ δυσκαμψία τῶν πο-

διῶν του, ἰδίως στὸ πέλμα, ποὺ τὸν ἐμπόδιζε στὴν ἐκτίναξι. Ὁ χοροδιδάσκαλος τὸν συμβούλευσε νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ χορὸ γιὰ νὰ κατανικήσῃ τὴν δυσκαμψία καὶ ὁ Οὐώλτερ ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ χωρὶς νὰ σταματήσῃ νὰ παίξῃ καὶ μπάσκετ καὶ νὰ προπονητᾷ στὸ ἀγαπημένο του ἀγώνισμα. “Ἐτσι, σὲ λίγο ἦταν ἑτοιμὸς γιὰ νὰ καταρρίψῃ τὸ παγκόσμιο ρεκόρ. Ὅμως ἡ τύχη δὲν τὸν βοήθησε στὶς προσπάθειές του,

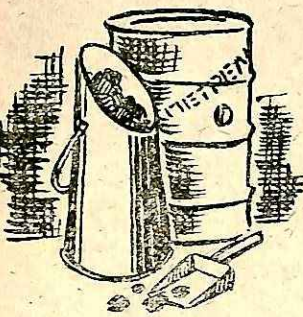

Ὁ καλοσὸς Οὐώλτερ ΝταΪβις, ἀρρώστος ἀπὸ πολιομυελίτιδα στὰ ἑννέα του χρόνια, πρωταθλητὴς τοῦ κόσμου στὰ 22.

τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ 1953 καὶ τὸ ὄλμα εἰς ὕψος εἶναι λεπτὸ ἀγώνισμα, ποὺ θέλει ἀρκετὴ τύχη. Ἀλλὰ ὁ ΝταΪβις μὲ τὴν ἀπέραντη θέλησίν του ἦταν βέβαιος πὼς θὰ πετύχαινε κάποτε. Ἡ μεγάλη ἡμέρα ἦταν ἡ 27ῃ Ἰουνίου 1953. Στὸ Νταϊητόν τοῦ Ὀχάιο γίνονταν ἀγῶνες γιὰ τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ ζέστη ἦταν ἀποπνικτικὴ, ἀλλ’ ὁ ΝταΪβις συνηθισμένος ἀπὸ τὸ Τέξας ἄρχισε μὲ κέφι τὸν ἀγῶνα. Οἱ ἀντιπαλοὶ του Οὐίτσερ καὶ Οὐάϊτ ἀποκλείσθηκαν στὰ 2,02 μ. καὶ στὰ 2,07 μ. ὁ Σέλτον καὶ ὁ Χῶλ.

Ὁ ΝταΪβις εἶχε πηδήσει τὸ 2,07 μ. κι’ εἶχε κατακτῇ τὸν τίτλο τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλ’ αὐτὸ δὲν τοῦ ἦταν ἀρκετό. “Ἐβῶλε τὸν πῆχυ στὰ 2,12 μ. κι’ ἄρχισε τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν κατάρριψι τοῦ παγκοσμίου ρεκόρ, ποὺ κατεῖχε ἀπ’ τὸ 1941 ὁ Λέστερ Σπῆρς μὲ 2,108 μ. Στὴν πρώτη του προσπάθεια ὁ Οὐώλτερ ἔριξε τὸν πῆχυ μὲ τὸ πόδι του καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ ἀτυχία, ἀφοῦ εἶχε περάσει τὸν πῆχυ. Στὴν τρίτη ὅμως ἡ τύχη τὸν εὐλόγησε! Πέρασε δλοκάθαρα πάνω ἀπ’ τὸν πῆχυ, ἐνῶ οἱ θεαταὶ παραληροῦσαν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ στὶς κερκίδες. Ἀμέσως, ὁ ΝταΪβις ἔβῶλε τὸν πῆχυ στὰ 2,14 μ. γιὰ νὰ ξανακαταρρίψῃ τὸ νέο παγκόσμιο ρεκόρ του, ἀλλ’ ἀπέτυχε καὶ στὶς τρεῖς προσπάθειές του. Τὴν τελευταία ὅμως φορὰ ἔριξε τὸν πῆχυ ἀφοῦ τὸν εἶχε περάσει...

Μετὰ τὸν θρίαμβό του αὐτὸν ὁ ΝταΪβις ἐγκατέλειψε τὸν ἀθλητισμὸ σὲ ἡλικία 23 χρόνων κι ἐγύρισε στὴν πατρίδα του τὸ Τέξας, ἔχοντας μαζί του τὸν πῆχυ ἀπὸ ἀλουμίνιο, πάνω ἀπ’ τὸν ὁποῖο κατέρριψε τὸ παγκόσμιο ρεκόρ. Τώρα πιά δὲν ἀσχολεῖται, παρὰ μὲ τὴν καριέρα του στὴ διοικησι. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ παιδιοῦ μὲ τὴν ἀλύγισ-ση θέλησιν, ποὺ ἀπὸ ἀρρώστο, κατάρθωσε, ὄχι μόνο νὰ γίνῃ καλὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ κατακτῇ τὸ ρεκόρ τοῦ κόσμου εἰς τὸ ὄλμα εἰς ὕψος.

ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ - Ο ΦΥΣΙΚΟΣ ΑΝΘΡΑΞ

Όλοι, πιστεύω, γνωρίζετε τη Φτέρη. Είναι ένας άσχημος πράσινος θάμνος, ένα ευτελές ζιζάνιο των δασών μας, που εμποδίζει, όπου φυτρώνει, την αναδάσωση.

Αυτό το ταπεινό χορτάρι, η Φτέρη, σε πολύ παλαιότερους γεωλογικούς χρόνους, δηλ. πριν από πολλά εκατομμύρια αιώνες, ήταν ένα ύψιλο κορμό και πολυετές δένδρο. Ο κορμός του, ήταν γερός, χονδρός, ξυλώδης και το ύψος του έφθανε τα 15 και τα 20 μέτρα. Μαζί με άλλα είδη δένδρων της εποχής της, όπως το Λεπιδόδενδρο, το Σφραγιδόδενδρο, οι Καλαμίτες και άλλα, από τα οποία κανένα δεν ζει πια σήμερα, η Φτέρη έσχημάτιζε μεγάλα και απέραντα δάση, που σκέπαζαν τας Ήπειρους του πλανήτη μας, έως τους πόλους.

Σε πολλές περιπτώσεις, τα αρχαία εκείνα δάση, κατεκρημνίστηκαν μέσα εις το έδαφος και κατέχωθησαν, εξ αιτίας μεγάλων καθιζήσεων ή καταβυθίσεων του στερεού φλοιού της Γης. Συνηθέστατα όμως, τα νερά των ορμητικών χειμάρρων και ποταμών, ξεριζώνουν τα δένδρα και τα μετέφεραν σε μεγάλες αποστάσεις, όπου τέλος τα άφιναν, είτε σε τόν πυθμένα λιμνών, είτε σε ποταμόκολπους. Έκεί τα δένδρα

Υπήρχε κάποτε ένας διάσημος γιατρός, που εγιάτρειε όλες τις αρρώστειες. Όταν πέρασαν τα χρόνια και πλησίαζε η ώρα να πεθάνει, όλοι ήταν άπαρηγόρητοι.

Τώρα, γιατρέ, που φεύγεις, ποιόν θα έχωμε να μάς γιατρέψει; Ποιός άλλος γιατρός θα μπορέσει να σε αντικαταστήσει; του Έλεγαν με δάκρυα στα μάτια και ό φημισμένος γιατρός απαντούσε:

— Έγώ φεύγω άλλ' αφήνω στη γή τρεις γιατρούς. Αυτοί είναι πιο σπουδαίοι από μένα. Είναι σαν να πούμε έλέφαντες και εγώ μπροστά τους ένα μυρμήγκι.

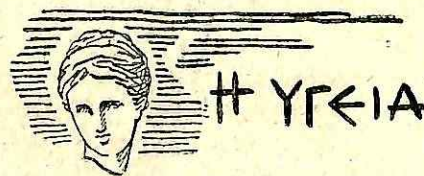
— Ποιοί είναι, ρώτησαν περίεργοι οι άνθρωποι;

— Πρώτος είναι ο ήλιος,

αυτά, στοιβαγμένα, καθώς ήταν, έσκεπάσθησαν με τα υλικά των προσχώσεων κι έτάφησαν βαθειά μέσα στη Γή. Έτσι θαμένα, έπαθαν άνθρωποι. Δηλαδή από την θερμότητα του έσωτερικού της Γης, άναψαν μέν, αλλά δεν έκάησαν, να γίνουν στάχτη. Διότι για να καούν ήταν άναγκαία ή παρουσία οξυγόνου και οξυγόνο δεν υπήρχε εις το βάθος εκείνο, όπου δεν μπορούσε να εισχωρήσει ό άτμοσφαιρικός άέρας. Όποτε οι κορμοί των δένδρων, δεν έκάησαν, αλλά έπαθαν ένα είδος ζυμώσεως, που την έβοήθησαν και οι κατάλληλοι μικροοργανισμοί, οι όποιοι βρίσκονται μέσα εις το έδαφος, όπως είδατε εις το τεύχος του Νοεμβρίου.

Ταυτοχρόνως με τη ζύμωσι, οι ξυλοκορμοί άπερρόφησαν από τα χώματα, που τους έσκέπαζαν, και άνόργανο ορυκτολογικό ύλικό και τελικά, όχι μόνο άπανθρακώθηκαν, αλλά και άπολιθώθηκαν και έτσι σχηματίσθηκε ο γαιάνθραξ ή πετροκάρβουνο. Όσο περισσότερο χρόνο ξμειναν οι κορμοί θαμένοι μέσα εις το χώμα, τόσο πιο τελεία είναι ή λιθανθρακοποίησης. Και άνάλογα με την τελειότητα της λιθανθρακοποίησης, διακρίνομε τους γαιάνθρακες σε διάφορα είδη, όπως άνθρακίτης, λιθάνθραξ, λιγνίτης, ξυλίτης.

Εις την περίπτωση του γαιάνθρα-

ΥΓΕΙΑ

δεύτερος ο ήλιος, και ό τρίτος γιατρός το νερό, άπήντησε ό γιατρός και ύστερα από τα λόγια αυτά έξεψύχησε.

Όσοι τον άκουσαν διέδωσαν παντού τα λόγια του.

Και πράγματι ό σοφός γιατρός είχε δίκιο.

Ο ήλιος, ό άέρας και το νερό έξασφαλίζουν την υγεία, που είναι το μεγαλύτερο αγαθό του ανθρώπου. Γι' αυτό και οι άρχαιοι πρόγονοί μας την έλάτρευαν ως θεά. Οι Ρω-

κος έχομε δημιουργία ορυκτών από οργανική ύλη. Το ορυκτό αυτό όνομάζομε άνθρακα, γιατί παρουσιάζει τις ίδιες ιδιότητες και την ίδια χημική σύστασι, που έχει το στοιχείο άνθραξ. Αυτή είναι ή συγγένεια των γαιανθράκων με τον άνθρακα, το στοιχείον. Και έπειδή παρήχθησαν με την ενέργεια φυσικών δυνάμεων, χωρίς την επέμβασι του ανθρώπου, λέγονται φυσικοί άνθρακες.

Εις τη φύσι, άπαντούν και μερικά άλλα σώματα, που έχουν μεγάλη σημασία εις την σύγχρονη ζωή, και τα όποια φαίνεται ότι προέρχονται από ένώσεις ορυκτών ανθράκων με υδρογόνο και οξυγόνο. Τα σώματα αυτά είναι, ή ασφαλτος και ή πίσσας αλτρός. Επίσης το πετρέλαιο, από το όποιο με κατεργασία παίρνουμε το φωτιστικό πετρέλαιο, τη βενζίνη, το ορυκτέλαιο, τη βαζελίνη και την παραφίνη.

Την εργασία αυτή, που έκαμε ή φύσις, θερμαίνοντας επί χιλιτηρίδας μέσα εις τα σπλάχνα της τους θαμένους ξυλοκορμούς των δένδρων, για να μάς χαρίσει το πετροκάρβουνο, την επαναλαμβάνομε κι εμείς σήμερα για να παραγάγωμε με την τέχνη, κάρβουνα από ξύλα. Είναι οι τεχνητοί ξυλάνθρακες, που γίνονται σε μικρά καμίνια, εις τα όποια τα ξύλα σκεπάζονται καλά με χώμα και όπου τα ξύλα ανάθουν μέν, αλλά δεν καίονται.

μαίοι, έξωγράφισαν την υγεία ως θεόν, ή όποια, εις το άριστερό της χέρι, κρατούσε ένα δοχείο γεμάτο νερό, προς το όποιο το φίδι, που ήταν τυλιγμένο στο δεξιό χέρι, άπλωνε το κεφάλι του να πιή. Ήθελαν μ' αυτό να πούν ότι ό άνθρωπος διατηρείται υγιής, όταν χρησιμοποιή νερό. Άλλά το νερό, ό ένας από τους τρεις γιατρούς, το ένα πόδι από τα τρία πόδια του τρίποδος, έπάνω εις το όποιον στηρίζεται ή υγεία του ανθρώπου, για να είναι εύεργετικό πρέπει να είναι καθαρό. Όταν δεν είναι καθαρό ή είναι στάσιμο θα μάς δώσει μικρόβια, τα όποια γεννούν αρρώστειες, που οδηγούν πολλές φορές εις τον θάνατο.

ΧΡ. ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ
Αη 11ος

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

Washington, 13 Μαρτίου 1956.

Έλάβομεν σήμερα μίαν μεγάλην ποσότητα Λευκωμάτων, τα όποια μάς έστειλάτε.

Ές συνήθως μάς έκαναν μεγάλην έντύπωσιν.

Είμεθα βέβαιοι ότι τα Άμερικανικά Σχολεία θα ένθουσιασθούν με τα άραιότατα αυτά έργα των Έλλήνων Έρυθροσταυριτών και παρακαλούμεν όπως διαδίδαστε εις αυτούς τα συγχαρητήριά μας.

Liv. Blair

Δ)της του Άμερικανικού Ε.Ε.Σ.Ν.

ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

Τα έκπαιδευτήρια Γεωργίας Στραϊτούρη Άμφιάλης Περαϊώς έστειλαν 2 χαρτοκιώτια με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Στρανώμης Ναυπακτίας.

Το 26ον Δημ. Σχολείον Β'. Περιφ. έστειλε 3 δέματα με ήματισμό, γραφ. Ψη και Σχολικά είδη εις το Δημ. Σχολείον Καστέλλου Ρεθύμνης.

Το Δημ. Σχολείον Βελανιδίου Βοιωτών. Λακωνίας έστειλε 1 δέμα με σχολ. είδη δι' άπόρους μαθητάς Δημ. Σχολείον Άγλαβίστης Φωκίδος.

Το Πριότυπον Λύκειον Ψυχικού Άθηνών έστειλε 1 κιώτιον με διάφορα είδη δι' το Δημ. Σχολείον Μόρφης Βοΐου και 1 κιώτιον με διάφορα είδη εις το Δημ. Σχολείον Γρανούλης Σουφλίου.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

Παρακαλούμεν θερμώς τα Σχολεία, που έτοιμάζουν Λευκώματα να έχουν υπ' όψιν των τα ακόλουθα.

1
Ε.Ε.Ν. μαθ. του Δημ. Σχολ. Κρανώνος άσκούνται εις τας Α' βοηθ.

2
Ε.Ε.Ν. του Β' Δημ. Σχολ. Κατερίνης περιποιούνται τα δένδρα, που έφύτευσαν.

3
Ε.Ε.Ν. μαθ. του Δημ. Σχολ. Λουτρακίου έμάζεψαν χαμομήλι δι' τα Νοσοκομεία.

1
Juniors of Elem. School Kranon practising in first aid.

2
Juniors of 2nd Elem. School Katirini attending to trees they planned.

3
Juniors of Elem. School Loutraki picked up chamomile for the hospital.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Έπιστροφαι φυλλαδίων περιοδικού γίνονται δεκταί μόνον μέχρι τέλους του έπομένου μηνός, δηλ. του Άπριλίου έ. έ. θα γίνονται δεκταί μόνον μέχρι τέλους Μαΐου.

2) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μάς σταλούν τό ταχύτερον αί καταστάσεις Έρυθροσταυριτών, τα Γεν. δελτία, και έρωτηματολόγια.

3) Τα Λευκώματα Σχολ. άλληλογραφίας και πίνακες Σχολ. Τέχνης (άπό την ζωήν του παιδιού) πρέπει να εύρίσκονται εις τα γραφεία μας προ της λήξεως του Σχολ. έτους.

4) Έξεδόθη και πωλείται εις τα γραφεία μας 6 ιβλίον α' 6 ο θειών διδλυοδετημένον αντί 7.50 δρχ. Δι' τας έπαρχίας επί πλέον 2.50 δρχ. δι' ταχυδρομικά.

5) Αι εκθέσεις δι' τόν Διαγωνισμόν «Άχ. Κύρου» να άποστολούν μέσω των κ.κ. Έπιθεωρητών και ούχι άπ' ευθεία.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΝΗΣΟΙ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Τριποτάμου Τήνου φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και του χωριού. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έφύτευσαν περί τα 160 δενδρύλλια γύρω από το σχολ. κήπο και εις τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου των. Βοηθοῦν πτωχοὺς συμμαθητὰς των με γραφικὴν ὕλην καὶ τρόφιμα. Συνέλεξαν 35 ἀγὰ καὶ 7 ὄκ. γάλα, τὰ ὁποῖα προσέφεραν εἰς τοὺς πρόσφυγας ἐκ Ρουμανίας. Συνέλεξαν ἄμμιον καὶ χάλικας διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς αἰλῆς τοῦ Σχολείου των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Ιου Δημ. Σχολείου Κῶ φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων ὠργάνωσαν ἐορτὴν καὶ δύνειμον εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας 30 ἐδυμασίας, ἐκ τῶν ὁποίων εἰ 20 καινούργιες, καὶ 15 ζεύγη κάλτσες καὶ πολλὰ παιγνίδια. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴν ὕλην. Ἐφύτευσαν ὁπωροφόρα δένδρα.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀρκάσας Καρπάθου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς των με γραφικὴν ὕλην. Ἐφύτευσαν 400 καλλιπωστικά δενδρύλλια. Κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἀπέστειλαν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τῆς Νήσου τρόφιμα, κουλούρια κλπ. δῶρα. Ἐχουν σχολ. βιβλιοθήκη. Ἐφύλαξαν τὰ κάλαντα ὑπὲρ τοῦ Σχολικοῦ των ταμείου. Ἐβοήθησαν εἰς τὴν διακόσμειν τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς. Διημέτευσαν τὸν ροὺν τοῦ ρωακίου τοῦ χωρίου. Ἐπιχωμάτωσαν διαφόρους μολυσματικὰς ἐσθας.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Α' Δημ. Σχολείου Πλάμης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ὁργάνωσαν Χριστουγεννιάτικη ἐορτὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐξόδευσαν 200 δρχ. Ἐφύλαξαν τὰ κάλαντα καὶ ἐμάζεψαν 555 δρχ. Τὰ Χριστουγεννα ἐβοήθησαν τοὺς ἀπόρους συμμαθητὰς των καὶ τοὺς πτωχοὺς τοῦ χωρίου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Α' Δημ. Σχολείου Ληξουρίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο. Βοηθοῦν τοὺς ἡλικιωμένους. Προσέφεραν εἰς 4 πτωχοὺς 8 ψωμιά καὶ 20 πορτοκάλια, εἰς 6 πτωχὰς οἰκογενεὰς δέματα με τρόφιμα καὶ φρούτα, εἰς 3 πτωχὰς οἰκογενεὰς 120 δρχ. καὶ 10 δέματα εἰς 3 πτωχὰς οἰκογενεὰς καὶ 7 πτωχοὺς μαθητὰς. Ὁργάνωσαν ἐορτὴν.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Σιδηροπόλεως, Κ. Νευροκοπίου φυτεύουν δένδρα.

Juniors of Elem. School Sideroneron, planting trees.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Καρυῆς Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κήπο, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφύτευσαν ἀρκετὰ δενδρύλλια. Προσφέρουν τὸ πρόγευμα καὶ τὸ μεσημερινὸ γεῦμα εἰς πτωχὴν συμμαθητρίαν των. Μετὰ τὰ χρήματα, ποὺ ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα, ἀγόρασαν ἓνα μουσαμὶ διὰ τὸ Γραφεῖον τοῦ Σχολείου των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ 8ου Δημ. Σχολείου Χίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Φαρακλάτων Κεφαλληνίας ἐφρόντισαν διὰ τὴν καθαριότητα καὶ ἐπισκευὴν τοῦ διδαστηρίου των. Ἐχουν μα-

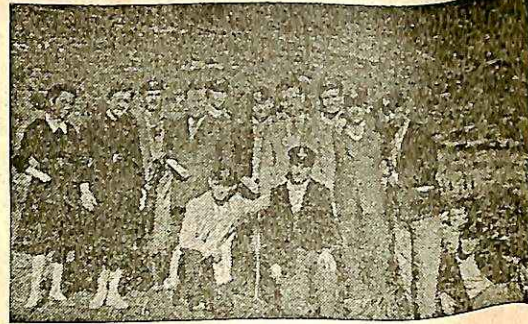

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Α' Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς φυτεύουν ἄνθη.

Juniors of 1st Elem. School Kessariani planting flowers.

θητικὸ κουρεῖο. Ἀγόρασαν κουλούρια διὰ τοὺς τροφίμους τοῦ Ὀρφανοτροφείου Ἀργοστολίου «Σωτήρ». Ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους, ποὺ ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Συνέκέντρωσαν 85 ἀγὰ καὶ τὰ προσέφεραν εἰς τὸ Γηροκομεῖον Ἀργοστολίου. Ἐφύτευσαν σπόρους ὁπωροφόρων δένδρων. Παρακολούθησαν μαθήματα Α' Βοηθειῶν. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Πουλῶπων Κεφαλληνίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Διένειμαν 800 δενδρύλλια ἀμυγδαλέας μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος. Ἐνήργησαν ἔρανον διὰ τὸ ἀγάλμα τῆς μητέρας. Ἐπεσκέυασαν τμήμα τῆς κοινοτικῆς ὁδοῦ. Ἀσχοῦνται εἰς τὰς πρώτας βοηθείας καὶ τῆς διασώσεως τῶν πνιγμένων. Προσφέρουν διαφόρους ὀπηρεσίας εἰς τὴν κοινότητα.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Γυμνασίου Αστακοῦ εἰς τὴν ἀναδάσωσιν.

Juniors of Secondary school Astacos, working for the reafforestation.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Πανορμητίου Γυμνασίου Σύμης περιποιοῦν τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐφύτευσαν. Ὁργάνωσαν λαχειοφόρον ἀγορὰν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μαθητῶν. Φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Παρακολούθησαν διαλέξεις. Ἐφύτευσαν περὶ τὰ 270 δένδρα εἰς διαφόρους τοποθεσίας τῆς νήσου. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖον.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Νυδρίου Λευκάδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς. Προσέφεραν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Γεν. Νοσοκομείου Λευκάδος πορτοκάλια. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐχουν σχολικὸ φαρμακεῖο.

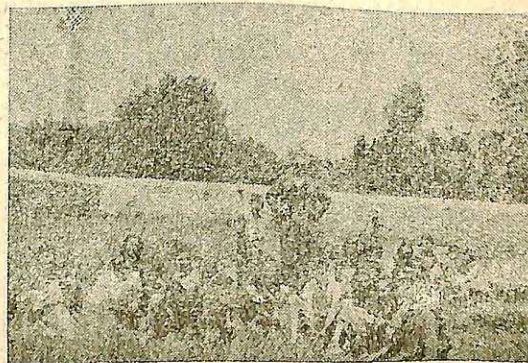
Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Νεοχωρίου Λευκάδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο, εἰς τὸν ὁποῖον μετέφεραν 25 κυθ. χῶμα καὶ ἐδημιούργησαν φυτῶν ἀμυγδαλῶν καὶ ἄλλων ὁπωροφόρων. Ἐχουν μαθητικὸ κουρεῖο καὶ σχολ. φαρμακεῖο. Ἐφύτευσαν πεῦκα, κυπαρίσσια καὶ ἀμυγδαλιές. Ἐμβολιάζουν ἄγρια δένδρα. Ἰσοπέδωσαν τὸ προαύλιο τοῦ σχολείου των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Α' Δημ. Σχολείου Αιγίνης βοηθοῦν τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς συμμαθητὰς των, παρακολουθοῦν διαλέξεις. Ἐστεῖλαν 650 δρχ. ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Βόλου. Ἐβοήθησαν πολλὰς πτωχὰς οἰκογενεὰς τῆς νήσου καὶ ἔντυσαν πτωχοὺς μαθητὰς. Προσέφεραν φρούτα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ἀσύλου «Ἅγιος Διονύσιος».

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Βισαράδικων Κυθήρων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο. Ἀσχοῦνται εἰς τὰς πρώτας βοηθείας. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφύτευσαν δενδρύλλια εἰς τὴν ὁδὸν πλησίον τοῦ Σχολείου των. Ἐχουν σχολ. ταμεῖον.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Παραλίας Ἀκράτας ποτίζουν τὰ ἄνθη τοῦ κήπου των.

Juniors of Elem. School Paralia, Acrata watering their school garden.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Πεταλίας Κερκύρας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἐβοήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ κοινοτικοῦ δρόμου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀγ. Θεοδώρων Κερκύρας διέθεσαν 125 δρχ. ὑπὲρ τῶν ἀπόρων σεισμοπλήκτων μαθητῶν Βόλου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Περουλᾶδων Κερκύρας ἀλληλογραφοῦν με Ἐρυθροσταυρίτας Σχολείων Μακεδονίας, Κρήτης, Ρόδου, Ἡπείρου, Στερεᾶς Ἑλλάδος, Θράκης καὶ Πελοποννήσου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Γαλησσᾶς Σύρου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφύτευσαν εἰς τὸ προαύλιο τοῦ Σχολείου των 21 δενδρύλλια πεύκης, ἀκασκίας καὶ πασχαλιάς. Ἐδημιούργησαν σπορεῖον χαρουπιῶν. Βοηθοῦν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ συσσιτίου εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς. Ὁργάνωσαν ἐορτὰς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Πλατρεϊθιάς Ἰθάκης ἐβοήθησαν τοὺς σεισμοπλήκτους Βόλου καὶ τοὺς τυφλοὺς. Μετὰ τὰ χρήματα, ποὺ ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα, ἀγόρασαν τρόφιμα διὰ τὰς πτωχὰς οἰκογενεὰς. Ἐχουν μαθητικὸ ταμεῖον διὰ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Πύργου Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐφύτευσαν ἄνθη εἰς γλάστρας. Ἐβοήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν δεξαμενῆς τοῦ χωρίου. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς των με γραφικὴν ὕλην. Προσέφεραν τρόφιμα εἰς πτωχοὺς, ἔστειλαν δέμα

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Δεσφίνης καταστρέφουν τὰς κάμπιες τῶν πεύκων.

Juniors of Elem. School Desphini, destroying the caterpillars of the pine trees.

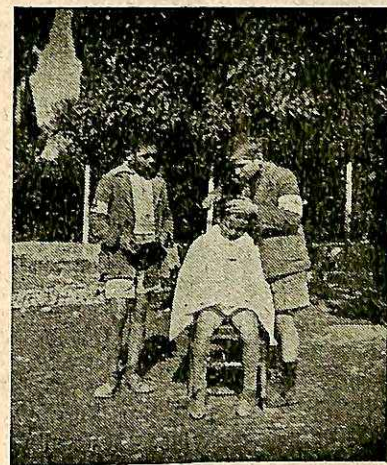
με ἱματισμόν εἰς πτωχὴν συμμαθητρίαν των νοσηλευμένην εἰς Νοσοκομεῖον. Βοηθοῦν τοὺς μικροὺς μαθητὰς εἰς τὰ μαθήματα. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο. Ἀλληλογραφοῦν με Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων Σχολείων.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Κανδύλλας Λευκάδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Χορτάων Λευκάδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς. Ἀλληλογραφοῦν με Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων Σχολείων.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Β' Δημοτ. Σχολείου Ληξουρίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀγ. Εὐφημίας Κεφαλληνίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο καὶ σχολ. ταμεῖον. Ἀναλαμβάνουν διάφορα μικροῦς τοῦ σχολείου των. Μετὰ τὰ χρήματα, ποὺ ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα, ἀγόρασαν δῶρα καὶ ἐπέστειλαν τὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρον. Ἀγόρασαν τραπεζομάνηλο διὰ τὸ τραπέζι τοῦ Γραφείου

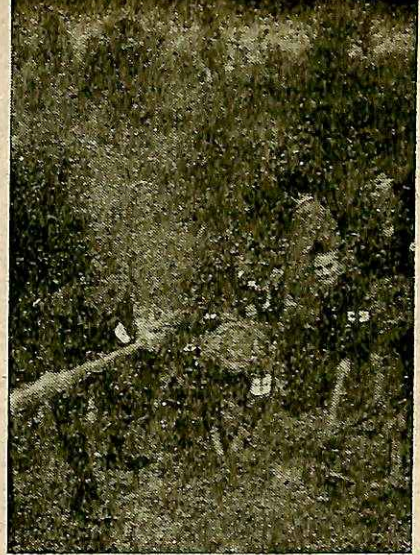
Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Τεμένης κουρεύουν τοὺς συμμαθητὰς των.

Juniors of Elem. School Temeni, cutting the hair of their schoolmates.

τῆς τάξεώς των. Βοηθοῦν τὰς γραίας εἰς τὴν μεταφορὰν ὕδατος.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Γυμνασίου Κερασιῶν Κεφαλληνίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς. Ἐπεσκέψαν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα ἀρρώστους συμμαθητὰς των καὶ προσέφεραν εἰς αὐτοὺς γλυκὰ καὶ πορτοκάλια. Ἐπίσης ἀπέστειλαν εἰς πτωχὸν ἄρρωστον συμμαθητὴν των νοσηλευόμενον εἰς Νοσοκομεῖον δέμα με ἱματισμόν, ὑπόδημα καὶ γλυκὰ. Ὁργάνωσαν ἐορτὴν. Ἐπεσκέψαν τὸ Γηροκομεῖον καὶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Ἀργοστολίου ὅπου διένειμαν εἰς τοὺς τροφίμους αὐτῶν δέματα με διάφορα χρήσιμα εἶδη καὶ φρούτα καὶ ἐψυχαγόησαν αὐτοὺς. Ἐχουν σχολ. ταμεῖο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πληρώνουν 100 δρχ. τὸν μῆνα δι' ἄπορον συμμαθητὴν των εἰς τὸ Ὀικοτροφεῖον τοῦ Γυμνασίου των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Παχιδῆς Ράχης Αιγίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Τσιγγαρίου Παρμυθιάς διορθοῦν κεντρικὸν δρόμον τοῦ χωρίου. Juniors of Elem. Tsigarion, Epirus repairing the central street.

των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα καθὼς καὶ τοὺς μαθητὰς τῶν μικροτέρων τάξεων. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς συμμαθητὰς των. Βοηθοῦν τοὺς ἀρρώστους συχωριανούς των εἰς διαφόρους ἐργασίας.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Φαλατᾶδων Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχουν δημιουργήσει φυτῶν δασικῶν καὶ ὁπωροφόρων δένδρων πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου. Μετέφεραν ἄμμιον διὰ τὴν ἐπίστρωσιν ἐκ τοιμέντου δύο προαυλίων.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολείου Μελάνων Νάξου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐβοήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν ἀμαξίτης ὁδοῦ. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο καὶ φυτῶν ἀμυγδαλέων καὶ χαρουπιῶν. Ἐφύτευσαν περὶ τὰ 75 δένδρα. Κατεσκεύασαν μικρὸν γυμναστήριον. Ἐχουν σχολ. φαρμακεῖο. Βοηθοῦν τοὺς ἀπόρους συμμαθητὰς των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Ιου Δημ. Σχολείου Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ ἱεροῦ ἁλσους τοῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου. Ἀλληλογραφοῦν με Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων Σχολείων, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἀνταλλάσσουν μικρὰς ποσότητας γεωργικῶν προϊόντων. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐδημιούργησαν φυτῶν καλλιπωστικῶν καὶ δασικῶν δένδρων. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς με γραφικὴν ὕλην, ἱματισμόν καὶ ὑπόδημα καὶ τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα.

Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημ. Σχολ. Πλατάνου Σάμου βοηθοῦν εἰς τὸ κτίσιμο τῶν ἀφαιρηθέντων τοῦ Σχολείου.

Juniors of Elem. School Platanos, Samos helping in the reconstruction of their school.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΥΓΕΙΑ

Ο πλέον συνηθισμένος χαιρετισμός μεταξύ δύο γνωστών, όταν συναντώνται, είναι: «Γεια σου» ή «γεια χαρά». Εύχονται ο ένας στον άλλον υγεία ή υγεία και χαρά, τις δυο καλύτερες δηλαδή εύχές, που έχει να δώσει ένας άνθρωπος στον άλλον. 'Αλλά και όταν ρωτούμε τους γνωστούς μας: «τί κάνετε; πώς είσθε;» ή ερώτησις άφορα την υγεία. Τί εννοούμε, λοιπόν, όταν λέμε υγεία, και τί άπιπροσωπεύει ή τόσο συνηθισμένη αυτή λέξις; Πρίν δώσωμε τον όρισμόν της υγείας είναι άπαραίτητο να εξηγήσωμε τί είναι ο άνθρωπινος οργανισμός.

Μπορούμε να παρομοιάσωμε τον οργανισμόν μας με μία πολυσύνθετη μηχανή, που εργάζεται διαρκώς, και που στην σύνθεσί του, στην λειτουργία του και στις λεπτομέρειες άκόμα, είναι μία μηχανή, που όσο την εξετάζει κανείς και την μελετά τόσο περισσότερο μένει έκστατικός μπροστά στο υπέροχο αυτό δημιούργημα του Θεού. Και έπως μία οποιαδήποτε μηχανή για να έκτελεση τον προορισμόν της πρέπει να είναι άκέραια τα διάφορα τμήματά της, και να έχουν την κατάλληλη διάταξι και προσαρμογή, κατά τον ίδιον τρόπον και ο οργανισμός μας για να λειτουργή καλά πρέπει να είναι γερά όλα τα όργανά του και όλες οι λειτουργίες να γίνονται κανονικά. Δυνάμεθα, λοιπόν, με λίγα λόγια, να πούμε ότι, υγεία είναι ή κανονική λειτουργία του οργανισμού μας.

Ζωή χωρίς υγεία είναι μηδέν. Τί τα θέλομε τα πλούτη και τη δόξα και γενικώς όλα τα υλικά άγαθα όταν λείπη το διαμάντι της ζωής, ή υγεία; Για να το νιώσωμε αυτό άς σκεφτούμε για μία στιγμή έναν άνθρωπο, που είναι άρρωστος και υποφέρει, χωρίς μάλιστα έλπίδα να γίνει καλά. Σε τί θα του χρησιμεύσουν, άν του δώσωμε όλα τα πλούτη και τα άγαθα του κόσμου; 'Αλλά το μεγάλο αυτό άγαθό της υγείας σε κάθε στιγμή κινδυνεύει ο άνθρωπος να το χάση και συχνά κατά τρόπον άνεπανόρθωτο. Οι άνθρωποι έγνωρίζον πάντοτε την άξία της υγείας. Ο μέγας γιατρός της άρ-

χαίας έποχής, ο πατέρας της Ιατρικής, έπως τον λέμε, ο Ιπποκράτης, έλεγε ότι: «Δέν υπάρχει στή ζωή του ανθρώπου τίποτε καλύτερο από την υγεία». Ο δέ Πλάτων έρωτούσε: «Ποιό άγαθό είναι στους ανθρώπους μεγαλύτερο από την υγεία;». Οι άρχαιοι δέ πρόγονοι, σύμφωνα με την άρχή τους να θεοποιούν όσα θεωρούσαν πολύτιμα, είχαν θεοποιήσει και την υγεία, και άλλοι την ήθελαν θυγατέρα του άρχαίου γιατρού Άσκληπιού και άλλοι του Άπόλλωνος.

Πρός τιμήν της είχαν άνεγείρει πολλά άγάλματα και στή λατρεία της θεάς υγείας είχαν άφιέρωσει ωραίους ναούς. Όλα αυτά άποδεικνύουν ότι οι άρχαιοι μας πρόγονοι, περισσότερο από όλους τους άλλους λαούς, έτίμησαν και έλάτρευσαν την 'Υγείαν. Όλοι οι φιλόσοφοι και οι ποιητάι της έποχής εκείνης, την είχαν κατά πολλούς τρόπους έξυμνήσει, γιατί όλοι άνεγνώριζαν ότι χωρίς υγεία καμμία ανθρώπινη εύτυχία δέν ήταν δυνατή.

Μία λοιπόν, που γνωρίζομε την άξία του θησαυρού αυτού άς τον διατηρήσωμε δσον δυνάμεθα, από τους έχθρούς του.

Οι μεγαλύτεροι έχθροί της υγείας είναι οι άρρώστειες.

Ν. ΒΡΕΝΤΖΟΣ

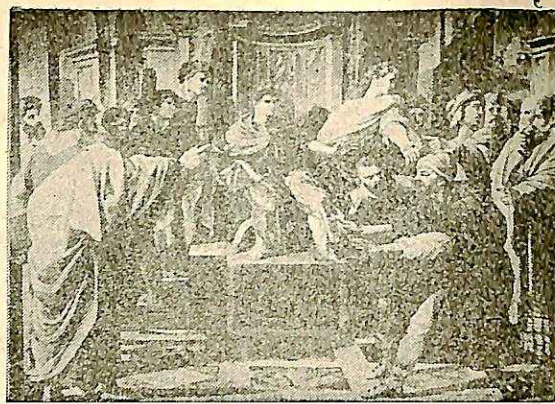
Βον Διμ. Σχολ. 'Ηρακλείου Κρήτης

Η χωριατοπούλα

Σκίτσο του μαθητού

ΣΠ. ΠΑΠΑΞΕΝΟΥ, Γυμν. 'Αμφιλοχίας

Ο Άπόστολος Παύλος διδάσκων τον Χριστιανισμόν εις την Πάφον

Η ΚΥΠΡΟΣ ΜΑΣ

Κύπρος μας, άκόμη τόσους αιώνες, τα βαριά δεσμά της σκλαβιάς σε πληγώνουν. Τα παιδιά σου άγωνίζονται σκληρά για να σε κάνουν ν' ανασάνης τον άέρα της λευτεριάς, στην θερμή άγκαλιά της δοξασμένης σου μάνας. Η λεβέντικη κορμωσιά σου, δέν χάλασε στίς τόσες σου συμφορές.

Είμαστε δέβαιοι ότι γρήγορα θα έλθη ή ήμέρα, που θα κυματίζει και σε σε έλευθέρα ή γαλανόλευκη και θα αναπνέης και σύ τον έλεύθερο άέρα.

ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ

Β' Διμ. Σχολ. Κηφισιάς

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Μέσα από τα βραχώδη και άπότομα βουνά της 'Ηπείρου, που ξεφυτρώνουν από τόσα ποτάμια, ξεφυτρώνει και ο φιδωτός ο 'Αραχθος μέσα από τις άπότομες χαράδρες του «Περιοστεριού».

Τα γάργαρα νερά του κυλώντας με δύναμι, άνοιξαν άπότομες χαράδρες έως να φθάσουν εις τον Άμβρακικόν κόλπον. Ρυάκια μικρά και μεγάλα χύνουν τα νερά τους μέσα σ' αυτόν και έτσι τα κρυστάλλινα νερά του πληθαίνουν.

Ο 'Αραχθος είναι ποτάμι καταπράσινο. Παίρνει το χρώμα από τα πυκνά φυλλώματα των πλατάνων, που στα νερά του καθρεφτίζουν τα πλατιά φύλλα τους. Σπιτάκια έδω και κεί εις την όχθη του ποταμού δίνουν παρηγοριά εις το ρεύμα του ποταμού, που τρέχει βιαστικά. Γυναίκες λευκαίνουν με τον κόπανο τα χιονόλευκα πανιά τους και ο 'Αραχθος, άλλοτε ήρεμος, πλατύνει και άλλοτε θυμωμένος με άφρους στο στόμα για τις πέτρες, που του κόβουν τη γραμμή. Πάντα κυλάει καταπράσινος, άλλοτε χάνεται μυ-

στικά, σαν παιδάκι, που παίζει κυνηγητό. Και άλλοτε ξαναφαίνεται ξαφνικά εκεί που δέν τον περιμένεις, έως ότου φτάσει στη θάλασσα, όπου χάνεται μέσα στην άπεραντοσύνη της.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΟΥΛΑΣ
Γυμν. 'Αγώντων

ΤΟ ΔΕΝΔΡΑΚΙ

Δενδράκι φύτεψα στή γή μικρό κυπαρισένιο και τουρριξα άπ' την πηγή νεράκι κρυσταλλένιο. Θά το κλαδέω ταχτικά συχνά θα το σκαλίζω θα το προσέχω στοργικά για τουτό θα φροντίζω. Κι όταν μεγάλο το δενδρι θα γίνη και καρπίσει αυτός που τδσπειρε θάρρη τους κόπους να θερίση.

ΑΛΕΞ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ

Διμ. Σχολ. Χρυσουπόλεως

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΜΟΥ ΣΤΗ ΣΕΡΙΦΟ

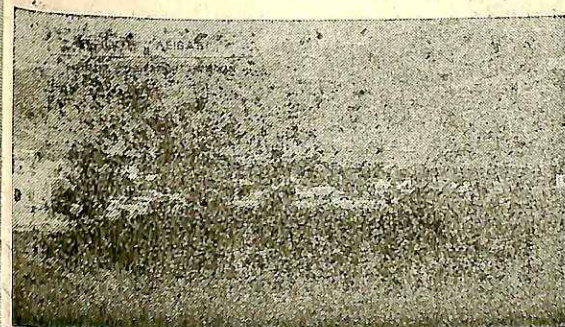
Ένα καλοκαιρινό πρωινό, ξεκινήσαμε κατά της 9 ή ώρα από τον Πειραιά για το νησάκι μας.

Το ταξίδι ήταν εύχάριστο. Η θάλασσα καθρέφτης. 'Υστερα από όκτω ώρες ταξίδι εις το Αιγαίον Πέλαγος, φάνηκε ένας άχνος σκοτεινός όγκος.

Σε λίγο διακρίναμε καθαρά τ' άκρογιάλια, που ήσυχα τα φιλεί το κύμα, τα κάτασπρα σπιτάκια του, πάνω σ' άπόκρημνους βράχους, που μοιάζουν σαν χιονισμένα βουνά, το φιδωτό δρόμο, που ένώνει το «Λειβάδι» — έπίνειον με την «χώρα» πρωτεύουσα — 'Α! το ωραίο νησάκι, με τον ωραίο καταπράσινο έστω και μικρό κάμπο του και την κατάξανθη άμμουδιά, που στεφανώνει το φυσικό και άσφαλές λιμανάκι με τα γαλάζια νερά του.

Βαρκόκκια άμέτρητα έρχονται να υποδεχθούν και να καλοσωρίσουν τους έπιβάτας και να τους βγάλουν στη σκόλα του νησιού. Άμέτρητα, κατόπιν μουλάρáκια, (το μόνο με-

ΣΕΡΙΦΟΣ

ταφορικό μέσο) με τους άγωγιάτες περιμένουν να μεταφέρουν τους έπιβάτας στα διάφορα χωριά.

Και να μιá σειρά, ένα καρabanί από αυτά ξεκινούν άνεβαίνοντας τον φιδωτό δρόμο και άφίνοντας κάτω τον καταπράσινο κάμπο της Σεριφου από Ιτιές, λεμονιές, άμπέλια 'Η Σέριφος είναι ένα ωραίο νησάκι, όπως όλα τα 'Ελληνικά νησιά, και άξίζει να το γνωρίση κανείς.

ΡΟΥΛΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
Διμ. 'Εμπορική Σχολή Πειραιώς

ΡΗΤΟΝ

Με τίς λέξεις αυτές παίρνοντας μόνο την πρώτη συλλαβή έκάστης κάμετε ένα ρητό.

— κίβδηλος — γλύπτης — δντος — δένδρον — παλαιός — δος — τρίβολος — ούδεις. —

Κ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗΣ
Γυμν. Καρπάθου

ΛΕΙΓΡΙΦΟΣ

Είμαι νησος του Αιγαίου μα άν ένα (α) μου προσθέσης εύθως άμέσως δυστυχή άνθρωπο θα καλέσης.

ΓΕΩΡΓ. ΔΡΥΜΟΝΙΤΗΣ
Γυμν. Πόρου

ΣΚΑΛΑ

- 1) Α — — — — — Σ
- 2) Τ — — — — — Σ
- 3) Ε — — — — — Σ
- 4) Δ — — — — — Σ
- 5) Θ — — — — — Σ
- 6) Α — — — — — Σ
- 7) Ο — — — — — Σ
- 8) Ω Σ

- 1) 'Αρχαίος Μαθηματ.
- 2) Πόλις 'Αρκαδίας.
- 3) Ποταμός Πελοποννήσου.
- 4) 'Ηρωσ του 1821.
- 5) Νήσος του Βορείου Αιγαίου.
- 6) 'Όρος της Μακεδονίας.
- 7) Αίσθητήριο όργανον.
- 8) Σύνδεσμος ειδικός.

Ν. Π. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ
Γυμν. Νεμέας

ΑΙΝΙΓΜΑ

Νησος της Δωδεκανήσου είμαι, άν με άποκεφαλίσης και τον τόνο κατεβάσης εις τους δρόμους θα με ίδης.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ
Δ' Διμ. Σχολ. Νεαπόλεως Θεσ/νίκης

ΕΠΤΑΝΗΣΑ

Κοντά στα πανέμορφα νησάκια της ώραιάς μας 'Ελλάδος, προβάλλουν τα έπτά διαμάντια σ' ένα άπομερο μέρος, που λέγονται 'Επτά-

Λαυκάς: Μαδουρή.

νησα. Μικρά στο μέγεθος μα μεγάλα στην όμορφιά, σου δίνουν την εικόνα πώς βρίσκεσαι μέσα σε ξεχωριστό για το καθένα άνοιξιάντικο και παραμυθένιο κήπο, με χίλιες χάρες κι όμορφιές.

Τα γαλάζια ήρεμα και άφρόπλαστα κύματα του 'Ιονίου τα χαϊδεύουν κάθε πρωί, που τα λούζει, ο ήλιος και το βράδυ το φώς του φεγγαριού.

Η μυρωδιά της θάλασσας κι ή εύωδιά των γιασεμιών σμίγουν σε πανώρια άρμονία και σκορπίζουν παντού όμορφιές και αίσιοδοξία.

Οι γλάροι πετούν, όλο πετούν και τα δελφίνια, άκούραστα πάντα διασχίζουν τα νερά του 'Ιονίου.

Έπτά νησιά, έπτά θαύματα. Είναι τα χιλοτραγουδισμένα νησιά της 'Ελλάδος μας. Είναι τα νησιά, που είναι και θα είναι υπερέφανα γιατί έβγαλαν παλληκάρια, ποιητάς, και ζωγράφους δοξασμένους.

Πώς λοιπόν να μην άγαπούμε τα κρινένια αυτά νησάκια, που μάς χαρίζουν τόσες και τόσες όμορφιές;

ΣΚΑΛΑ

1. Σ — — — — —
2. Τ — — — — —
3. Α — — — — —
4. Υ — — — — —
5. Ρ — — — — —
6. Ο — — — — —
1. 'Αρχαία πόλις της 'Αριανής
2. 'Όρος της Τουρκίας
3. Νήσος του Αιγαίου
4. Μέρος του σπιτιού
5. Ντυμένα με κουρέλια
6. 'Όνομα άρχηγού Δυτικής 'Εκκλησίας.

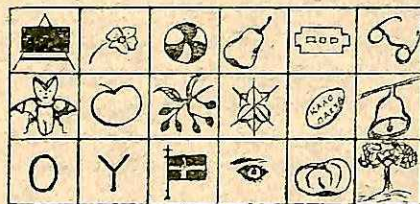
ΣΤΑΥΡΟΣ Ε. ΚΟΚΚΟΡΗΣ
Γυμν. 'Υδρας

ΣΚΑΛΑ

1. Α — — — — — Σ
2. Α — — — — — Σ
3. Α — — — — — Σ
4. Α — — — — — Σ
5. Α — — — — — Σ
6. Α — — — — — Σ

1. Όνομάζεται ή θάλασσα
2. Θεός των αρχαίων Έλλήνων
3. Ζών
4. Αίρετικός
5. Μία από τας τρεις μοίρας
6. Τραγικός ποιητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ
Γυμν. Τεγέας

Εάν εϋρετε σωστήν την όνομασίαν των άνω εικόνων και τοποθετήσετε κατά σειράν το άρχικό γράμμα της κάθε μίας, θα σχηματισθή μία ιστορική φράσις.

Ε. ΓΟΥΛΑ
Δημ. Σχολ. Πετριτσίου

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

- Μπέτυ, Ρίτσα, ποιά τὸ πήρεῖ
- Παῖδ μαμά;
- Μὰ σὰς τὸ εἶπα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΟΥΔΑΣ
Ράλλειον Γυμν. Πειραιῶς

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

Μὲ τὰ άρχικά τῶν κάτωθι λέξεων νὰ σχηματισθῇ τὸ όνομα ενός μεγάλου άρχαίου Έλληнос πολιτικοῦ.
1) Χρονικὸν διάστημα. 2) Κράτος τῆς Εὐρώπης. 3) Κακοντυμένος. 4) Λαὸς τῆς Άρχαίας Ελλάδος. 5) Βρύση (άρχαία). 6) Ίσχυρὸν ζῶν. 7) Ρόκα (όμηρ. διαλ. 8) Έρπετόν.

ΛΟΥΛΑ ΚΟΤΣΟΒΟΛΗ
Β' Γυμν. Θηλ. Πατρῶν

ΑΙΝΙΓΜΑ

Άνοιξε τὸ παράθυρο ἂν θές νὰ μάς γνωρίσης. Έν τούτοις όμως πρόσεχε νὰ μὴν κρυολογήσης. Τί εἶναι;

ΚΩΝ. ΜΙΧ. ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Γυμν. Πόρου

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πότε ἔγινεν ἡ μάχη τῆς Ίσσοῦ καὶ πότε τῆς Χαλκωνείας;
2. Ποῦ καὶ σπουδαιότεραι ἀσθέ- ται ἀπὸ τὸν ἄρχισεν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσσοῦ καὶ πότε κατεστράφη;

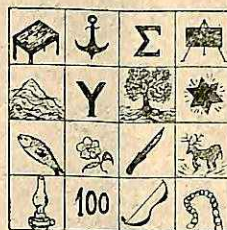
4. Πότε καὶ ποῦ ἐγεννήθη ὁ Πυθαγόρας;

ΔΗΜ. ΚΑΡΠΟΥΖΗΣ
Α' Γυμν. Άρρ. Άθηνῶν

ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΙΑ ;

1. Οἱ μούσες ἦσαν 9, 12 ἢ 6;
2. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Σουηδίας εἶναι ἡ Χάγη, ἡ Στοκχόλμη ἢ τὸ Όσλο;
3. Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς εἶναι ὁ Κόγγος, ὁ Ζαμβέζης ἢ ὁ Νεῖλος;
4. Ἡ μεγαλύτερα εἰς ἑκτασιν νήσος εἶναι ἡ Μαδαγασκάρη, ἡ Βόρνεο ἢ ἡ Γροιλανδία;
5. Ὁ Γκράχαμ Μπέλ ἀνεκάλυψε τὸ τηλέφωνο, τὸν ἀσύρματο ἢ τὸν τηλεγράφο;
6. Τὸν Χριστιανισμό ἐκήρυξεν στὴν Κύπρῳ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ὁ Βαρνάβας ἢ ὁ Φίλιππος;

Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
26ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ. Άθηνῶν

Εάν εϋρητε σωστήν την όνομασίαν των άνωθι εικόνων και τοποθετήσετε κατά σειράν το άρχικό γράμμα της όνομασίας της κάθε εικόνος, θα εϋρητε ένα άρχαίον ρητόν.

ΙΩΑΝΝ. ΚΟΥΚΟΥΡΑΚΗΣ
Γυμν. Άγ. Νικολάου Κρήτης

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εἶμαι χώρα τῆς Ἀσίας ἂν μὲ ἀποκεφαλίσης τῆς άρχαίας γλώσσης, ἓνα σύνδεσμο θὰ συναντήσης.

ΕΥΔΟΚΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
Γυμν. Τραγίας - Νέστος

ΣΚΑΛΑ

1. Θ — Σ
2. Θ — Σ
3. Θ — Σ
4. Θ — Σ
5. Θ — Σ
6. Θ — Σ
7. Θ — Σ
8. Θ — Σ

1. Ζῶν σαρκοβόρον
2. Όσία τῆς Αἰγύπτου

3. Εἰς ἐκ τῶν 7 σοφῶν
4. Αἰγύπτιος πλοηγός
5. Ἡγεμὼν ἐπειῶν Ἡσιδός
6. Έγγονος τοῦ Ἰαπετοῦ
7. Σοφιστῆς Παφλαγῶν
8. Μαθητῆς τοῦ Ἀριστοτέλους

Γ. ΚΟΡΡΕΣ
Γυμν. Πειραμ. Σχολ. Άθηνῶν

ΣΚΑΛΑ

- 1) Σ
- 2) Σ
- 3) Σ
- 4) Σ
- 5) Σ
- 6) Σ
- 7) Σ

- 1) Εἰς τῶν 7 σοφῶν τῆς Ελλάδος.
- 2) Πόλις τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.
- 3) Νῆσος εἰς πὴν ὁποίαν ἔγινε ναυμαχία.
- 4) Ἀκρωτήριον τῆς Κρήτης.
- 5) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας.
- 6) Πόλις τῆς Σικελίας.
- 7) Κόλπος τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου.

ΜΙΧ. ΔΟΡΚΟΦΙΚΗΣ
Δ' τάξ. Γυμν. Άρρ. Καλαμών

ΑΙΝΙΓΜΑ

Πρόθεσι μὲ νησι ἐνώνω καὶ ἀρχαίό σοφὸ εὐθύς σοῦ φανερώνω.

ΙΩΑΝΝ. ΔΡΟΜΑΖΟΣ
Στ' τάξ. Γυμν. Γαλαξειδίου

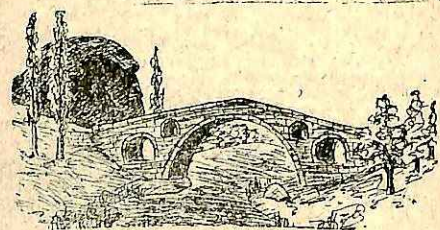
ΑΙΝΙΓΜΑ

Στραβοδίβολη εἶναι ἡ μάνα καὶ πλατεῖα ἡ θυγατέρα, ὁμορφὴ ἡ κόρη καὶ δοιμοναριὸ τὰ ἐγγόνια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΑΚΟΣ
Δ' τάξ. Α' Γυμν. Άρρ. Άθηνῶν

Ἦξερε τὸ ποῖο σπουδαῖο Καθηγητῆς : Ξέρεις τίποτε ἐσὺ παιδί μου γιὰ τοὺς άρχαίους βασιλεῖς τῆς Κρήτης;
Μαθήτρια : Ξέρω κύριε, ὅτι ἔχουν πεθάνει ὅλοι!...

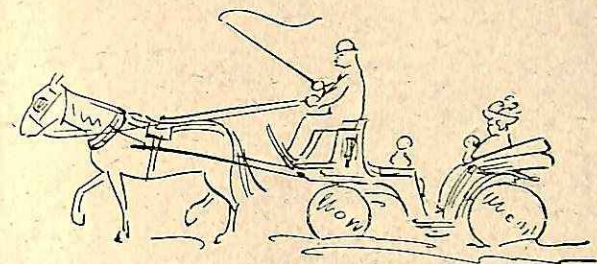
Β. ΔΙΑΜΑΝΘΗ
Γ' Δημ. Σχ. Κορίνθου

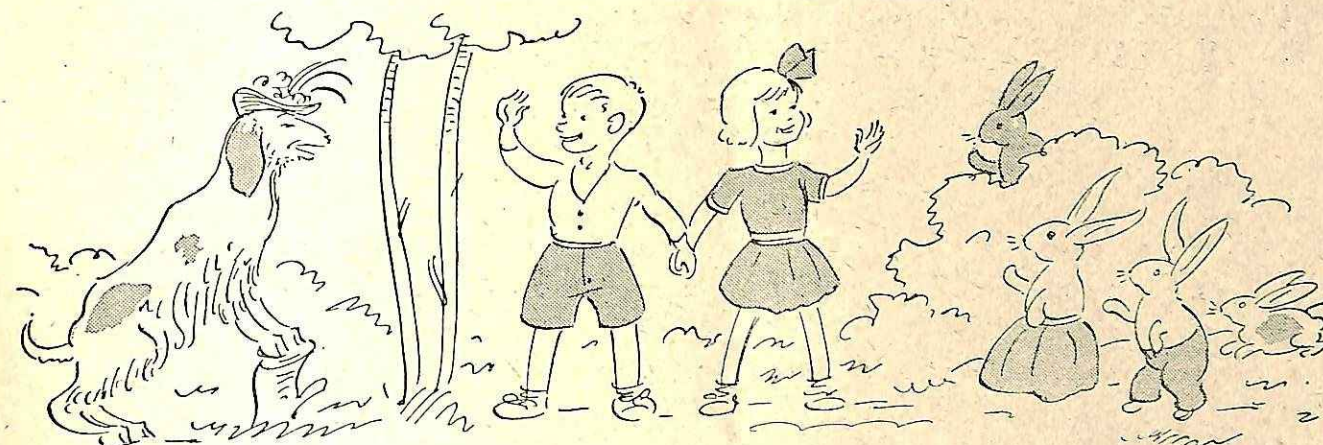
«Μαύρη Πέτρα»
Κ. Ἀράτος, Ἱεροῦ. Βελλῆς

ΑΝΟΙΞΙ!

Υπό ΑΝ. ΒΩ.

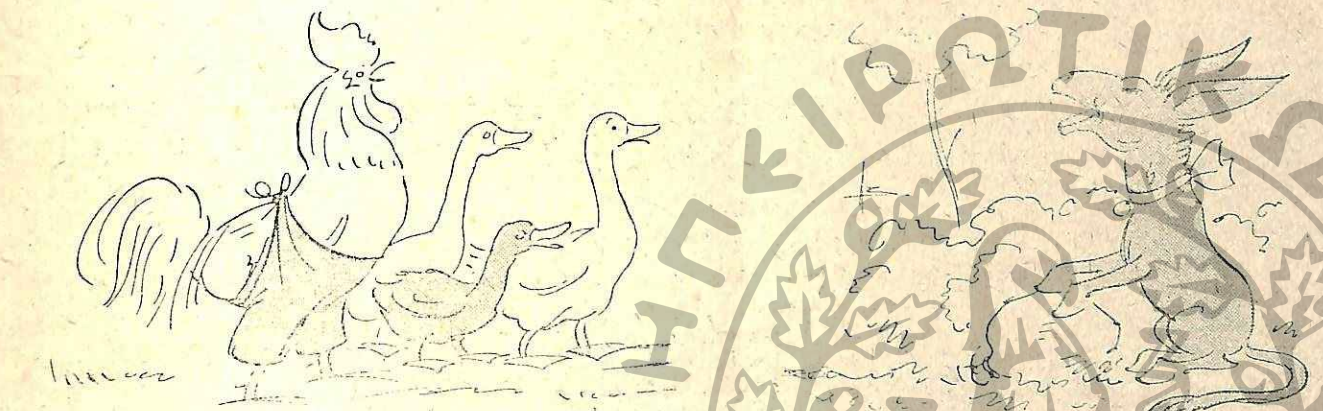

Άνοιξι! Όλα χαίρονται, γιορτάζουνε, γελᾶνε, καὶ τὰ παιδιὰ μὲ τὴ μαμά στὴν ἐξοχούλα πάνε.
Σ' ἓνα ἄμαξάκι μπήκανε, ἀπ' τὰ παλὰ ἐκεῖνα, ποὺ τέτοια μείναι τῶρα πιά δυὸ τρία στὴν Ἀθήνα, πῆγαν στὸν κήπο τοῦ παπποῦ, κ' ἐκεῖ μέσ' τὰ λουλούδια ὅλη τὴ μέρα πέρασαν μὲ γέλια καὶ τραγούδια!

Πίσω ἀπὸ δυὸ δειντράκια
«καλημέρα σας, παιδάκια»
μὲ χαμόγελο καὶ γλύκα
ξεφωνᾶ ἡ μαντὰμ Κατσίκα.

«Γεῖά σας, καλῶς ὠρίσατε», φωνάζουνε μὲ γέλια
καμπόσα νοστιμούλικά καὶ παχουλὰ κουνέλια,
ἄσπρα καὶ μαύρα καὶ σταχτιά,
καὶ στὰ παιδάκια κάνουνε σινιάλα μὲ τ' αὐτιά!

«Γεῖά σας», τοὺς λένε παρακεῖ τρεῖς πάπιες, δυὸ χηνούλες
κι ὁ μπαρμπά - Βραχνοκόκορας μὲ τέσσερις κοτούλες,
«καλῶς μάς ἦρθατε, παιδιὰ», μέσ' ἀπὸ τὰ λουλούδια
καὶ τ' ἀηδονάκια ξεφωνοῦν κι ἀρχίζουν τὰ τραγούδια!

Κι ὁ γαῖδαρέλος τότε εὐθύς, ποὺ ἔτρωγε στὸ φόντο,
τὸ φαγητό του παρατᾶ
καὶ μ' ὀγκανίσματα συρτὰ
ἀρχίζει ἓνα γλυκύτατο νὰ τοὺς κρατᾶ σιγκόντο!

Κι' ἔτσι καταχαρούμενα ἡ Πίτσα μὲ τὸν Τάκη,
ἀφοῦ ὅλη-μέρα παίξανε
καὶ γέλασαν καὶ τρέξανε,
ἀργὰ πρὸς τὸ βραδάκι
εὐχαριστήσαν τὸν παπποῦ τὸ χέρι του φιλώντας
καὶ γύρισαν μὲ τὴ μαμά στὸ σπίτι τραγουδώντας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Στίχοι
ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μέτρια.

Μο. σχο. βο. λᾱ. νε γύ. - ρω μας στους κάμ. πους
Λάμ. πουν στο φῶς οἱ ἔκ. - κλη. σιές, λευ. κές λαμ.

τὰ λου. λού. - δια τὰ δέν. τρα πρα. σι. νί. - σα.
πά. δεσ καῖ. - νε στήν ἄ. νοι. ξιά. τι. - κη δρα.

- νε, γλυ. κό. λα. λα τρα. γού. δια στή. νουν στὰ δέν. τρα τὰ που.
δυὰ κί. ὁ. λων τὰ χεί. λη λέ. - νε "Χρι. στὸς Ἄ. νέ. στη εὐ. ω.

λιά,
διά,
ἄν. δι. σε πάλι. πασ. χα. λιά. Λαμ.
σκορ. πά. ει τὸ λι. δά. - νι Λαμ.

πρή. γιορ. τή με. γά. λη, Χρι. στὸς Ἄ. νέ. στη ἄ. λη.
πρή, Κυ. ρί. ου δό. ξα, "Χρι. στὸς Ἄ. νέ. στη, κι ὁ ψαλ.

Ριχ.
φρεττα

- δῶς κί. ἡ φύ. σις ὁ. λη ψάλ. - λει.
- μός ὥς τὰ οὐ. ρά. νια φτά. - νει.

1

Μοσχοβολᾶνε γύρω μας σποὺς κάμπους τὰ λουλούδια
τὰ δένδρα πρασίνισαν, γλυκόλαλα τραγούδια
σπῆνουν στὰ δένδρα τὰ παυλιά, ἄνθισε πάλι ἡ παισιχαλιά.

2

Λαμπρὴ γιορτὴ μεγάλη,
Χριστὸς Ἄνέστη ἀληθῶς
κι ἡ φύσις ὅλη ψάλλει

3

Λάμπουν στὸ φῶς οἱ ἐκκλησίες, λευκὲς λαμπάδες καίνε
στήν ἀνοιξιὰτικὴ βραδυὰ κι ὅλων τὰ χεῖλη λένε
«Χριστὸς Ἄνέστη» εὐωδιά σκορπάει τὸ λιδάνι

4

Λαμπρὴ Κυρίου δόξα
«Χριστὸς Ἄνέστη» κι ὁ ψαλμὸς
ὥς τὰ οὐράνια φτάνει